

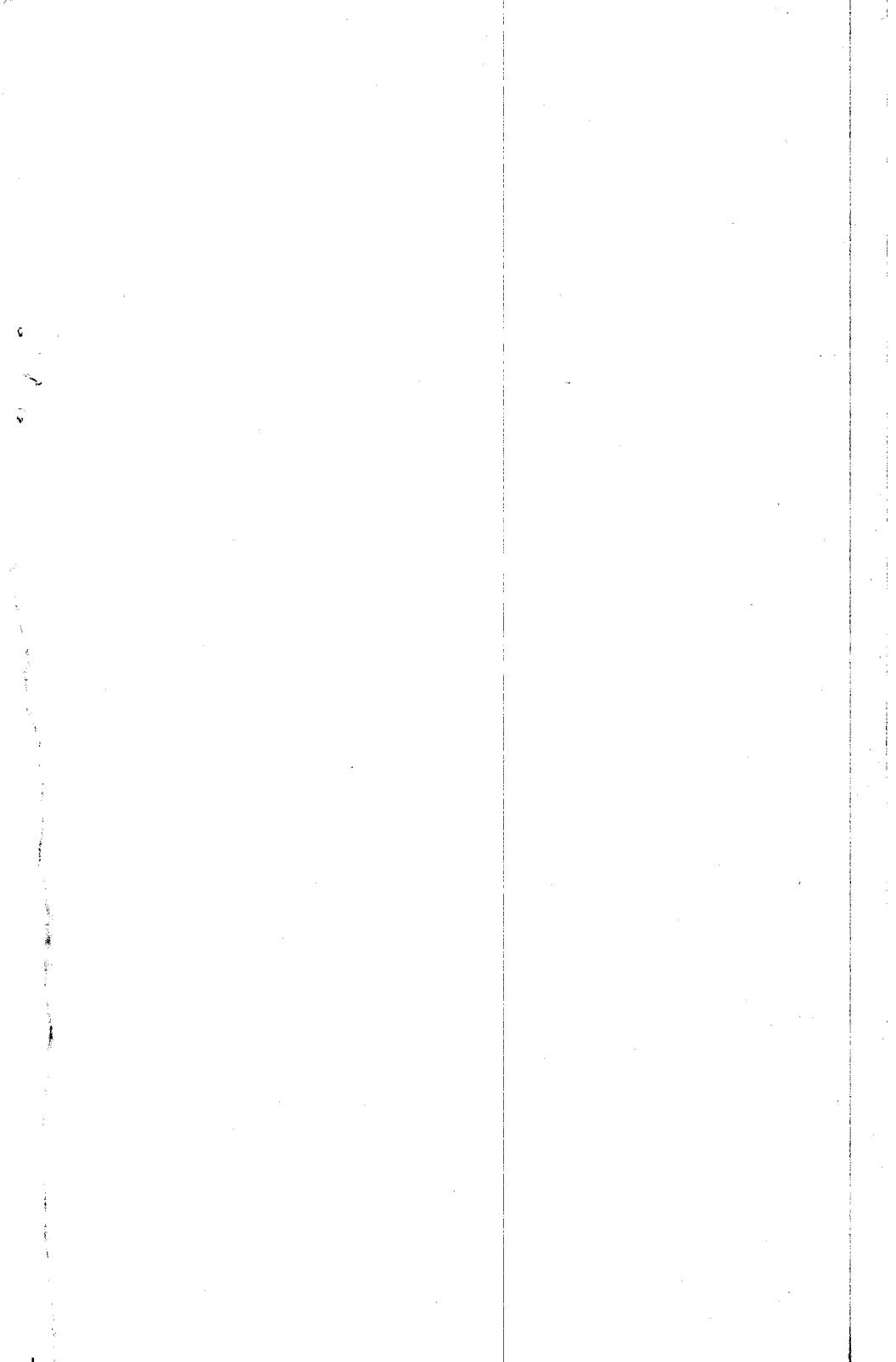
ತುಳು ಸಿನಿಮ್ಮಾ

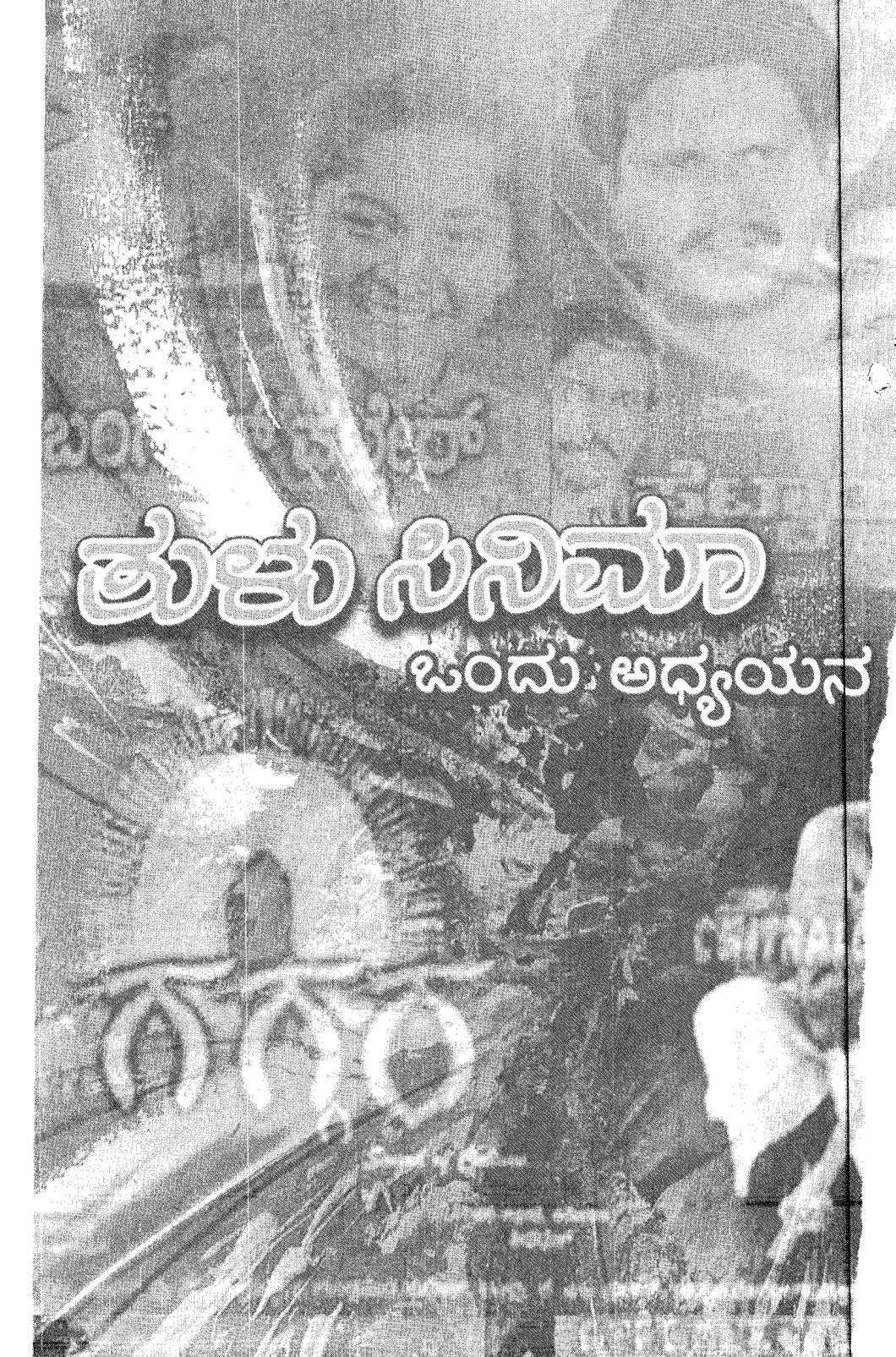
ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ

ಅರವಿಂದ ಜಜ್ಞೆ

ಕರ್ನಾಡಕ ತುಳು ನಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ತುಳು ಭವನ, ಉವ್ರಸ್ತೋರ್, ಮಂಗಳೂರು - 6

తుట్ట సమయం

జందు అధ్యయన

ತುಳು ಸ್ನಿಮಾ

ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ

ಅರವಿಂದ ಬಿಜ್ಞ

ಕನಾಡಣಿಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ತುಳು ಭವನ, ಉವ್ಸುಕ್ಕೇರ್, ಮಂಗಳೂರು - 6

TULU CINEMA ONDU ADYAYANA

A Research Study Compiled by Aravind Bejai
Bejai New Road, 4th Cross end Mangalore 575004
Mob : 9650299435, Email : bejaiaru@gmail.com

Chief Editor	:	M. Janaki Brahmavara President Karnataka Tulu Sahithya Academy
Publisher	:	Chandrahasa Rai B Registrar Karnataka Tulu Sahithya Academy
Published by	:	Karnataka Tulu Sahithya Academy Tulu Bhavana, Urvastore, Post: Ashoka Nagar Mangaluru - 575006 Tel: 0824-2459389 email: tulu.academy@yahoo.co.in
©	:	Karnataka Tulu Sahithya Academy
First Edition	:	2016
No. of Copies	:	300
Pages	:	112
Price	:	100/-
Design & Printed at	:	Pavan Graphics Industries First Floor, N.D. Complex, Opp.Gokarnanatheshwara Temple, Alake Kudroli, Mangalore. Ph. : 9242885743

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾತ್ರ

ತುಳುನಾಡು, ತುಳುನುಡಿ, ಮತ್ತು ತುಳುವರು ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗೆಗಿನ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಅವಶಯಿತಿದೆ. ಕನಾರಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಈ ತರಹದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಿ, ತನ್ನ ಕ್ರಿಯಾರ್ಥೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಫೇಲೋಶಿಪ್‌ ಅಧ್ಯಯನ ಯೋಜನೆಯನ್ನಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಸರಕಾರದ ಅನುದಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅರ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥರನ್ನು ಮುಖಿತ: ಸಂದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿ, ಫೇಲೋಶಿಪ್‌ ನೀಡಿ, ಈ ಅಧ್ಯಯನಾತ್ಮಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿತು. 2012ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೇ ಆರಂಭಗೊಂಡ ಈ ಫೇಲೋಶಿಪ್‌ ಆಧಾರಿತ ಅಧ್ಯಯನ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಈಗಾಗಲೇ ಸಿದ್ಧಗೊಂಡ ಬರಹಗಳು ಇದೇಗ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ.

2012–2013ನೇ ಸಾಲಿನ ಫೇಲೋಶಿಪ್‌ ಪದೆದು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ನಿಯುಕ್ತರಾದ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ ಬಿಜ್ಯೇಯವರು ‘ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ’ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಗಣೇಶ ಅಮೀನ್ ಸಂಕುಲಾರೋರವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೃತಿರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾರವು ತುಂಬ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದ ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಉಳಿವು ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನಿತ್ತಿದೆ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಆರಂಭವಾದುದೇ 1971ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ. ತುಳು ನಾಟಕರಂಗದಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದವರೇ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು, ತುಳು ನಾಟಕ ಆಧಾರಿತ ಚಿತ್ರಕಥೆಗಳನ್ನೇ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿದರು. ಆರಂಭದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗ ತ್ವರಿತಗತಿಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಯಶಸ್ವಿನ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗಳಿಗೂ ಮುಂದಾಗುತ್ತಿವೆ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಳು-ಬೀಳು ಮುನ್ನಡೆಗಳನ್ನು ತೀಳಿದು ದಾಖಲಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ ಅರವಿಂದ ಬಿಜ್ಯೇಯವರನ್ನು ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ ಡಾ. ಗಣೇಶ ಅಮೀನ್ ಸಂಕುಲಾರೋರವರಿಗೆ ಶುಭವನ್ನು ಹಾರ್ಡ್‌ಸುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ‘ಪವನ್ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್’ನ ಪ್ರಸನ್ನ ಮತ್ತು ಬಳಗದವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಎಮ್. ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಕನಾರಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಶೇಖರ ಮಾತು

ಇಂದು ‘ತುಳು ಸಿನಿಮಾ’ವು ತುಳು ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡ್ಯಾಮವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀಮಂತವಾದ ಜನಪದ ಪರಂಪರೆ ಹಾಗೂ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಆಸರ್ಯೋಂದಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಚಲನ ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ 70ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗವು ತನ್ನ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚೆಯನ್ನಿಟ್ಟಿತು. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಎಂಬ ಮಿತಿಯೋಳಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದರೂ ‘ತುಳು ಸಿನಿಮಾ’ ಇಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಪಡೆದು ಕಡಲಾಚಿಗೂ ದಾಟಿ ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ತನ್ನದೇ ಆದ ‘ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ಸಮೂಹ’ವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಯಶಸ್ವಿನತ್ವ ಹೆಚ್ಚೆ ಹಾಕುತ್ತಿದೆ.

ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕಂಡಾಗ ತುಳು ಭಾಷಾಭಿಮಾನ ಇದರ ಹಿಂದೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾನೇ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಓದಿದ್ದೇನೆ ಹಾಗೂ ತಿಳಿದವರೋಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆಸಿ ನಿಲ್ಲಿರವಾದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಇಂತಹ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಂತಹ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ನನ್ನ ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿದಂತಹ ಡಾ. ಗಣೇಶಾಲಮೀನ್ ಸಂಕರ್ಮಾರ್ಥ ಅವರನ್ನು, ಸಹಕಾರವಿತ್ತ ಹಿರಿಯ ರಂಗಕರ್ಮಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಏ.ಜಿ. ಪಾಲ್, ಆತ್ಮೀಯ ಗಳಿಯರಾದ ಶ್ರೀ ನಿತಿನ್ ಕುಮಾರ್ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಶ್ರೀಮತಿ ಸುನೀತ ಅವರನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅರವಿಂದ ಬಿಜ್ಞ

ಅಧ್ಯಾಯಗಳು

- ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿ
- ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಡೆದಿರುವ ಅಧ್ಯಯನಗಳು
- ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ
- ತುಳು ನಾಟಕಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ
- ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಮೇಲೆ ಕನ್ನಡದ ಚಿತ್ರದ ಪ್ರಭಾವ
- ಕಾದಂಬರಿ ಆಧಾರಿತ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ
- ತುಳುನಾಡಿನ ಮಣಿನ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಿದ ಸಿನಿಮಾಗಳು
- ತುಳು ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೊಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯ
- ತುಳು ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದ ಸ್ಥಳೀಯ ಹಾಗೂ ಪರಭಾಷಾ ಕಲಾವಿದರು
- ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಪರಭಾಷಾ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ‘ಡಬ್ಲಿಂಗ್’ ಆದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ
- ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಆರೂರು ಪಟ್ಟಾಭಿಯವರ ಪಾತ್ರ
- ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್‌ಅವರ ಪಾತ್ರ
- ತೆರೆ ಕಾಣದ ಹಾಗೂ ಅಮೋಣ್‌ಗೊಂಡಂತಹ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು
- ತೆರೆ ಕಂಡರೂ ಯಶಸ್ವಿನ್ನು ಕಾಣದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು
- ರಾಜ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಡೆದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು
- ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಸಾಧಕರ ಸಂದರ್ಶನ
- ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿ
- ಉಪಸಂಹಾರ
- ಪರಾಮರ್ಶಿತ ಗ್ರಂಥಗಳು

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮಾದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ಜನಪ್ರಿಯ ಕಲಾ ಮಾದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ‘ಸಿನಿಮಾ’ ಕಾಡಾ ಒಂದು. ನೈತ್ಯ ಸಂಗೀತ, ಅಭಿನಯ, ಕಥೆ ಹಿಂಗೆ ಕಲೆಯ ಹಲವು ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ‘ಸಂಕೀರ್ಣ ಮಾದ್ಯಮ’ವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ‘ಸಿನಿಮಾ’ವು ಕೇವಲ ಮನರಂಜನೆ ನೀಡುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣ ಮುಂದಿನ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ, ವಿಶೇಷಿಸುವ ಹಾಗೂ ವಿಮರ್ಶಿಸುವ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಿನಿಮಾ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದರೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಜನಮನ್ವತ್ವ ಗಳಿಸುತ್ತಿರುವ ‘ತುಳು ಸಿನಿಮಾ’ದ ಬಗೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಈ ನಿಷ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

‘ಸಿನಿಮಾ’ವು ಯಂತ್ರಯುಗದ ಮನು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಿಲಾರದು. ಆದರೆ ಈಗ ಅದೊಂದು ಸ್ಥಾತಂತ್ರ ಕಲೆ. ಈ ಕಲೆಗೆ ಹಸಿವಿನ ಮುಖವೂ ಒಂದಿದೆ ಎಂಬುವುದನ್ನು ಕಾಡಾ ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಒದಗಿ ಒಂದ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದರ ಜಗತ್ತೊಂದು ಹುಟ್ಟಿಹೊಂಡಿತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೇರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ನಾಟಕರಂಗವೂ ‘ಸಿನಿಮಾ’ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಬುಲ ಪ್ರತಿಸ್ಥಿರ್ಯಾಯಾಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯೂ ಆಯಿತೆಂಬುವುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮುಂಬಯಿ, ಕಲ್ಕತ್ತ, ಮದ್ರಾಸ್ ‘ಸಿನಿಮಾ’ ತಯಾರಿಕೆಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಮುಂದೆ ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಂತೆ ‘ಸಿನಿಮಾ’ ಎನ್ನುವ ಹೊಸ ದೃಶ್ಯಮಾದ್ಯಮವು ಹೊಸ ಆಯಾಮದತ್ತ ಹೆಚ್ಚೆ ಇಟ್ಟಿತು. ಮೊದಲಿಗೆ ಮೂಕ ಚಿತ್ರಗಳಾಗಿ ತೆರೆಕಾಣತ್ತಿದ್ದ ಚಿತ್ರಗಳು ಕ್ರಮೇಣ ವಾಕ್ ಚಿತ್ರಗಳಾಗಿ ನಂತರದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಮಾಯ ಚಿತ್ರಗಳಾದವು. ಹಿಂದೆ ಚಿತ್ರಕಲೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈಗ ಚಲನಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ಕ್ಷಾಮರಾ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿತು.

1895 ಡಿಸೆಂಬರ್ 28ರಂದು ಈ ‘ಸಿನಿಮಾ’ ಎಂಬ ಮಾರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದ ಘ್ರಾನ್ನಿನ ಲುಮಿಯೋ ಸಹೋದರರು. ‘ಸಿಂಡ್ರೆಲ್ಸ್’ (1899) ಘ್ರಾನ್ನಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಪ್ರಥಮ ಕಲಾ ಚಿತ್ರ, 4 ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ‘ದಿ ಗ್ರೇಟ್ ಟ್ರೈನ್ ರಾಬರ್’ ಕಥೆ ಹೇಳಲು ಸಿನಿಮಾ ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾದ್ಯಮ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿತು. 1915ರಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾದ ಚಲನಚಿತ್ರ ನಿರ್ವಾಹಕ ದೇವಿಡ್ ವಾಕ್ ಗ್ರಿಫಿತ್ (ದಿ ಬರ್ತ್ ಆಫ್ ಎ ನೇಪನ್) ಎಂಬ ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಇತಿಹಾಸ ಪುರುಷನಾದ. ಘ್ರಾನ್ನಿನ ಲುಮಿಯೋ ಸಹೋದರರು 1896 ಜುಲಾಯಿ 7ರಂದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಮುಂಬಯಿಯ ವಾಟ್ಸನ್ ಹೋಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ‘ಎರ್ನೆವಲ್ ಆಫ್ ದಿ ಟ್ರೈನ್’ ಎಂಬ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು. ಇದು ಭಾರತದ ಚಲನಚಿತ್ರ ರಂಗದ ಉಗಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

(ಆದೇಶಿರ ಇರಾನಿಯವರ ‘ಅಲಮ್ ಆರ್’ದೊಂದಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಸಿನಿಮಾ ಟಾಕಿಯುಗಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಿತು.) 1912ರ ಸುಮಾರಿಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಲನಚಿತ್ರಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. 1912ರಲ್ಲಿ ದಾದಾಸಾಹೇಬ್ ಹಾಲ್ಟ್ (ದುಂಡಿರಾಜ್ ಗೋವಿಂದ ಹಾಲ್ಟ್) ಅವರು ‘ರಾಜಾ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ’ ಎನ್ನುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಭಾರತೀಯ ಜಲನಚಿತ್ರ ರಂಗದ ಪಿತಾಮಹ ಎಂಬ ಖಾತ್ಯಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾದರು. ಇಂದಿಗೂ ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಧನೆಗೈದವರಿಗೆ ಇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ‘ದಾದಾಸಾಹೇಬ್ ಹಾಲ್ಟ್’ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

1920ರವರೆಗೆ ಕೇವಲ ಮೂಕಚಿತ್ರಗಳು ಮಾತ್ರ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. 1920ರ ನಂತರ ಹಾಲಿಪ್ರಡ್ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಶಭ್ದಗಳ ಜೋಡಣೆಯಾಗಿ ವಾಕ್ಚಿತ್ರಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಅರಂಭವಾಯಿತು. 1928ರಲ್ಲಿ ‘ಹರಿವಾಯಾ’ ಎನ್ನುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕನಾರಟಕದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡ್ಯಮವನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದವರು ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣರವರು. ಇದು ಮೂರಿಂ ಪ್ರಮಾಣದ ಚಿತ್ರವಾಗಿರಲ್ಲ. ಆದರೆ 1931ರಲ್ಲಿ ಮೂರಿಂ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೊದಲ ಮೂಕಚಿತ್ರ ‘ವಸಂತಸೇನಾ’ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು. ಈ ಚಿತ್ರವು ‘ಮೃಭ್ರಷ್ಟಕಟಿಕ್’ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕृತ ನಾಟಕ ಆಧಾರಿತವಾದುದು. ಕನ್ನಡದ ಖ್ಯಾತ ನಾಟಕಕಾರರಾದ ಟಿ.ಪಿ. ಕೈಲಾಸಂ ಹಾಗೂ ಕಮಲಾದೇವಿ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಅವರು ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದ ಈ ಚಿತ್ರದ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ. 1934ರಲ್ಲಿ ‘ಭಕ್ತಧೂವು’ ಎನ್ನುವ ಮೂರಿಂ ಪ್ರಮಾಣದ ಚಿತ್ರ ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೂ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಭಾಗ್ಯ ಮೊದಲು ಒದಗಿ ಬಂದದ್ದು ವ್ಯಾ.ವಿ. ರಾವ್ ನಿರ್ದೇಶನದ ‘ಸತಿ ಸುಲೋಚನ’ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಇದು ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ವಾಕ್ಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಮರಾಠಿ ಭಾರ್ಯಾಗಾಗ್ರಹಕ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಸಖಿರಾಮು ಬಟವಾಡೇಕರ್ ಅವರು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಪ್ರೋಂದರ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರು. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮೊದಲ ಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನವಂದು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಕಂಡಾಗ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಇದರ ಹಿಂದೆಯೇ ಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುಪ್ರದು ಕೂಡಾ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾವು ಹುಟ್ಟಿವ ಮೊದಲೇ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಳಾವಿದರು ಆಗಾಗಲೇ ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದ ಕಡೆ ಮುಖಿ ಮಾಡಿದ್ದರು ಎಂಬುಪುಡಕ್ಕೆ ‘ವಸಂತ ಸೇನಾ’ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಅವಿಭಜಿತ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಲವು ಕಲಾವಿದರು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದವರಿದ್ದರು. ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ಡಾ. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು ಭಾರತೀಯ ಚಿತ್ರರಂಗ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಡೆಗೆ ಒಲವು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆಯಾಗಿ. 1930ರಲ್ಲಿ ‘ಡೋಮೆಂಗೋ’ ಮತ್ತು ‘ಡೆವಿಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್’ ಎನ್ನುವ ಮೂಕ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳು ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗಕ್ಕೆ ಅಡಿಗಲ್ಲಾಯಿತು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿ

ನಾಗಮಂಡಲ, ಭೂತಾರಾಧನೆ ಮುಂತಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು, ಯಕ್ಷಗಾನ, ತಾಳಮದ್ವಳೆ, ನಾಟಕ, ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು, ರಂಗಪ್ರಭೇದಗಳು, ಆಟಿಕಳೆಂಜ, ಮಾದಿರ ಮುಂತಾದ ಜನಪದ ವಿನೋದಗಳು; ಹೊಕ್ಕು ಗೋಬ್ಬಿನಿ, ಪಲ್ಲಿ ಪತ್ತನಿ, ಮುಂತಾದ ಆಟ ಶ್ರೀಡೇಗಳು; ಅಳಿಯ ಕಟ್ಟಿ ಸಂತಾನ ಮುಂತಾದ ಸಾಹಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು; ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ವಿಶಿಷ್ಟ ಬೇಸಾಯ, ಬೇಟೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು— ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವಾರು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸತ್ಯ ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಗಳು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ಜನಾಂಗ ಅವೀಲ ಕನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೂ, ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸವಾಗ್ರಹಿಗೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಮೇಲಿನ ಸಂಗತಿಗಳಿಲ್ಲವೂ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ.

ತುಳು ಭಾಷೆಯು ಮೇರೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಮೂಲಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸವೂ ಪ್ರತಿಂಂದಿಗೆ ಅರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಂತಹ ಹಲವು ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಯತ್ನ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾರಂಗ ಅತೀ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಿಂದ ಇಂದು ತುಳು ಭಾಷೆಯು ಪ್ರಜಾರ-ವಿಸ್ತಾರ ಪದೆಯುತ್ತಿದೆ. ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಹಾಜಿಕ ಕಢಿಗಳನ್ನೂ ಗೂಂಡ ಸಿನಿಮಾಗಳಿಂದ ತುಳು ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಜ್ಞೋಯದಂತೆ ಇಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣ ಮುಂದಿವೆ. ಜನರೆಲ್ಲರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಿತಾಸ್ತಿಗೆ, ವೈಚಾರಿಕ ನೆಲೆಗೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಹಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗೂ ಸಿನಿಮಾ ರಂಗಗಳು ಮಹತ್ವವಾದ ದೇಣಿಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿವೆ.

‘ತುಳು ಸಿನಿಮಾ’ ಎಂಬ ವಿಷಯ ನಿಜಕ್ಕೂ ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವಾದುದು. ಇದರ ಸ್ಥಿತಿ ಇಂದು ಹೇಗಿದೆ? ಹಿಂದೆ ಹೇಗಿತ್ತು? ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಹೊರಟಾಗ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಸುಮಾರು 45–50 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಜಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದು ಸಿನಿಮಾವು ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಮೂಕವಾಗಿದ್ದಾಗು, ನಾಟಕಗಳು ಉಜ್ಜಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ಕ್ರಮೇಣ ಮಾತನಾಡುವ ಜಿತ್ತ ಪಟಗಳು ಬಂದಂತೆ ನಾಟಕವು ಹಿಂದುಳಿಯಿತು. ಸುಮಾರು ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ತಾಸು ನಾಟಕ ನೋಡಿ ಮನರಂಜನ ಉಂಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸಿನಿಮಾ ನೋಡಿ ಸುವಾರು ಎರಡು-ಎರಡೂವರೆ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ನವೀನ, ರೋಮಾಂಚನಕಾರಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ವಿಹಾರಿಸುವುದು ಹಿತವೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗಾದರೆ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ? ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣುವುದೇನು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂಡುವುದು ಸಹಜ.

ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಕೇವಲ ಮನರಂಜನೆಯ ಮಾಧ್ಯಮವಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗಿತ್ತು.

ಆದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಮನರಂಜನೆಯ ಪೂರ್ಣಪೂರ್ವಾಗದೇ, ಕಲಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಸೃಜನತೀಲತೆಯ ಮುಖಿವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇಂದು ನಾವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೋಡುವ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಪ್ರಯೋಗಶೀಲವಾದದ್ದು, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಶೈಕ್ಷಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಂದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಬಗ್ಗೆಗಿನ ಅಧ್ಯಯನ ಇಂದು ಅಗತ್ಯಾಗಿದೆ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಹುಟ್ಟು-ಬೆಳವಣಿಗೆ, ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಈ ಮಣಿನ ಪರಂಪರೆ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಿದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಿತರ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಗಮನ ಹರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ 45 ವಸಂತಗಳನ್ನು ಮೂರ್ಕೆಸಿರುವ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗ ಇಂದು ಯಶಸ್ವಿನ ದಾಮಗಾಲಿನತ್ತ ಹೆಚ್ಚೆ ಇದುತ್ತಿದೆ. 1971ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅದು ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿಯ ಕುರಿತಾಗಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಮೇಲೆ ತುಳು ನಾಟಕಗಳ ದಟ್ಟವಾದ ಪ್ರಭಾವವಿದೆ. ತೇರೆ ಕಂಡಂತಹ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಈ ಅಂಶವೂ ನಮಗೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಚಿತ್ರರಂಗದ ಪ್ರಭಾವವು ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗವನ್ನು ಆವರಿಸಿದ್ದ ಕುರಿತಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಿನಿಮಾ ಅಂದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಥಾವಸ್ತುವಿರಬೇಕು. ಇದು ಸಿನಿಮಾದ ಮೊದಲ ಆಯ್ದುಯೂ ಹೌದು. ಹಾಗಾಗಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಕರೆಯನ್ನೇ ಆಯ್ದೆ ಮಾಡಿದ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳು ತುಳು ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿದೆ. ಅಂತಹ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಕುರಿತಾದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾತೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಮನರಂಜನೆಯ ಮುಖಿವಿದ್ದರೂ, ನಾಡು-ನುಡಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕುರಿತಾದ ಮನಸ್ಸಿರಬೇಕು. ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಪ್ರಯುತ್ಕೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ತುಳುನಾಡಿನ ಮಣಿನ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಿದ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೈಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಿನಿಮಾ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನಡುವೆ ಬಂದು ರೀತಿಯ ಸಮನ್ವಯತೆ ಇರಬೇಕು. ಈ ಸಿನಿಮಾ ಅಕ್ಷರಸ್ಥನನ್ನು ಮತ್ತು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥನನ್ನು ತಲುಪಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಒಳಪಡಿಸಿದ, ಬಳಸುವ ರೀತಿ ಹಾಗೆಯೇ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕುರಿತಾದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಗಮನ ಹರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಕರೆಗಿರುವಪ್ಪೇ ಮಹತ್ವದ ಕಲಾವಿದನಿಗೂ ಇದೆ. ಆತ ತೆರೆಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ನಟನೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನನ್ನು ನಗಿಸುತ್ತಾನೆ, ಅಳಿಸುತ್ತಾನೆ ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಮೈಮರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹ ಸ್ಥಳೀಯ ಹಾಗೂ ಪರಭಾಷಾ ಕಲಾವಿದರು ತುಳು ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದ ಕುರಿತಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

‘ಜಬ್ಬಿಂಗ್’ ಅಥವಾ ‘ರಿಮೇಕ್’ ಬಗ್ಗೆ ಪರ-ವಿರೋಧದ ಚರ್ಚೆಯ ನಡುವೆಯೂ

ಚಿತ್ರರಂಗದೊಳಗೆ ಅದು ನುಸುಳಿರುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ. ಕೊಡು-ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯೇ ಚೆಲನಶೀಲತೆ ಎನ್ನುವ ನಾವು ಸೃಜನಶೀಲತೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಒಮ್ಮೆ ನೀಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುವುದು ಮುಖ್ಯ ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಪರಭಾಷಾ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ‘ಡಿಂಗ್’ ಆದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೂ ಸೀಮಿತವಾದರೂ ಇದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಲಾವಿದರು ಪ್ರಮುಖ ಪೂರ್ವಪಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು ತುಳುಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ಯಶಸ್ವಿ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಆರಾರು ಪಟ್ಟಾಭಿಯವರ ಪಾತ್ರ ಹಾಗೂ ‘ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದ ಭೀಷ್ಣ’ ಎಂದೇ ಖ್ಯಾತನಾಮುರಾದ ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಅವರು ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

“ಹಿಂದೆ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಲು ಯಾರೂ ಮುಂದಾಗುತ್ತಿರಲ್ಲ” ಎಂಬುವುದು ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಅವರ ಮಾತು. ಆದರೆ ಸಿನಿಮಾ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಅಪೋಣವಾಗಿ ಉಳಿದಂತಹ ಹಾಗೂ ಸಿನಿಮಾ ಸಿದ್ಧಾಂತರೂ ತೆರೆ ಕಾಣದೇ ಉಳಿದಂತಹ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಕಾರಣಗಳೇನು? ಎಂಬುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಎಲ್ಲ ಭಾಷಾ ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಏಳುಬೀಳುಗಳು ಇರುವುದು ಸಹజ. ಆದರೆ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಂಡಾಗ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಮೊಲದ ಜಿಗಿತದಂತೆ ಇದರೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಆಮೆಯ ನಡಿಗೆ ತರಹ ಸಾಗಿದೆ. ಈಗ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಮೂರಾಳ್ಯ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಸಿನಿಮಾ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಈ ಕುರಿತಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ

ಸಿನಿಮಾಗಳ ಲೇಖಕದಲ್ಲಿ ನೂರರ ಗಡಿ ದಾಟದಿದ್ದರೂ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಬಂದಂತಹ ಕೆಲವು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಜನರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸ್ತಿದ್ದಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದಿಂದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಸಿನಿಮಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದವರು ಹಾದರೆ, ಕೆಲವು ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೂ ದೊರೆತಿವೆ. ಆ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಯಾವುವು? ಎಂಬುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಿನಿಮಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದಂತಹ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದಂತಹ ಸಾಧಕರನ್ನು ಹಾಗೂ ಉದಯೋನ್ನು ಪ್ರತಿಭಾಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಹಿನ್ನೊಂದಿ-ಮುನ್ನೊಂಡವನ್ನು, ಹಾಗೆಯೇ ಅವರ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸವಿವರವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುವುದನ್ನು ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಳ್ಳೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನನ್ನ ಈ ಅಧ್ಯಯನವೂ 1971ರಿಂದ 2016ರವರೆಗಿನ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸಿನಿಮಾಗಳ ಪ್ರತಿಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಾಹಿತಿಯ ಕೌರತೆಯು ಎದುರಾಗಿದೆ. ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ನೋಡುವ ಹುಟ್ಟು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಹೊಡ ಅದು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಆವರಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಅದು ಕೇವಲ ಮುನರೆಂಜನೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಕೃತಿಯು ಹಾಗೆ ಹೇಗೆ ಓದುವುದು ಅಥವಾ ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಸಿನಿಮಾವಾಗಿ ಹೇಗೆ ನೋಡುವುದು ಎಂಬ ವಿಚಾರವೂ ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಇಳಿದಾಗ ತಿಳಿಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗದ ಒಳನೋಟಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಡೆದಿರುವ ಅಧ್ಯಯನಗಳು

“ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ತುಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಹಾಗೂ ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯೇಜಪ್ಪಾನಿಕ ಭಾಷೆ” ಎಂದು ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿ ಡಾ. ರಾಬರ್ಟ್ ಕಾಲ್ಡ್ವೆಲ್ಲ್ ಅವರು ‘ತೋಲನಿಕ ದ್ರಾವಿಡ ವ್ಯಾಕರಣ’ದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಧಿ, ಪಾಡ್ನನ, ಉರಲ್, ಮದಿಮು, ಕತೆ, ಗಾದೆ, ಒಗಟು, ಎತ್ತಿಹ್ಯು, ಮುರಾಳಿ, ನುಡಿಗಟ್ಟು ಹೀಗೆ ಬಹು ಪ್ರಕಾರಗಳ ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆರಂಭವಾದದ್ದು 19ನೇ ಶತಮಾನದ ಮೊವಾರ್ಥದ ಬಳಿಕ. ಹೀಗೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಜರಿತ್ತೆಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಯುಕ್ತಾಗಾನ, ಭೂತಾರಾಧನೆ ಹಾಗೂ ತುಳು ನಾಟಕದ ಕುರಿತಾಗಿ ವಿಸ್ತೃತವಾದ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಕ್ರೀಡೆ, ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿವರಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ವಿದೇಶಿ ಬರಹಗಳಿಂದ ಕೂಡಾ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ, ನಾಟಕ, ಜನಪದ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಿಗುವ ಮಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ವಿವರವಾದ ಮಾಹಿತಿಗಳು, ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಬರಹಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಂತರ್ಜಾಲಗಳಲ್ಲಿ ತುಳುಚಿತ್ರಗಳ ಬಿಡುಗಡೆ, ತಾರಾಗಳ, ಪ್ರದರ್ಶನಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಮಾಹಿತಿಗಳು ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಚಿತ್ರದ ವಿಮರ್ಶೆಯಾಗಲೇ ಅಧವಾ ಚಿತ್ರದ ಒಟ್ಟು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಮಾಹಿತಿಯು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದಿಷ್ಟು ಕಿರು ಲೀಖಿನಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೃತಿಗಳು ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಟಿ.ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರ ‘ಚಿತ್ರಭಾರತಿ-35’ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಅವರ ‘ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಸುವರ್ಣ ಚಿತ್ರಗಳು’ ಎಂಬ ಎರಡು ಕೃತಿಗಳು ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳ ಚಿತ್ರಕತೆ, ಚಿತ್ರ ಬಿಡುಗಡೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೂ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ‘ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ’ದ ಕೊರತೆಯು ಬಹಳಷ್ಟು ಕಾಡುತ್ತದೆ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಕುರಿತಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಗ್ರ ಅಧ್ಯಯನಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಗೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ಯಶಸ್ವಿನತ್ತ ಮುಖಿ ಮಾಡಿ ನಿಂತಿರುವಂತಹ ಈ ಚೀತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನ ಇಂದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

‘ತುಳು ಸಿನಿಮಾ’ದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಿಂತ ಮುನ್ನ ಅದರ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ತುಳುನಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದಾದರೆ, ಇತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ತುಳುನಾಡಿನ ಜನರ ಜೀವನ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿತ್ತು. ಭೋಗೋಳಿಕ ರಚನೆ, ಪ್ರಾಕ್ಯತಿಕ ಸಂಪತ್ತು, ಭೂ-ಶಿಲ್ಪ ರಚನೆ, ಜಲ ಸಮೃದ್ಧಿ, ಹವಾಮಾನದ ವೈಪರ್ಯವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ತುಳುನಾಡಿನ ಎತ್ತರವಾದ ಪರವರ್ತ ಪ್ರದೇಶ, ವಿಶಾಲವಾದ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶ, ಘಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ, ಪ್ರಾಕ್ಯತಿಕ ಸಂಪತ್ತು, ಜಲ ಸಂಪತ್ತು, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ಜೀವನವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ತುಳುನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಕೂಡಾ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಭಾಷಿಕ ಅಧವಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ತುಳುನಾಡಿನ ಮೇರ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಅರಬೀ ಸಮುದ್ರ, ಮಾರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಹಾರ್ದಿ ಪರವರ್ತ ಶ್ರೇಣಿ, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಹೂಳಿ, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕನಾರಾಟಕದ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯ ಭಟ್ಟುಳಿದವರೆಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ತುಳುಭಾಷೆ ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ (ಸುಮಾರು 70%). ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 17 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ತುಳು ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ದ್ವಾರಿಕ ಭಾಷೆಯ ತೋಲನಿಕ ವ್ಯಾಕರಣದ ವಿಶಾಮಹ ಎಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ರಾಬ್ರೋ-ಕಾಲ್ನಾವೆಲ್ರ ತನ್ನ ‘A Comparative Grammar Of The Dravidians Or South Indian Family Of Languages’ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ತುಳುವರನ್ನು ದ್ವಾರಿಕರವರ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷಿಗರು ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಭಿವೃತ್ತಿಯು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರಗಳಾದ ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಕಾವ್ಯ, ಹಾಡುಗಳ ಮೂಲಕ ಆಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಪಾಡ್ಯನ, ನುಡಿಗಟ್ಟಿಗಳು, ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಳು ತುಳುವ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶೇಷ ಭಾಮ ಮೂಡಿಸಿವೆ. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗೆ ಮೂರ್ತ ರೂಪ ದೊರಕಿದ್ದು 1928ರ ಬಳಿಕ. ನಂತರದ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕೃತಿಗಳ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ತುಳು ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಂಶೋಧನೆ, ನಾಟಕರಂಗ ಹೀಗೆ ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಅಭಿವೃತ್ತಿಗೆ ಹಲವು ರೂಪಗಳಾದವು. ಸುಮಾರು 45 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯಿಂದ್ದೇ ‘ಸಿನಿಮಾ’ ಎನ್ನುವ ಮಾರ್ಪಾಮವು ತುಳು ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಭಿವೃತ್ತಿಗೆ ಕೈಗೆಟುಕಿತು.

1971-80ರ ವರ್ಷವನ್ನು ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ‘ಸ್ವಂತಂತುಗ’ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎನ್ನ ತಂಗಡಿ, ದಾರೆದ ಬುಡೆದಿ, ಪಗೆತ ಮಗೆ, ಬಿಸತ್ತಿ ಬಾಬು, ಕೋಟಿ ಜನ್ಮಯ, ಕಾಸೋದಾಯೆ ಕಂಡನೆ, ಉಡಲ್ಲ ತುಡರ್, ಯಾನ್ ಸನ್ಯಾಸಿ ಆಪೆ, ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ, ಏರ್ ಮಲ್ಲಿನ ತಮ್ಮ, ಸಾಪಿರಫೋರ್ಮ ಸಾಪಿತ್ತಿ, ನ್ಯಾಯೋಗು ಜಿಂದಾಬಾದ್, ತುಳುನಾಡ ಸಿರಿ,

ಸಂಗಮ ಸಾಕ್ಷಿ, ಬೊಳ್ಳಿದೋಟ, ಕರಿಯಣೆ ಕಟ್ಟಂಡಿ ಕಂಡನೆ, ನ್ಯಾಯೋಗಾದ್ ಎನ್ನ ಬದ್ದು ಒಟ್ಟು 17 ಜಿತ್ರಗಳು ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಾಣಗೊಂಡವು ಮತ್ತು ಬಿಡುಗಡೆಯಾದವು. 1972ರಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ‘ಬಿಸ್ತ್ರಿ ಬಾಬು’ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಉತ್ತಮ ‘ತುಳುಚಿತ್ರ’ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮೊದಲ ಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ತುಳು ವೇದಿಕೆಯ ಕಲಾವಿದರು, ಸಾಹಿತ್ಯಾರಥ, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ತುಳು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಿರ್ವಾಣ, ನಿದೇಶಿಕಾರ, ಸಂಗೀತ, ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಯಾಳ್ವಾಪ ಮೂಲಕ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿನ ನಟನೆ, ಕತೆ, ಚಿತ್ರಕಥೆ, ಹಾಡುಗಳು ಬಹಳ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ.

1981-90ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗ್ಯವಂತದಿ, ಬಡ್ಡೆರ ಬುಡ್ಡೆ, ದಾರೆದ ಸೀರೆ, ಪೆಟ್ಟಾಯಿ ಪಿಲಿ, ಬದುಕೊಂಜಿ ಕಬಿತೆ, ಸತ್ಯ ಓಲುಂಡು ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು 6 ಚಿತ್ರಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾದವು. ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಎರಡು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 23 ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ಇಪ್ಪತ್ತೆಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿ ಸೋತ ನಿರ್ವಾಪಕರೇ ಹೆಚ್ಚು.

1991-2000 ಈ ದಶಕ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ‘ಮನರುಜ್ಞವೆನದ ಅವಧಿ’ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 7 ಚಿತ್ರಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾದವು. ರಾತ್ರೆ ಪಗೆಲ್, ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಟೀರ್, ಸಪ್ಪಂಬರ್ 8, ಬದ್ದುಕೊದ ಬಿಲೆ, ಮಾರಿಬಲೆ, ಕಾಲ, ಸಂಕಲ್ಪ ಇವು ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಚಿತ್ರಗಳು.

2001-2010ರ ಅವಧಿಯು ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗವು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಆಧಾರಿತ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಯಿತು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 9 ಚಿತ್ರಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾದವು. ತುಡರ್, ಒಂತೆ ಅಡ್ಡಸ್ಟ್ ಮಲ್ಲಿ, ಅಂತರಂಗ, ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ, ಕಡಲಮಗೆ, ಸುದ್ದು, ಬದಿ, ಬಿಸೆ, ಗಗ್ಗರ್. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಸಿನಿಮಾ ಪೂರ್ತವಾಯಿತು.

2011-2015ರ ಅವಧಿಯು ತುಳು ಚಲನಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಭಾರಿ ಯಶಸ್ವನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 25 ಚಿತ್ರಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿವೆ. ಗಗ್ಗರ್, ಕಂಬಿಲ್ಲು ಬಾಲೆ, ಒರಿಯದೋರಿ ಅಸಲ್, ಬಂಗಾರ್ ಕುರಲ್, ಆಮೇಟ್ ಅಸಲ್ ಈಮೇಟ್ ಕುಸಲ್, ಸೋಂಪ, ತೆಲಿಕೆದ ಬೊಳ್ಳಿ, ರಿಕ್ಕು ಡ್ರೈವರ್, ಪಕ್ಕಿಲು ಮೂಚಿ, ಬರ್ಕ್, ನಿರೆಲ್, ಬ್ರಹ್ಮತೀ ನಾರಾಯಣ ಗುರು ಸ್ವಾಮಿ, ರಂಗ್, ಎಕ್ಕಸೆಕ್ಕು ಹಾಲಿಪೋಲಿಲು, ಮದಿಮೆ, ಸೂಂಪೆ, ಒರಿಯನ್ ತೂಂಡ ಒರಿಯಗಾಮಜಿ, ದಂಡ್, ಸೂಪರ್ ಮುಮ್ರಯೆ, ಚಂಡಿಕೋರಿ, ರ್ಯೆಟ್ ಬೊಕ್ಕು ಲೆಫ್ಟ್, ಬಿಸ್ತ್ರೀಎಂ, ಏರೆಗ್ಲೂ ಪನೋಣಿ, ಧನಿಕ್ಕೆನ ಜೋಕ್ಕು ಇವು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳು. 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 25 ಚಿತ್ರಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಯಶಸ್ವನ್ನು ಕಂಡಿರುವುದು ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗದ ಮಹತ್ವವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು 2016ರಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇ ತುಳುನಾಡ್, ರಂಬಾರೊಟ್, ಪವಿತ್ರ, ಕುಡ್ಲ ಕೆಂಪೆ, ಬೊಳ್ಳಿಲು, ಶಟರ್‌ದುಲಯಿ, ದಬ್ಬೋದಬ ಬಸ್, ಮೊಂಬರಾಟ, ಬಸ್ರ್, ಪನೋಡ ಬೊಡ್ಡೆ, ಪಿಲಿಬೈಲ್

ಯಮುನಕ್ಕೆ ಇವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಸಿನಿಮಾಗಳು.

ಸುಮಾರು 50 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಹೆತ್ತಿರವಾಗುತ್ತಿರುವ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗವು ಎಲ್ಲಾ ಚಿತ್ರರಂಗಗಳಂತೆ ಏಳುಬೀಳುಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಕೇವಲ ಆರ್ಥಿಕ ಲಾಭವನ್ನೇ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿದೇ ಹಲವಾರು ಕಲಾತ್ಮಕ ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಜಗತ್ತು ಇಂದು ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ತರೆದುಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ನೂರರ ಗಡಿ ದಾಟದಿದ್ದರೂ ಚಿತ್ರರಂಗ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ.

ತುಳು ನಾಟಕಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡದ್ದು

ತೇರೆ ಕಂಡಂತಹ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ನಮಗೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಲಿವಂತಹದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡ ತುಳು ನಾಟಕಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡದ್ದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾತ್ರಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತುಳು ನಾಟಕಗಳ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳ ನಿಮಾರ್ಥಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಂಬುವುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳ ಕುಶಾಹಲಕಾರಿ ವಿದ್ಯಮಾನ ಯಾವುದೆಂದರೆ, ಅವು ತುಳು ನಾಟಕಗಳೊಳಗಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವು. ಆದರೆ ಈ ತುಳು ನಾಟಕಗಳು ಕನ್ನಡ, ಹಿಂದಿ, ತಮಿಳು ಇನ್ನಿತರ ಭಾಷೆಯ ಸಿನಿಮಾಗಳಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರೇರಿತಗೊಂಡಿದ್ದವು. ತುಳು ನಾಟಕಗಳ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯೇ ತುಳು ಚಿತ್ರಗಳ ನಿಮಾರ್ಥಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಾನ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿತು. ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಚಿತ್ರರಂಗದ ಹೇಳೆಯೂ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಿಂದಲೇ ಇದ್ದ ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿ ತುಳುವರಿಗೆ ಪರಿಚಯವಾಗಿತ್ತು. ಸ್ಥಳೀಯ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳಂತೆ, ಕರಾವಳಿಗೆ ಒಂದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಂಪನಿಗಳೂ ಸೇರಿ, ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾರವೊಂದರ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕರಾವಳಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿದ್ದವು. ತುಳು ನಾಟಕ ಬರಹಗಾರರು ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಹತ್ತಿರದ ನಂಬು ಹೊಂದಿದವರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗೆ ತುಳು ನಾಟಕಗಳು ಭಾರತದ ಆರಂಭಿಕ ಸಿನಿಮಾ ಹಾಗೂ ಕಂಪನಿ ನಾಟಕಗಳ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ದೃಶ್ಯ ವಿಭಜನೆ, ದೃಶ್ಯ ಗ್ರಹಿಕೆ, ಪಾತ್ರ ಕಲ್ಪನೆ, ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಸ್ವಭಾವ ವಿಭಜನೆ, ಹಾಡುಗಳ ಸೇರ್ಪಡಿ, ಕಥಾಹಂದರ, ರಂಗ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಣಿದ ವಿವರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ವಿವಿಧ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಾ ತುಳುವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಯಿಂದ ಪರಿಚಯವಾಗಿತ್ತು. ತುಳುವಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಾಟಕಗಳು ರಂಗ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ಭಾಷಾ ವಿನ್ಯಾಸಗಳಾಗಿದ್ದವೇ ಹೊರತು ‘ಸಾಹಿತ್ಯ’ ಎಂಬ ಗ್ರಹಿಕೆ ನಾಟಕಕಾರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ರಂಗ ಪ್ರಯೋಗದ ಕನಸೇ ಜೀವಾಳವಾಗಿತ್ತು.

ಸಿನಿಮಾವು ರಂಗಭೂಮಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ರಂಗಭೂಮಿಗಿಂತ ತುಂಬ ಭಿನ್ನವಾದ ಮಾಧ್ಯಮ. ರಂಗಭೂಮಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಘಟ್ಟವನ್ನು ತಲುಪಿದ್ದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂದರ್ಭ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾವು ಜನ್ಮತಾಳಿತು. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಅದು ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ಅನುಕರಿಸಲಾರಂಭಿಸಿತು.

‘ಜನಮುಲ್ಯ’ ತುಳುವಿನ ಮೊದಲ ಮುದ್ರಿತ ನಾಟಕವಾಗಿದೆ. ಉಡುಪಿ ಕಡೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ‘ನವಯುಗ’ದ ಏಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಳುವಿನ ಆರಂಭಿಕ ಕಿರುನಾಟಕಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ತುಳು ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವುದು ಒಂದು ಮಹತ್ತರ ವಿದ್ಯಮಾನ. ಇಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳು ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ

ಕೂಡಿರುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ಜಾತಿಸೂಚಕ ಉಪನಾಮಗಳಿಂದಲ್ಲ ಈ ತುಳು ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ರಂಗಕ್ಕಿರುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಮನರಂಜನೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ದುಡಿಮೆಗಾರ ತುಳು ಸಮುದಾಯು ‘ಹರಟ್ಟಿಯ’ವಾದ್ದರಿಂದ ತುಳು ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭಾಷಣೆಯೇ ಜೀವಾಳ. ಮನೆಮಾತು ರಂಗದ ಮಾತಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಬರುವ ಆತ್ಮೀಯತೆ, ದುಡಿಮೆ ಮುಗಿಸಿ ಬಂದ ಶ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ವಾಚ್ಯವಾಗಿಯೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುವ ಚಾನುಸಿಕ ಅಗತ್ಯ ಇವುಗಳು ತುಳು ನಾಟಕದ ಸರಳ ರಂಜನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ.

ತುಳು ಭಾಷೆ ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದ ಕಾಲ. ಪಂಚದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಶ್ರೀಮಂತ ಹಾಗೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿಯೇ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುವ ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ತುಳುವರು ಒಂದು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡೆಗಳಿಸಿದ್ದರೂ, ತುಳು ನಾಟಕಗಳಿಗೆ, ರಂಗಭೂಮಿ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಹೊರ್ತ್ತಾಹ ಕೊಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದರು. “ತುಳು ನಾಟಕ ಆಂಡಲ ಆವು ತುಳು ಪಿಣ್ಣರ್ ಅಶ್ವ್” ಅನ್ನೋದು ತುಳುವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೆ ನೂರಾರು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕಂಡಂತಹ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅದೇ ನಾಟಕ ಕಲಾವಿದರ ಅಭಿನಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಹೇಗೆ ಕಾಣಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಕುಶೂಹಲ, ಅನುಮಾನಗಳ ನಡುವೆ ನಿಮಾರ್ಥಿವಾದ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು ಭಜರಿಯಾದ ಯಶಸ್ವನ್ನು ಗಳಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ಅವುಗಳ ನಿಮಾರ್ಥಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಚಿತ್ರ ನಿಮಾರ್ಥಕರು ಸೋಲುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹಳೆಯ ತುಳು ನಾಟಕಕಾರರಿಗೆ ಇದ್ದ ಅನಿವಾರ್ಯ ಅಗತ್ಯತೆಗಳಿಂದರೆ, ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರ ರೂಪಕ್ಕಿಳಿ ಮುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಟ್ಟಿರೆ ಸಾಲದು, ಅವನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿ, ರಂಗಕ್ಕೆರಿಸಿ ಅಂತಿಮ ಪರದೆ ಇಳಿಯುವವರೆಗೆ ನಟ-ನಿರ್ದೇಶಕ-ತಂತ್ರಜ್ಞನ ಎಲ್ಲವೂ ಆಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಣಿದ ಸಂಪಾದನೆಗಿಂತಲೂ ‘ಕಲಾಸೇವೆ’ಯೇ ಎಂಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಧ್ ನಾಟಕಕಾರರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಾ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಯ ಯುವಕರನ್ನು ಬಣ್ಣಿ ಬಳಿಯುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾಟಕಕಾರರೇ ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ತಂಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಸಿದ್ಧ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

‘ತುಳುನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ’ ಹಾಗೂ ‘ಪರಂಪರೆಯ ಆರಾಧನೆ’ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಇನ್ನೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ತುಳು ಭಾಷೆ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಹುಡುಕಾಟದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಾಿತ್ಯ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಮುಂದಾದ ದಿನದಿಂದ ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಎಂ.ಕೆ. ಸೀತರಾಮ ಕುಲಾಲ್, ಬಿ.ಕೆ. ಭಂಡಾರಿ, ರಾಮ ಕೀರೋಜಿಯನ್, ಮೌದಿನಬ್ಬಿ ಸೀತಾರಾಂ ಆಳ್, ಬಿ.ವಿ. ಕೀರೋಜಿಯನ್, ವಿಶ್ವನಾಥ ಭಂಡಾರಿ ಹೀಗೆ ಅನೇಕರು ತುಳು ನಾಟಕ ರಂಗಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಸೇವೆ ಅಪಾರ.

ತುಳು ನಾಟಕಗಳ ಜನನ್ಯಿಯತೆ ತುಳು ಚಿತ್ರಮನ್ನು ನಿಮಿಂದುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. 1970ರಲ್ಲಿ ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಮೇಲಿನ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ತುಳು ಚಿತ್ರವೋಂದನ್ನು ನಿಮಾರ್ಥಿ

ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಗೆ ಮುಂದಾದವರು ಕೊಡಗಿನವರಾದ ಎಸ್.ಆರ್. ರಾಜನ್‌ರವರು. ನಾಟಕಗಳು ಬಹಳ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಕಾಲ ಅದು. ಅಂತಹ ಕಾಲಫೆಟ್‌ದಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಆರ್. ರಾಜನ್ ಅವರು ‘ಎನ್ ತಂಗಡಿ’ ಎಂಬ ತುಳು ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದವರು ಚಿತ್ರಭಾರತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಟಿ.ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು. 1971 ಫೆಬ್ರವರಿ 19ರಂದು ‘ಜ್ಯೋತಿ’ ಚಿತ್ರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಈ ಚಿತ್ರವು ಏರಡು ವಾರಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಕಂಡಿತು. ಚಿತ್ರದ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಕಳಪೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದರಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಪ್ಪು ಯಶಸ್ವನ್ನೂ ಕಾಣಿದ್ದರೂ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುವುದನ್ನು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಿಕೊಂಡವರು ಎಸ್.ಆರ್. ರಾಜನ್ ಎಂಬುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಇವರ ಎನ್ ತಂಗಡಿ ಚಿತ್ರವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ತುಳು ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗದ ಸಾಫನೆಗೆ ನಾಂದಿಯಾಯಿತು.

70ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿ ನಾಯಕ ನಟರಾಗಿ ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವನ್ನು ಕಂಡವರು. ನಟ, ನಿರ್ದೇಶಕ ನಿರ್ಮಾಣಪಕ್ಷ, ನಾಟಕಕಾರ, ಪ್ರಕಾಶಕ ಎಲ್ಲವೂ ಆಗಿ ರಂಗಭೂಮಿ, ಸಿನಿಮಾರಂಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಏರ್ ಮಲ್ತಿನ ತಮ್ಮ, ಯಾನ್ ಸನ್ಯಾಸಿ ಆಪೆ, ಕಾಸ್ದಾಯಿ ಕಂಡನಿ ಮೊದಲಾದ ಇವರ ನಾಟಕ-ಸಿನಿಮಾಗಳ ಮೇಲಿನ ಒಟ್ಟು ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಧಿಕರಿಸಬಹುದು. ‘ದಾರೆದ ಬುಡೆದಿ’ ಎನ್ನುವ ತಮ್ಮ ಜನಪ್ರಿಯ ನಾಟಕವನ್ನು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಲು ಮುಂದಾದರು. ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಎರಡನೇ ಚಿತ್ರ ‘ದಾರೆದ ಬುಡೆದಿ’ 1971ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ರೂಪವಾಣಿ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ ದಾಖಲೆಗೆ ಈ ಸಿನಿಮಾವು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಯಿತು.

1972ರಲ್ಲಿ ಆರಾರು ಪಟ್ಟಾಭಿ ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಎಂ.ವ್ಯೆ. ಕೋಲಾ ಅವರ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೆರೆಕಂಡ ಮತ್ತೊಂದು ಸಿನಿಮಾ ಎಂದರೆ ‘ಬಿಸ್ತಿ ಬಾಬು’. ಇದು ರಮಾನಂದ ಚೊಯ್ರ್ ಅವರ ನಾಟಕಾಧಾರಿತ ಸಿನಿಮಾವಾಗಿದೆ. ಈ ಚಿತ್ರ ಜ್ಯೋತಿ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ತರೆ ಕಂಡು ಯಶಸ್ವಿ 77 ದಿನಗಳ ಅಧ್ಯಾತ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕಂಡು ದಾಖಲೆ ನಿರ್ಮಿಸಿತು. ಈ ಚಲನಚಿತ್ರ ಕನಾಫಿಟ್ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಪರಿಸರದ ಮೂರನೇ ‘ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಿತ್ರ’ ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಹೊಂಡ ಮೊದಲ ತುಳು ಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. 1971-1972 ಈ ಏರಡು ಪರಿಸರದ ಮೂರನೇ ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದ ಅಡಿಪಾಯದ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣಪಕ್ಷರಿಗೆ ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಸ್ವೀಕೃತಿ ದೊರೆತಂತಾಯಿತು. ಈ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಅನೇಕ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಕೂಡಾ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಪಂಡರಿಭಾಯಿ, ಕವಿತಾ, ಆನಂದ ಶೇವಿರ್, ಲೋಕಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ, ದಿಲೀಪ್ ಮಂಗಳೂರು ಮೊದಲಾದ ಕಲಾವಿದರು ‘ಎನ್ ತಂಗಡಿ’ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನಟಿಸಿದ್ದರೆ, ಲೀಲಾವತಿ, ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್, ಸೋಮಶೇವಿರ್ ಮತ್ತೊಂದು, ಜನಾರ್ಥನ್, ಕೆ.ಜಿ. ರಾಜ್, ರಾಮಚಂದ್ರ ಹೊಳೊರು ಮುಂತಾದ ಕಲಾವಿದರು ‘ದಾರೆದ ಬುಡೆದಿ’ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ರಾಮಚಂದ್ರ ಹೊಳೊರು, ಭಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕಾಂತಿ, ಬಿ.ಎ. ಕರೋಡಿಯನ್, ಲೀಲಾವತಿ,

ಹೇಮಲತಾ, ಶೈಕಲ್ ಮುಂತಾದವರು ‘ಪಗೆತ ಮುಗೆ’ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರ್. ಹಾಗೆಯೇ ಕೆ.ಎನ್. ಟೀಲರ್, ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೂಳೂರು, ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಕರ್ದಿ, ಹೇಮಲತಾ, ಲೀಲಾವತಿ, ಶೈಕಲ್ ಮುಂತಾದವರು ‘ಬಿಸ್ತ್ರಿ ಬಾಬು’ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿ ಚಿತ್ರದ ಯಶಸ್ವಿಗೆ ಕಾರಣರಾದರು.

ತುಳು ನಾಟಕಗಳು ಮೊತ್ತಮೊದಲಿಗೆ ತುಳು ಭಾಷೆಗೆ ವಿಶ್ವವಾಷ್ಟಿ ಮನ್ವಣಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತ್ತು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ತುಳುನಾಡಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಚಿತ್ರಕಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ವಿಶು ಕುಮಾರ್ ನಿರ್ದೇಶನದ ಮೊದಲ ಇತಿಹಾಸ ಆಧಾರಿತ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ‘ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ’ ಇದು ವಿಶು ಕುಮಾರ್ ಅವರ ತುಳು ಮಣಿನ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದ ‘ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ’ ನಾಟಕಾಧಾರಿತ ಸಿನಿಮಾವಾಗಿದೆ. ಈ ಚಿತ್ರ 1973ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ಜ್ಯೋತಿ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ 150 ದಿನಗಳ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಕಂಡು ದಾಖಲೆ ನಿರ್ಮಿಸಿತು ಅಲ್ಲದೆ, ಅದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ನಾಲ್ಕನೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಿತ್ರ ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ದಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಸುಭಾಶ್ ಪಡಿವಾಳ ಮತ್ತು ವಾಮನ್ ರಾಜ್ ಈ ಚಿತ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು. ಮಿನುಗುತಾರೆ ಕಲ್ಲನ್ನಾ, ಘೇಟ್ರೋ ಶೆಟ್ಟಿ, ಲೋಕರ್ಯು, ಚನ್ನಪ್ಪ ಸುವರ್ಣ, ಅನಂದ ಗಾಣಿಗ ಮೊದಲಾದ ಕಲಾವಿದರು ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಖ್ಯಾತ ಹಿನ್ನಲೆ ಗಾಯಕರಾದ ಎಸ್.ಪಿ. ಬಾಲಸುಭ್ರಮಣ್ಯಂ ಮತ್ತು ಎಸ್. ಜಾನಕಿ ಹಾಡಿದ್ದರು. ಈ ಚಿತ್ರದ ಎಲ್ಲಾ ಹಾಡುಗಳು ಒಬ್ಬ ಜನಪ್ರಿಯಗೊಂಡಿವೆ ಮತ್ತು ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿವೆ.

ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯತ್ತ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ತುಳು ಚಿತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಆಸ್ತಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗ್ನಿಸ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. 1975ರಲ್ಲಿ ಎಂ. ವಾಸುದೇವನ್ ನಿರ್ದೇಶನದ ‘ಉಡಲ್ಲ ತುಡರ’ ಎಂ.ಕೆ. ಸೀತಾರಾಂ ಕುಲಾಲ್ ಅವರ ‘ಸತ್ಯನೇ ದೇವರೇ’ ಎಂಬ ತುಳು ನಾಟಕಾಧಾರಿತ ಸಿನಿಮಾವಾಗಿದೆ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಕರ್ದಿ, ರಾಮಣ್ ರ್ಯಾ, ಶೈಕಲ್, ರಾಜ್ ಶಂಕರ್, ಚಿತ್ರಾಂಜಲಿ ಮುಂತಾದವರು ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಚಿತ್ರದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಿತ್ರಕಥೆ ಮತ್ತು ಸಂಖಾರತ್ವ ‘ನವಭಾರತ ತುಳುಕೂಟ ಪ್ರಶಸ್ತಿ’ ಲಭಿಸಿದೆ.

ಅದೇ ವರ್ಷ ಮತ್ತೊಂದು ಸಿನಿಮಾ ತೆರೆ ಕಾಣಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ‘ಕಾಸ್‌ದಾಯೆ ಕಂಡನೆ’ ಈ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಖ್ಯಾತ ನಿರ್ದೇಶಕ ಗೀತಪ್ರಿಯರವರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದರು. ಈ ಚಿತ್ರದ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಖ್ಯಾತ ನಟಿ ಜಯಮಾಲರವರು ಅಭಿನಯಿಸಿರುವ ಮೊದಲ ಚಿತ್ರ ಇದಾಗಿತ್ತು. ಈ ಚಿತ್ರದಿಂದ ಅವರು ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೂ ಪರಿಚಯವಾದರು. ಕೆ.ಎನ್. ಟೀಲರ್, ಅನಂದ ಶೇಖರ್. ಬಿ.ವಿ. ರಾಧಾ, ರತ್ನಮಾಲಾ ಮುಂತಾದ ತಾರೆಯರು ನಟಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಚಿತ್ರವು ಕೆ.ಎನ್. ಟೀಲರ್ ರವರ ‘ಕಾಸ್‌ದಾಯೆ ಕಂಡನೆ’ ಎಂಬ ತುಳು ನಾಟಕಾಧಾರಿತ ಸಿನಿಮಾವಾಗಿದೆ.

ಕೆ.ಎನ್. ಟೀಲರ್, ರಾಜೇಶ್, ನಾಗಪ್ಪ ಆಳ್ಳ ಅವರ ಪರಿಚಯರಾಗಿದ್ದ ಗೀತಪ್ರಿಯರವರು ಕೆ.ಎನ್. ಟೀಲರ್ ಅವರ ಒತ್ತಾಯಿದ ಮೇಲೆಗೆ 1974ರಲ್ಲಿ ‘ಯಾನ್ ಸನ್ಯಾಸಿ ಆಪೆ’ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ತುಳು ಚಿತ್ರವನ್ನು ತೆರೆಗೆ ತಂದರು. ಎ. ವಿಶ್ವಾಧ ಅವರು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು.

ಜಯಮಾಲ, ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಮುಂತಾದವರು ಅಭಿನಯಿಸಿದರು. ಈ ಜಿತ್ತು ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಅವರ ‘ಯಾನ ಸನ್ಯಾಸಿ ಆಪೆ’ ಎಂಬ ತುಳು ನಾಟಕಾಧಾರಿತ ಸಿನಿಮಾವಾಗಿದೆ.

ಅರ್ಥಾದು ಪಟ್ಟಾಭಿ ನಿದೇಶನದಲ್ಲಿ ಅದೇ ವರ್ಷ ತೆರೆ ಕಂಡಂತಹ ಮತ್ತೊಂದು ಜಿತ್ತು ‘ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ’. ಈ ಜಿತ್ತು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಂಗಭೂಮಿ ಕಲಾವಿದರಾದ ಸಂಜೀವ ದಂಡೆಕೇರಿಯವರ ಹಲವಾರು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕಂಡಂತಹ ‘ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ’ (1968) ಎಂಬ ತುಳು ನಾಟಕಾಧಾರಿತ ಸಿನಿಮಾವಾಗಿದೆ. ‘ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ’ ನಾಟಕವು ಹಳ್ಳಿಯ ಮೂಲೆಮೂಲೆಯನ್ನು ತಲ್ಲುಸಿ ಲೆಕ್ಕೆವೇ ಸಿಗದಪ್ಪು ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಆಗಲೇ ಕಂಡಿತ್ತು. ಇದರ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯೇ ಮುಂದೆ ಜಿತ್ತು ಸಿಮಾಣಿಕ್ಕು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಈ ಜಿತ್ತುದಲ್ಲಿ ಸಂಜೀವ ದಂಡೆಕೇರಿ, ಜಯಮಾಲ, ಜಿತ್ತೊಂಜಲಿ, ಬಿ.ಜಿ. ಪಾಲ್, ಡೇವಡಾಸ್, ರಾಮಣ ರೈ, ರವೀಂದ್ರ ಜಿ. ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದರು. ‘ಜ್ಯೋತಿ’ ಮತ್ತು ‘ರಾಮಕಾಂತಿ’ ಜಿತ್ತುಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು. ಈ ಜಿತ್ತುಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದ ಖ್ಯಾತ ಸಂಗೀತ ನಿದೇಶಕರಾದ ಉಪೇಂದ್ರಪುರಮಾರ್ ಸಂಗೀತ ನಿದೇಶನ ನೀಡಿದ್ದರು. ಜಿತ್ತುವು ಅಪ್ಪೊಂದು ಯಶಸ್ವಿ ಗಳಿಸಿದ್ದರೂ ಜಿತ್ತುದ ಹಾಡುಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ. ಈ ಜಿತ್ತು ಜಿಕ್ಕೊಂದು ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗುವ ಅಣ್ಣಿ ತಂಗಿಯರ ಬಗೆಗಿರೆ. ‘ಮಲತಾಯಿ ಕ್ರೌಣಿ’ಪೆಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಾಧಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ‘ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ’ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಜಿತ್ತುದಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣಿ ತಂಗಿಯರ ಕೆತೆ ದುರಂತವಾದರೂ, ಅಂತಹ ಸಜ್ಜನ ಮೌಲ್ಯವನ್ನಾಧರಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸತ್ತು ಅಪುರಾದರು. ಖಳಗು ಒಮ್ಮೆ ಗೆದ್ದರೂ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಧಿಯ ಶೀಕ್ಕೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು.

1974ರಲ್ಲಿ ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಅವರ ನಿದೇಶನದಲ್ಲಿ ತೆರೆ ಕಂಡಂತಹ ಮತ್ತೊಂದು ಸಿನಿಮಾ ‘ಪರ್ ಮಲ್ಲಿನ ತಪ್ಪ’ ಇದು ಅವರದೇ ರಚನೆ ಮತ್ತು ನಿದೇಶನದ ಹಲವು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕಂಡಂತಹ ಜನಪ್ರಿಯ ನಾಟಕ ‘ಪರ್ ಮಲ್ಲಿನ ತಪ್ಪ’ ಎಂಬ ನಾಟಕಾಧಾರಿತ ಸಿನಿಮಾವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಖ್ಯಾತನಟಿ ಮಿನುಗುತಾರೆ ಕಲ್ಪನಾ, ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಮುಂತಾದವರು ನಟಿಸಿದ್ದರು.

‘ಸಾವಿರದೂರ್ತಿ ಸಾವಿತ್ರಿ’ 1976ರಲ್ಲಿ ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಅವರ ನಿಮಾಣಿದಲ್ಲಿ, ಗೀತಪ್ರಯಿರವರ ನಿದೇಶನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಜಿತ್ತು, ಈ ಜಿತ್ತುದಲ್ಲಿ ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್, ಮವಮತಾ ಶೈಕ್ಷ್ಯ, ರಾಮ ಮೂರ್ತಿ ನಟಿಸಿದ್ದರು. ಹುಂದಾನಿ ಸತ್ಯನ್ ಅವರ ಕಥೆಯನ್ನು ಜಿತ್ತುಪನ್ನಾಗಿಸಿ ಪಿ.ಎಸ್. ಮೂರ್ತಿ ನಿದೇಶನದಲ್ಲಿ 1976ರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಜಿತ್ತು ‘ನ್ಯಾಯಾಗು ಜಿಂದಾಬಾದ್’. ಕೆಮ್ಮೊರು ದೊಡ್ಡಣಿ ಶೆಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಬಿ.ಎಸ್. ರಾವ್‌ರವರು ನಿಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ಜಿತ್ತುವು ‘ರಾಮಕಾಂತಿ’ ಜಿತ್ತು ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ 5 ವಾರಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಕಂಡಿತು. ಪಂಡಿರಬಾಯಿ, ಅಶ್ವಧಾ, ಸುವಿತ್ರಾ ರಾಮಮೂರ್ತಿ, ಬಿ.ಎಸ್. ರಾವ್, ಚಂದ್ರಹಾಸ ಕೇಪು, ದೊಡ್ಡಣಿ ಶೆಟ್ಟಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಎರಡು ಜಿತ್ತುಗಳು ಮೇಲ್ಮೊಂಟಕ್ಕೆ ನಾಟಕ ಆಧಾರಿತವಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಓಂಕಾರೇಶ್ವರಿ ಬ್ಯಾನರ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದಯಾನಂದ ಗರೋಡಿಯವರ ನಿಮಾಣಿದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಜಿತ್ತು ‘ತುಳುನಾಡ ಸಿರಿ’ ಈ ಜಿತ್ತುವನ್ನು ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಅವರು ನಿದೇಶಿಸಿದ್ದರು. ಇದು ಕೆ.ಜಿ. ಕದಂದಲೆಯವರ ತುಳು ಕಥೆ ‘ತುಳುನಾಡ ಸಿರಿ’ಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ತುಳು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಹಿನ್ನಲೆಯುಳ್ಳ ಜಿತ್ತುವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ

ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಮೊದಲಾದ ಕಲಾವಿದರು ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದರು.

1977ರಲ್ಲಿ ಆರೂರು ಪಟ್ಟಬಿಯವರ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ, ಸಂಚೀವ ದಂಡಕೇರಿಯವರ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಚಿತ್ರ ‘ಬೊಳ್ಳಿದೋಣ’ ಈ ಚಿತ್ರ ಸಂಚೀವ ದಂಡಕೇರಿಯವರ ನೂರಾರು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕಂಡಂತಹ ಜನಪ್ರಿಯ ನಾಟಕ ‘ಗಂಗಾ-ರಾಮ್’ ನಾಟಕಾಧಾರಿತ ಸಿನಿಮಾವಾಗಿದೆ. ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಂಡರಿಬಾಯಿ, ಸಂಚೀವ ದಂಡಕೇರಿ, ದಯಾವತಿ, ಎಂ.ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ, ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದರು

ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಅಂದರೆ 1981ರಲ್ಲಿ ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಅವರ ‘ಕಂಡನಿಬುಡೆದಿ’ ನಾಟಕವನ್ನಾಧಾರಿಸಿದ ಚಿತ್ರ ‘ಭಾಗ್ಯವಂತೆದಿ’ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು. ‘ಲಾಂಭನ ನಿಮಿಂತಾ ಮೂರೀಸ್’ ಬ್ಯಾನರ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಟಿ.ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ ಈ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿದವರು ಆರೂರು ಪಟ್ಟಬಿ. ಸದಾಶಿವ ಸಾಲ್ಯಾನ್, ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್, ಸುಮಿತ್ರಾ, ರಾಮಚಂದ್ರ ಶೊಳ್ಳಾರು, ವಿ.ಜಿ. ಪಾಲ್ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದರು. ಉಪೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್ ಅವರ ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶನವಿರುವ ಈ ಚಿತ್ರದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಖ್ಯಾತ ಗಾಯಕರಾದ ಪಿ.ಬಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್, ಎಸ್.ಪಿ. ಬಾಲಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಹಾಗೂ ವಾಣಿ ಜಯರಾಮ್ ಹಾಡಿದ್ದರು. ಚಿತ್ರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 8 ವಾರಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಂಡಿತು. ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಚಿತ್ರ ಇದಾಗಿದೆ. ಜೋತೆಗೆ ಚಿತ್ರದ ನಾಯಕ ನಟರಾದ ಸದಾಶಿವ ಸಾಲ್ಯಾನ್ ಮತ್ತು ಸಾಹಸ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರನ್ನು ಈ ಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದವರು ಟಿ.ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು.

ತುಳುವಿನ 25ನೇ ಚಿತ್ರ ‘ಬಂಗಾರ್ ಪಳ್ಳೇರ್’ ಈ ಚಿತ್ರ ತುಳುವಿನ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಈಸ್ಟ್‌ಮನ್ ಕಲರ್ ಸಿನಿಮಾ ಸ್ನೇಹ ಚಿತ್ರಪೂ ಹೌದು. ಈ ಚಿತ್ರ ಹಲವು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ. ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿಯವರ ಸತ್ಯ ಬತ್ತಲೆ ನಾಟಕವನ್ನು ಸಿನಿಮಾವಾಗಿ ತರೆಗೆ ತಂದವರು ರಿಚರ್ಡ್ ಕ್ರಾಸ್ಟ್‌ಲಿನೋ. ಕನ್ನಡದ ಖ್ಯಾತ ನಟ ಸುಧಾರಾಣಿ, ವಾಮನ್ ರಾಜ್, ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ವಿ.ಜಿ. ಪಾಲ್, ಕಾಸರಗೋಡು ಚಿನ್ನಾ, ರೋಹಿಂದಾಸ್ ಕಂಡಿ ಮುಂತಾದವರು ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಚಿತ್ರಪೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮನ್ವಣಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು. ಅಲ್ಲದೇ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚಿತ್ರದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರಿಂದ ಉತ್ತಮ ನಿರ್ದೇಶನ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ನಿರ್ಮಾಪಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಅಧಿಕೀಯ ಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಕಲ್ಕತ್ತಾದ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗಿ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಗುರುತನ್ನು ನೀಡಿತು.

ಈ ಚಿತ್ರ ಮಂಗಳೂರಿನ ಜ್ಯೋತಿ ಚಿತ್ರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ 105 ದಿನಗಳ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕಂಡಿತು.

1990ರಲ್ಲಿ ತರೆ ಕಂಡ ದೇವದಾಸ್ ಕಾಪಿಕಾಡ್ ಅವರ ಜನಪ್ರಿಯ ನಾಟಕ ‘ಬಲೀ ಚಾ ಪರ್ವತಃವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ‘ಸತ್ಯ ಚಲುಂಡು’ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು

ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ದಾಖಲೆ ಮಾಡಿದ ಆರೂರು ಪಟ್ಟಾಭಿಯವರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ 9 ಜಿತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಜಿತ್ತ ಇದಾಗಿದೆ. ಸದಾಶಿವ ಸಾಲ್ಯಾನ್ ಮತ್ತು ಎಸ್.ಎಸ್. ಮತ್ತುನ್ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರು.

ಸಮಾಜದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಸಿಡಿದೇಶುವ ಪ್ರತಿಭಟನೆ, ಹೋರಾಟದ ದನಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಚಿತ್ತ ‘ಮಾರಿಬಲೆ’. ಈ ಚಿತ್ತ 1996ರಲ್ಲಿ ತೆರೆ ಕಂಡ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಉಪ್ಪಾರುವರ ಹೌದ್ರಾಯನ ವಾಲಗೆ ಎಂಬ ನಾಟಕಾಧಾರಿತ ಸಿನಿಮಾವಾಗಿದೆ. ಅವರದೇ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಜಿತ್ತಕ್ಕೆ, ಕುಂಬು ರಘುನಾಥ ರೈ ಅವರ ನಿರ್ಮಾಣವಿತ್ತು. ನೆಲೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆ, ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆಧಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ನಗರೀಕರಣ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ, ಕಲಾಕೃತಕವಾಗಿ ಈ ಜಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ನಂದಿನಿ, ವಾಮನಾರಾಜ್, ಸಾಯಿ ಬಲ್ಲಾಳ ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ರೇಮಂಡ್ ಡಿಸೋಜಾ, ಏ.ಜಿ. ಪಾಲ್ ಮುಂತಾದವರ ಅಭಿನಯದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಜಿತ್ತಕ್ಕೆ ವಿ. ಮನೋಹರ್ ಅವರ ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶನವಿತ್ತು.

2002ರಲ್ಲಿ ತುಳು ಜನಸ್ತಿಯ ನಾಟಕ, ‘ಒಂಜಿ ನಿರ್ಮಿಷ’ ಎಂಬುವುದು ‘ಒಂತ ಅಡ್ಡನ್ನು ಮಲ್ಲಿ’ ಸಿನಿಮಾವಾಗಿ ತೆರೆ ಕಂಡಿತು. ಕೆದಂಬಾಡಿ ಪ್ರೇಮನಾಥ ರೈ ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಜ್ಞಲ್ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಅವರ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಈ ಜಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಭವ್ಯತ್ತೀ ರೈ, ಸದಾಶಿವ ಸಾಲ್ಯಾನ್, ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ಮಾಧವ ಕೆ. ಶಕ್ತಿ ನಗರ ಮುಂತಾದ ಕಲಾವಿದರು ನಟಿಸಿದ್ದರು.

ಎಮಶಾರ್ತ್ ಕವಾಗಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಜಿತ್ತ ‘ಸುಧ್’ (2005). ಇದು ಡಿಜಿಟಲ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಮೊದಲ ಜಿತ್ತವೂ ಹೌದು. ರಾಮಚಂದ್ರ ಪಿ.ಎನ್. ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನದ ಈ ಜಿತ್ತ ನಾರಾಯಣ ನಂದಳಿಕೆ ಅವರ ‘ಬೊಜ್ಜ’ ನಾಟಕ ಆಧಾರಿತ ಜಿತ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಚಲನಚಿತ್ರವು 8ನೇ ವರ್ಷದ ಚಲನಚಿತ್ರೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಭಾರತೀಯ ಜಿತ್ತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆಯಿತು. ಸುರೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್, ಹೋಹನ್ ಮಾನಾಡ್, ರಾಮಚಂದ್ರ ಪಿ.ಎನ್. ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಈ ಜಿತ್ತ ಓಸಿಯನ್ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ‘ಉತ್ತಮ ಜಿತ್ತ’ ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮೊದಲ ಜಿತ್ತ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಲಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಈ ಜಿತ್ತವು ಒಕ್ಕಲು ಪದ್ಧತಿಯ ಹಲವು ಮುಖಿಗಳನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದಲಾವಣೆ, ನಗರೀಕರಣ, ಹೊಸ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವ್ಯಾಮೋಹ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಕ್ಕಕು ಜೆಲ್ಲತ್ತದೆ. ಈ ಜಿತ್ತದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಜಿತ್ತಭಾರತಿಯ ಟಿ.ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು 2006ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ಮರಭವನದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿ ಜಿತ್ತದ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಸನ್ನಾನಿಸಿದ್ದರು.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತುಳು ಹೊಸ ಜಿತ್ತಕ್ಕೆ ಗಂಭೀರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿ ವೃತ್ತಿಪರ ತಂಡಗಳು ಮಂಡಿಸಿದ ಕೆಲವು ಜಿತ್ತಗಳು ಮಹೋನ್ವತ ಯಶಸ್ವನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಜಿತ್ತಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕಾಧಾರಿತ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸಿನಿಮಾದ ಹೆಸರು	ನಿರ್ದೇಶಕರು	ನಿರ್ಮಾಣ	ವರ್ಷ	ನಾಟಕ
1	ಬಿಸತ್ತಿ ಬಾಬು	ಅರೂರು ಪಟ್ಟಭಿ	ಎಂ.ಪ್ಲೇ ಕೋಲಾ	1972	ರಮಾನಂದ ಚೆಯ್ಯಾರವರ ನಾಟಕಾಧಾರಿತ
2	ಕೊಟಿ ಚೆನ್ನಯಿ	ವಿಶು ಪುಮಾರ್	ಮುದ್ದು ಸುವರ್ಹಾ	1973	ವಿಶುಪುಮಾರ್ ಅವರ ಕೊಟಿ ಚೆನ್ನಯಿ ಮಳ್ಳಿ ನಾಟಕಾಧಾರಿತ
3	ಕಾಸ್‌ಡಾಯಿ ಕಂಡನಿ	ಗೀತಪ್ಪಿಯಿ	ಆನಂದ ಶೇಖರ್	1973	ಕೆ.ವನ್‌. ಟೇಲರ್ ಅವರ ಕಾಸ್‌ಡಾಯಿ ಕಂಡನಿ ನಾಟಕಾಧಾರಿತ
4	ಉಡಲ್ಲ ಪುಡರ್	ಎಂ.ವಾಸುದೇವನ್	ಶ್ರೀನೀ ಮತ್ತು ಅನ್ನರ್ ಬೇಗಂ	1973	ಗೀತರಾಮ್ ಪುಲಾಲ್ ಅವರ 'ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ದೇವರ್' ನಾಟಕಾಧಾರಿತ ಮತ್ತು 'ಕೃಷಣ ಜ್ಯೋತಿ' ಎಂಬ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕಾಧಾರಿತ
5	ಯಾನ್ ಸನ್ನಾಸಿ ಅಬೆ	ಗೀತಪ್ಪಿಯಿ	ವ. ವಿಶ್ವನಾಥ್	1974	ಕೆ.ವನ್‌. ಟೇಲರ್ ಅವರ ಯಾನ್ ಸನ್ನಾಸಿ ಅಬೆ ನಾಟಕಾಧಾರಿತ
6	ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗ್	ಅರೂರು ಪಟ್ಟಭಿ	ಸಂಚೀವ ದಂಡಕೇರಿ	1974	ಸಂಚೀವ ದಂಡಕೇರಿ ಅವರ ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗ್ ನಾಟಕಾಧಾರಿತ
7	ವಿರ್ ಮಲ್ಲಿನ ಕಪ್ಪು	ಕೆ.ವನ್‌. ಟೇಲರ್	ಕೆ.ವನ್‌. ಟೇಲರ್	1974	ಕೆ.ವನ್‌. ಟೇಲರ್ ಅವರ ವಿರ್ ಮಲ್ಲಿನ ಕಪ್ಪು ನಾಟಕಾಧಾರಿತ
8	ಜೊಳ್ಳದೋಟ	ಅರೂರು ಪಟ್ಟಭಿ	ಸಂಚೀವ ದಂಡಕೇರಿ	1977	ಸಂಚೀವ ದಂಡಕೇರಿರವರ 'ಗಂಗಾರಾಮ್' ನಾಟಕಾಧಾರಿತ ಜತ್ತೆ
9	ಭಾಗ್ಯವಂತದಿ	ಅರೂರು ಪಟ್ಟಭಿ	ಟಿ.ವಿ. ಶ್ರೀವಾಸ್	1981	ಕೆ.ವನ್‌. ಟೇಲರ್ ಅವರ ಕಂಡನಿ ಬುಡೆದಿ ನಾಟಕಾಧಾರಿತ ಜತ್ತೆ
10	ಸತ್ಯ ಒಲುಂಡು	ಅರೂರು ಪಟ್ಟಭಿ	ಸದಾಶಿವ ಸಾಲ್ಹಾನ್, ಎಸ್.ಎಸ್. ಮತ್ತು	1990	ದೇವದಾಸ್ ಸಾಪೆಕಾಡ್‌ರವರ 'ಬಲೇ ಜಾಪಕ್' ನಾಟಕಾಧಾರಿತ ಜತ್ತೆ
11	ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಟೀರ್	ರಿಚರ್ಡ್ ಕಾಸ್ಟಲನ್ಸೋ	ರಿಚರ್ಡ್ ಕಾಸ್ಟಲನ್ಸೋ	1993	ನಾರಾಯಣ ಶಿಂಗ್ ಅವರ 'ಸತ್ಯ ಬತ್ತಲೆ' ನಾಟಕ ಆಧಾರಿತ
12	ಮಾರಿಬಳೆ	ಕೈಷ್ಟಿಪ್ ಉಮ್ಮೆರ್	ರಘುನಾಥ ರೈ	1996	ಕೈಷ್ಟಿಪ್ ಉಮ್ಮೆರ್ ಅವರ 'ಹಂಡ್ರಾಯನ್ ವಾಲಗ್' ಎಂಬ ನಾಟಕಾಧಾರಿತ ಜತ್ತೆ
13	ಒಂತೆ ಅಡ್ಡಸ್ ಮಲ್ಲಿ	ಕೆದಂಬಾಡಿ ಪ್ರೇಮನಾಥ್	ಪ್ರಿಯಲ್ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ	2002	'ಒಂಟೆ ನಿಯಿ' ನಾಟಕ ಆಧಾರಿತ
14	ಸುಧ್	ರಾಮಚಂದ್ರ ಪಿ.ವನ್‌.	ಮೋಹನ್ ಮಾಸಾರ್, ಸುರೇಂದ್ರ ಪುಮಾರ್, ರಾಮಚಂದ್ರ ಪಿ.ವನ್‌.	2005	ನಾರಾಯಣ ನಂದಳಿಕೆ ಅವರ 'ಬೀಳ್' ನಾಟಕ ಆಧಾರಿತ

ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಮೇಲೆ ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಪರಭಾಷಾ ಚಿತ್ರದ ಪ್ರಫಾವ

ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಆರಂಭದ ಬಹುಕಾಲದ ನಂತರ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಬೆಳಗೆ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ತುಳುನಾಡಿನ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದ್ವಿಭಾಷಿಕ (ತುಳು, ಕನ್ನಡ)ರಾದ ಕಾರಣ ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾದ ಬಗ್ಗೆ ಒಲವು ಹಾಗೂ ಅದರ ಪ್ರಭಾವವು ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಬೀರಿಯವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಈ ನೆಲೆಯಿಂದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಮೇಲೆ ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಪರಭಾಷಾ ಸಿನಿಮಾದ ಪ್ರಭಾವದ ಕುರಿತಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಘಳಿತಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗುವುದು.

ತುಳು ಜಲನಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ನಿದೇರ್ಚಿತ್ರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಮೊದಲಾಗಿ ಶೋಡಗಿಸಿಕೊಂಡವರು ತುಳುನಾಡಿನವರಾಗಿರದೆ, ಕೊಡಗಿನ ಎಸ್.ಆರ್. ರಾಜನ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳ ಮೇಲಿನ ಪರಭಾಷಾ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಪ್ರಭಾವವು ಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ, ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ, ಪಾತ್ರಗಳ ಸರಳ ವರ್ಗೀಕರಣದಲ್ಲಿ, ಕತೆಗೆ ಒದಗುವ ಸಿದ್ಧ ತಿರಿಪುಗಳಲ್ಲಿ, ತ್ರೀತೀ-ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸರಳ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ಮೌಲ್ಯ ರಚನೆಯನ್ನು ತೀರಾ ಸರಳವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸುವಲ್ಲಿ ಪರಭಾಷಾ ಸಿನಿಮಾ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಹೊಡಿದ್ದರೂ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ತನ್ನದೇ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿತು.

ತುಳು ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವಿನ್ಯಾಸದ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಇತರ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು. ಪರಭಾಷಾ ಸಿನಿಮಾ ಪ್ರಭಾವ ಎಂಬುವುದು ಅದರಿಂದ ಇಷ್ಟೇ ಪಡೆದು ಎಂಬಪ್ಪು ಸರಳ ರೇಖಾತ್ಮಕವಿಲ್ಲ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಪಡೆಯುವ ಇಂತಹ ಪ್ರಭಾವವು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಜಲನಶೀಲತೆಯೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ತುಳುವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲ ಆರ್ಥಿಕ ವಿನ್ಯಾಸ ಕಂಡು ಬರುವುದು ಮುಂಬಯಿಯಂತಹ ನಗರಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋದವರಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕರಾವಳಿಯ ಕೆಲವೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಮನೆತನಗಳಲ್ಲಿ. ಹೀಗಾಗಿ ಭಾಷೆಯ ಪರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲು ಇನ್ನೊಂದು ಬಲಿತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಚಿಂತನೆ ಬೆಳೆಸುವುದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿತು. ತುಳುವರು ಓದುವುದು, ಬರೆಯುವುದು ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಹೂಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿರುವ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ವುಹಾ ಬಿರುಗಾಳಿಯಂತಹ ಪರಭಾಷಾ ಸಿನಿಮಾದ ಎದುರು ನಿಂತು ಬಾಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಕ್ಕಾನಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹ ದೇಸಿಯ ಅನ್ನತೆಯ ಬೇರುಗಳು ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಪರಭಾಷಾ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಎದುರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಪರಭಾಷಾ ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಬದಲು ಅದನ್ನು ಕೊಂಚ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಜನರನ್ನು ಸೇಳಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದವು.

ಒಂದು ಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಸರ್ವಾಜವ್ಯ ಕೊಡು-ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ತೆರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ತ್ರೀಯಾತೀಲತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ

ಸಿನಿಮಾ ರಂಗ ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಮೋಳಿಗೆ ಹಲವಾರು ಕೊಡು—ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆ, ತುಳುನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅನಾವರಣವನ್ನು ಬಹುತೇಕ ಕನ್ನಡದ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟೋ ತುಳುನಾಡಿನ ತಾರೆಯರು ಏಂಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವಿನಯ ಪ್ರಸಾದ್, ಶ್ರೀತಿ, ಸುಧಾರಾಣೀ, ದಿಗಂತ್, ಟೆನ್ನಿಸ್ ಕ್ರಿಕೆಟ್, ಶ್ರೀನಗರ ಕಿಟ್ಟಿ, ಸುನೀತಾ, ಗೀತಾ, ಉಮಾಶ್ರೀ, ಪದ್ಜಾ ರಾವ್ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರಾಂತ ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾ ತಾರೆಯರು ತುಳು ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಖ್ಯಾತ ನಟಿ ಜಯಮಾಲರವರು ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯವಾದುದು ‘ಕಾಸ್ದಾಯೆ ಕಂಡನಿ’ ಎಂಬ ತುಳು ಚಿತ್ರದಿಂದ.

ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಪರಭಾಷಾ ಚಿತ್ರದ ಪ್ರಭಾವವು ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುವುದು ಒಂದು ಕಾರಣವಾದರೂ ಅಷ್ಟೇ ಹಿನ್ನಡೆಯನ್ನು ಕೂಡಾ ಅನುಭವಿಸಿದೆ. ತುಳುನಾಡಿನ ಜನರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಹುಭಾಷಿಕರಾದುದರಿಂದ ಅವರ ಒಂಪ್ರ ಬಹುಭಾಷಾ ಸಿನಿಮಾದ ಕಡೆ ಹರಿಯುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಸಹజ. ಆದರೂ ಕನ್ನಡ, ಹಿಂದಿ ಹಿಂಗೆ ಬಹುಭಾಷಾ ಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಂತಹ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿಯೂ ಸಹ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗ ಫಿನಿಕ್ಸ್‌ನಂತೆ ಮೇಲೆದ್ದು ಶರವೇಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಾತ್ರಭಾಷೆಗೆ ಒಂದು ಒಳೆಯ ಚಿತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇಕೆಂದು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ನಿರ್ಮಾಪಕರು ಇಂದು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸಮಧಾನದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಇಂದು ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಹೊಸತನ ನೀಡಲು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿರುವ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಕೂಡಾ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞನ್, ಗುಣಮಟ್ಟ, ಕಲಾವಿದರ ಕೊರತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾದದ್ದು ವಾರುಕಟ್ಟೆ. ಸೀಮಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಾದುದರಿಂದ ಚಿತ್ರ ಮಾಡಲು ಕೆಲವರು ಹಿಂದೇಟು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತುಳು ಚಿತ್ರಗಳು ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಯಾವುದೇ ರಿಯಾಲಿಟಿಯನ್ನು ವಾಟೆಜ್ಜು ಮಂಡಳಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ತುಳು ಚಿತ್ರಗಳು ಕರಾವಳಿ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಸೀಮಿತ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳು ಕನಾರ್ಟಿಕದಾದ್ಯಂತ ತೆರೆ ಕಾಲುತ್ತವೆ. ಲಾಭದ ಲೆಕ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾತಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚಿತ್ರಗಳ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಹಣವನ್ನು ಕನಾರ್ಟಿಕ ಕೆಲಸಚಿತ್ರ ಮಂಡಳಿಗೆ ತೆರಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದೆ.

ಹೊಸ ಬ್ಯಾನರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಮೊದಲು ವಾಟೆಜ್ಜು ಮಂಡಳಿ ಹಾಗೂ ಚಲನಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಪಕರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಹಣ ನೀಡಿ ಬ್ಯಾನರ್ ಹಕ್ಕು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಬೇರೆಯೇ ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ಹೊಸ ಚಿತ್ರದ ಹೆಸರು ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೇರೆ ಬ್ಯಾನರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಹೊಸ ಬ್ಯಾನರ್‌ಗಾಗಿ ಹಣ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಬ್ಯಾನರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೇ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಯಮವೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿದ ಚಿತ್ರಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ಪುನರ್ ನವೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ತರಹ ನೀತಿಗಳು ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವಾಡಲಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ವಾರುಕಟ್ಟೆ ಹೊಂದಿರುವ ತಂಖು ಚಿತ್ರಗಳ ನಿರ್ಮಾಪಕರುಗಳಿಗೆ ತೆನೋವಾಗಿ ಪರಿಣಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತುಳು ಚಿತ್ರಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚಲನಚಿತ್ರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಂಡಳಿ ಹೊಂದುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಏನೇ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿದ್ದರೂ ತಕ್ಷಣ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮೌತ್ತಾಪಕರು, ನಿರ್ಮಾಪಕರು, ತಾಂತ್ರಿಕ ವರ್ಗ ಎಲ್ಲವೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಲ್ಲದೇ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ತುಳು ಚಿತ್ರಗಳ ಜೊತೆ ತುಳು ಭಾಷೆಯೂ ಬೆಳೆಯುವುದು.

“ತುಳುವಿನ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು ಸೀಮಿತ ಪ್ರದರ್ಶನ ಅವಕಾಶದಿಂದಾಗಿ ಲಾಭ ಗಳಿಸಲಾರದ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ನರಪತಿ ನಮ್ಮ ತುಳು ನಾಟಕ, ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚು ಕ್ರಿಡಾಯ್ವಾನನ್ನು ತೋರಬೇಕಾಗಿದೆ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯಧನ ಹಾಗೂ ಮನೋರಂಜನಕಾರ ವಿನಾಯಿತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ಸರಕಾರ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸೂಕ್ತಮೇ ಆಗಿದೆ” ಎಂದು ಡಾ. ಏರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಡೆ ಅವರು ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ‘ತುಳುನಾಡು : ಸತ್ಯ ಧರ್ಮ ಸಾಹಸದ ಬೀಂದು’ ಎಂಬ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೆನೆಯಬೇಕು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಲಾ ಮಾಡುವುದು ಅಯಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು, ವರಂಪರೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಿನಿಮಾವು ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳಾದ ಭೂತಾರಾಧನೆ, ಜನಪದ ಕುಟುಂಬಗಳು, ಜನಪದ ಕ್ರೀಡೆಗಳು ಸಿನಿಮಾದೊಳಗೆ ಸಮೀಕ್ಷಿತವಾದುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಚಿತ್ರಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತವೆ. ವರದಕ್ಕಿಣಿಯ ಮಹಾಭಾತ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯ ಸಂಗತಿಗಳು ಆರಂಭದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಸ್ಯಪ್ರಧಾನವಾದವುಗಳು ಎಂಬ ವಿಮರ್ಶೆಗಳಿವೆ. ತುಳುವರು ಹಾಸ್ಯಪ್ರಧಾನವಾದವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣವು ಇರಬಹುದು. ಸಿನಿಮಾವಲ್ಲದೇ ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿತವಾಗುವ ನಾಟಕಗಳು ಕೂಡಾ ಹಾಸ್ಯಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಮೇಲ್ಮೈಕ್ಕೆ ಹಾಸ್ಯಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಕಂಡರೂ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕತೆಯೇ ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಒಂದು ಸಿನಿಮಾ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೇದಲ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಚಿತ್ರಕಥೆಗೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಜನಸ್ವಿಯತೆ ಪಡೆದ ನಾಟಕ, ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ಮಾಣಪಕರು ಹೊರೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ ಕಾದಂಬರಿ ಆಧಾರಿತವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಕೆಲವು ಇವೆ. ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಬೇಕು. ಆದರೆ ಚಲನಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಷ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾದಂಬರಿ ಬರೆಯುವುದು, ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣಪಕನ ಅಪೇಕ್ಷೆಗೆ ಕತೆ ರಚಿಸುವುದು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿತಕರವಲ್ಲಿದೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಎಂಬುವುದನ್ನು ಕೂಡಾ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಆರೂರು ಪಟ್ಟಾಫ್ಲಿ ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಆನಂದ ಶೇಖರ್ ನಿರ್ಮಾಣಸಿದ್ದ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗ ಕಂಡ ಮೂರನೇ ಸಿನಿಮಾ ‘ಪಗೆತ ಮಗೆ’. ಇದು ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಚಡಗರವರ ‘ಹೆಣ್ಣು-ಹೊನ್ನು-ಮೆಣ್ಣು’ ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿ ಆಧಾರಿತ ಸಿನಿಮಾವಾಗಿದೆ. 1972ರಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರುಲ್ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಈ ಚಿತ್ರವು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು.

1991ರಲ್ಲಿ ಕೋಡ್ಲು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ ‘ರಾತ್ರಿ-ಪಗೆಲ್’ ಚಿತ್ರ ತೆರೆಕಂಡಿತು. ಡಾ. ಚಂದ್ರಿಕಾರವರು ನಿರ್ಮಾಣಸಿದ್ದ ಈ ಸಿನಿಮಾವು ಕನ್ನಡದ ‘ಬಿಸಿಲು ಬೆಳದಿಂಗಳು’ ಕಾದಂಬರಿ ಆಧಾರಿತ ಸಿನಿಮಾವಾಗಿದೆ. ಅವಿನಾಶ್, ಅಂಜಲಿ, ತ್ರಿವೇಣಿ ಈ ಚಿತ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

2001ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಾಂತ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಪ್ರೇಮನಾಥ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ‘ತುಡರ್’ ಎಂಬ ಮಲ್ಲಾದಿ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಅವರ ‘ಮಂದಾಕಿನಿ’ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಚಿತ್ರ ತೆರೆ ಕೆಂಡಿತು. ಈ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಹೋಡ್ಲು ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಜೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಬಿಂಬಿಸಿದ ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳು ದುಶ್ಯಟಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾದ ತನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ಸರಿದಾರಿಗೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಮಾದಕ ವ್ಯಾಸನಗಳಿಂದಾಗುವ ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದ ಭಾಯೆಯನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

2010ರಲ್ಲಿ ಸುಧಾಕರ್ ಬನ್ನಂಜೆ ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ ‘ದೇವರ್’ ಚಿತ್ರ ತೆರೆ ಕೆಂಡಿತು. ಈ ಚಿತ್ರವು ಸುಧಾಕರ್ ಬನ್ನಂಜೆ ಅವರದ್ದೇ ಆದ ‘ದೇವರ್’ ಎಂಬ ತುಳು ಕಾದಂಬರಿ ಆಧಾರಿತ ಸಿನಿಮಾವಾಗಿದೆ. ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರದ ಕರಿಫಾಯೆಗಳು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಹೇಗೆ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುವುದನ್ನು ಮನೋಜ್ಞವಾಗಿ ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸಿನಿಮಾದ ಹೆಸರು	ನಿರ್ದೇಶಕರು	ನಿರ್ಮಾಣ	ವರ್ಷ	ಕಾದಂಬರಿ
1	ಪರೀತ ಘರ್ಗೆ	ಅರೂರು ಪಟ್ಟಾಭಿ	ಆಸಂದ ತೇವಿರ್	1972	ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಚದಗರವರ ಹೋಡ್ಲು—ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಕಾದಂಬರಿ ಆಧಾರಿತ
2	ರಾತ್ರಿ ಪರೀಲ್	ಹೋಡ್ಲು ರಾಮಕೃಷ್ಣ	ಡಾ. ಚಂದ್ರಿಕಾ	1991	ಕನ್ನಡದ ‘ಬಿಂಲು ಬೆಳದಿಂಗಳು’ ಕಾದಂಬರಿ ಆಧಾರಿತ
3	ತುಡರ್	ಹೋಡ್ಲು ರಾಮಕೃಷ್ಣ	ಪ್ರತ್ಯುಂಗ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರ	2001	ಮಲ್ಲಾದಿ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಅವರ ‘ಮಂದಾಕಿನಿ’ ಕಾದಂಬರಿ ಆಧಾರಿತ
4	ದೇವರ್	ಸುಧಾಕರ ಬನ್ನಂಜೆ	ಪವನ್ ಶೆಟ್ಟಿ ವಿಕ ಪ್ರತಾಳಾ	2010	ಸುಧಾಕರ ಬನ್ನಂಜೆ ಅವರ ‘ದೇವರ್’ ಕಾದಂಬರಿ ಆಧಾರಿತ ಚಿತ್ರ

ತುಳುನಾಡಿನ ಮಟ್ಟೆನ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಿದ ಸಿನಿಮಾಗಳು

ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸೃಜತೀಲತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞವಿದೆ. ಇಂದು ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ರಂಗಭೂಮಿ, ದೂರದರ್ಶನ ಸ್ಥಿರಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗಿ, ಸಿನಿಮಾಗಳೇ ಪ್ರತಿಸ್ಥಿರ. ಇಂದಿನ ಕೆಲವು ಸಿನಿಮಾಗಳು ನಾಲ್ಕು ಪದ್ಯ ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ತ್ವೀಕ್ಷಿ-ಪ್ರೇಮ, ಒಂದು ಷಟಂ ಸಾಂಗ್, ಎರಡು ಘೇಟು, ಸ್ವಲ್ಪ ಸೆಂಟಿಮೆಂಟು, ಕೊನೆ ಕುಸುಕು (ಕೇಲ್ ಟೈಪ್ಸಿಂಗ್) ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮುಸಾಲಗಳಂತಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮ, ಕುಣಿತ, ಹೊಡೆದಾಟ, ಕೌಟಿಂಬಿಕ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸಿನಿಮಾ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುವ ಭಾರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ನಾವಿದ್ದೇವೆ. ಸಿನಿಮಾ ಅದೋಂದು ಕೇವಲ ಮನರಂಜನೆ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಏನು ದೂರಕುವುದು? ಎಂಬುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗುವುದು.

ಸಿನಿಮಾದ ಕಥಾವಸ್ತುವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪೌರಣಿಕ, ಬಂತಿಹಾಸಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಜನಪದ, ಸಾಹಸ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ರೋಮಾಂಟಿಕ್, ಭಯಾನಕ ಹಿಂಗೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದ ಆರಂಭದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿತ್ರಗಳೇ ಹಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದುವು. ಆದರೆ ಪೌರಣಿಕ, ಬಂತಿಹಾಸಿಕ ಜನಪದ ಕರ್ತೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಎರಡು ರೀತಿಯಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

1. ಕಮಿಷಿಯಲ್ ಸಿನಿಮಾ (ವ್ಯಾಪಾರಿ ಚಿತ್ರ)
2. ಕಲಾತ್ಮಕ ಸಿನಿಮಾ

ಕಲಾತ್ಮಕ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಬ್ಬರ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅದು ನಮ್ಮೆ ಬದುಕು ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದ ಒಳ್ಳೆಯ ಹಾಗೂ ಅತ್ಯಾಂತ ಕಲಾತ್ಮಕ ಚಿತ್ರವಾದ ‘ಸಂಸ್ಕಾರ’ವು ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ 3 ದಿನವೂ ಓಡದೇ ಖಾಲಿ ಖಾಲಿ ಇದ್ದಿತೆಂದರೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನ ಅಭಿರುಚಿ ಏನು? ಯಾವುದು? ಎಂಬುವುದರ ಕುರಿತು ಸಹಜ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ನಿರ್ದೇಶಕ, ನಿರ್ಮಾಪಕ ಹಾಗೂ ವಿಶರಕರಲ್ಲಿ ಕಾಡುವುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಚಿತ್ರಗಳ ಭವಿಷ್ಯ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನ ಕ್ಯೇಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಇಂದು ‘ಕಮಿಷಿಯಲ್ ಸಿನಿಮಾ’ಗಳ ದಂಢೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಾತ್ಮಕ ಚಿತ್ರಗಳು ಕಣ್ಣರೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಸಿನಿಮಾ ಕಲಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭಾಗಳ ಮೂಲಕ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದರಿಂದ ಕಲೆ ಎನ್ನಬಹುದಾದರೂ, ಸೃಜನತೀಲತೆ ಮತ್ತು ಶ್ರಮವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ‘ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಧ್ಯಮ’ ಎನ್ನಬಹುದು.

“ಒಂದು ಚಲನಚಿತ್ರ ನಮ್ಮೆನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಂಜಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುವುದು ಅದರ ವರ್ಣಲ್ಯಾಂಗಬಾರದು, ಅದು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮೆನ್ನು ಕಾಡಿತು, ಚಿಂತನೆಗೆ ಹಚ್ಚಿತು ಎನ್ನಬಹುದು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ” ಎಂಬ ಎಂ. ಅಬ್ಬಲ್ ರೆಹಮಾನ್ ಪಾಷ ಅವರ

ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಿಂದ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಚಿಕ್ಕ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಅಂದರೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ, ಕಲಾತ್ಮಕ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕೈ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಆದರೆ ಇಂದು ಮನರಂಜನೆಯೇ ಪ್ರಥಾನವಾಗಿರುವ ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ನೀಡುವ ಒತ್ತು ನಿರ್ಮಾಪಕರನ್ನು ಅದೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ.

ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಗಿರಿಶ್ ಕಾಸರವ್ಲೈ ಐ. ಶೇಷಾದ್ವಿಯವರಂತಹ ಕಲಾತ್ಮಕ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇಂದು ಚಿತ್ರರಂಗವೂ ಕಲಾ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗುವ ಬದಲು ಮಾರುಕಟ್ಟಿಯ ಸರಕಾರಿಯೇನೋ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ, ಅನುಮಾನಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಾವೇ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ನೇರಿಯ ಮಲಯಾಳಂ ಚಿತ್ರರಂಗವು ಕೆಲವೇ ಕೆಲ ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆಯಿದ್ದರೂ, ಇಂದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮುಖ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನ್ಯಾಂಶ ಪಡೆದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಅಜ್ಞರಿಯಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲಿನ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಆದಂಬರ, ಅಭ್ಯರಗಳಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ದೇಸಿಯತೆಯ ಸೋಗಡಿನ ಥಾಯಿಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ಧ ವಸ್ತುವೆಂದರೆ ಪ್ರೇಮ. ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಕೇವಲ ತ್ರೀತಿ-ಪ್ರೇಮ-ಪ್ರಣಿಯದ ಸುತ್ತ ಸುತ್ತುವ ಚಿತ್ರಗಳಾಗದೇ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಥಾವಸ್ತುವಿನ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅದು ತುಳು ಭಾಷೆ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಆರಂಭದ ಕಾಲಫಾಟ್‌ದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಿನಿಮಾದ ಮೇಲೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಬೇರೂರಿಯವ ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ, ಅಸ್ತ್ರೀತೆ, ಲಿಂಗತಾರತಮ್ಯವು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ. ಕೂಡುಕುಟುಂಬದ ಕಲ್ಪನೆಯು ಆರಂಭದ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡರೂ ನಂತರದ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ಕಣ್ಣರೆಯಾಗುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಸಮಾಜದ ಪ್ರಭಾವ ಹೇಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಿನಿಮಾದ ಮೇಲೆ ಬೀರುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಸಿನಿಮಾದ ಪ್ರಭಾವ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೂ ಬೀರುತ್ತದೆ.

ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಅನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಮುಕ್ತಾಯವನ್ನು ನೀಡಿದಂತಹ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದ ಸಿನಿಮಾಗಳಾದ ‘ಫಟ್ಟಲ್ಲಿ’, ಸಂಸ್ಕಾರ, ವಂಶವ್ಯಕ್ತಿ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಹಾಕುವ ವಾಗ್ವಾದಗಳು ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕಾದಂಬರಿ ಆಧಾರಿತ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಾತ್ಮಕ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಇದೆ.

ಒಂದು ಸಿನಿಮಾದ ರೂಪಸ್ನಾ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅದರ ಅಂಶವನ್ನು ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಲವಾರು ದಾಖಿಲೆಗಳಿಸಿದ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ‘ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಟೀರ್’ ಸಿನಿಮಾದ ಯಶಸ್ವಿ ಇರುವುದು ಅದರ ಅಂಶದಲ್ಲಿ. ಇಂತಹ ಸಿನಿಮಾಗಳು ನೇರೆಡುಗನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯಿವ ಹಾಗೂ ಸದಾ ಕಾಲ ಉಳಿಯುವ ಸಿನಿಮಾಗಳು. ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಿಗೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಿನಿಮಾದ ಕಥಾವಸ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗುವವ್ಯಾ ಸಿನಿಮಾದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಂಶಗಳು ಮುಖ್ಯ ಎನಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಿನಿಮಾ ಅಂದರೆ ಕೇವಲ ಕಲೆ, ಮನರಂಜನೆ, ಉದ್ದೇಶ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗದು.

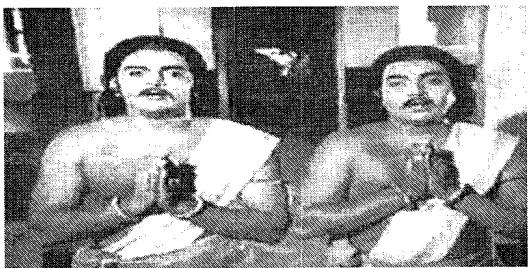
ಅದೊಂದು ಬದುಕು. ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಕ್ಯುಗನ್ನಡಿ. ಆದರೆ ಸಿನಿಮಾ ಒಂದು ಲಾಭ ತರುವ ಉದ್ದೇಶವೆಂದು ಪರಿಗಳಿಸಿದರೆ ಅದು ಕಲೆಗೆ ವಿನಾಶಕಾರಿ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಿ ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಉಚಿತವೆಂದರೂ, ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸಿನಿಮಾದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಲಾಭ ಇಲ್ಲ ಅಂದ ಮುಲೆ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡುವು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಅನುಮತು ಕೂಡಾ ಅಷ್ಟೇ ಸಹಜ.

ಸಿನಿಮಾ ಎಂಬುವುದು ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯುಳ್ಳ ಮಾಡುವು. ಸಿನಿಮಾಗಳು ಕೇವಲ ಕತೆ ಹೇಳಲುವುದಲ್ಲ, ಜೋತೆಗೆ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಸಿನಿಮಾದಿಂದ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂದೇಶ ನೀಡುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ಮಾತು ಕೆಲವು ನಿರ್ದೇಶಕರಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಜಿತಪ್ಪನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಜಾಣ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವುದು ಶ್ರೀಯಾತೀಲ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಕ್ಯುಚೆಳಕೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಲಾ ಮಾಡುವುವು ಆಯಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು, ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಿನಿಮಾವು ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳಾದ ಭೂತಾರಾಧನೆ, ಜನಪದ ಕುಣಿತ, ಜನಪದ ಶ್ರೀದೇಗಳು ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ತುಳುಚಿತ್ರಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಪರಂಪರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂದು ಜನಪದ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ತುರುಕಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ವಲಯ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ತುಳುವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ತುಳು ಪರಂಪರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹಿನ್ನಲೇಯಾಗಿ ಇಟ್ಟಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ? ಬೇಡವೇ? ಎಂಬ ಗೊಂದಲಗಳು ಇಂದಿಗೂ ನಿರ್ದೇಶಕರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ತೆರೆಗೆ ಬಂದಂತಹ ಹೆಚ್ಚನ ಸಿನಿಮಾಗಳಿಲ್ಲವೂ ತುಳುನಾಡಿನ ಮಣಿನ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಲು ಯಶ್ವಿಸಿವೆ. ಅಂತಹ ಕೆಲವು ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನೋಟ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ

ಕಟಪಾಡಿಯ ಮುದ್ದು ಸುವರ್ಣರು ತಯಾರಿಸಿದ ಪ್ರೇಚಾ ಥಿಲಂಸ್ ಅವರ 'ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ' ಸಿನಿಮಾ ತುಳು ಜಿತರಂಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ದಾಖಲೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಜಿತ್ರಕಥೆ, ಸಂಖಾರಣೆಯ ಜೋತೆಗೆ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಹ ವಿಶುಕುಮಾರ್ ಅವರು ತುಳು ಜಿತರಂಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ನೀಡಿದರು. ಜಿತ್ರಕ್ಕೆ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳಾದ ಅಮೃತ ಸೊಮೇಶ್ವರ, ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ್ ರ್ಯಾ ಹಾಗೂ

ವಿಶುಕುಮಾರ್ ಅವರ ಗೀತರಚನೆ ಇದೆ.

ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡು ಹಲವು ವಿಶಿಹಾಸಿಕ ಪುರುಷರಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಿದ ನೆಲೆಬೀಡು. ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 64 ಗರಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ ವೀರಪುರುಷರ ಕಾರಣಿಕದ ಕರ್ತೆಗಳು ಜನಜನಿತವಾಗಿವೆ. ಆದರೂ ಸುಮಾರು 300 ವರ್ಷದ ಹಿಂದಿನ ಕರ್ತೆಯನ್ನು ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ವಿಶುಕುಮಾರ್ ಅವರ ಆಸೆ 1973ರ ಜೂನ್ 15ರಂದು ಈಡೇರಿತು. ಈ ಚಿತ್ರವು ಮಂಗಳಾರು ನಗರದ 'ಜ್ಯೋತಿ' ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ 125 ದಿನಗಳು ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡು ಅವಾರ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿತು.

ಸುಭಾಷ್, ಹಾಮನರಾಜ್, ಘೋಟ್ಟಿ, ಭೋಜರಾಜ್, ಕಲ್ನಾ ಮುಂತಾದ ತಾರಾಗಣವಿರುವ ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ಹಾಡುಗಳಿವೆ. ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಗೀತ ನಿದೇಶನ ವಿಜಯ ಭಾಸ್ಕರ್ ಅವರದ್ದು. ಗಾನಕೋಗಿಲೆ ಎಸ್. ಜಾನಕಿ ಅವರ ಕಂಠಸಿರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಂತಹ 'ಎಕ್ಕಸಕ್ಕ ಎಕ್ಕಸಕ್ಕ ಎಕ್ಕಸಕ್ಕಲಾ, ಅಕ್ಕ ಪಂಡ್ಡ್ ಲೆಪ್ಪನಕುಲು ಬತ್ತೆರ್ತೆಲಾ' ಹಾಡು ಇಂದಿಗೂ ತನ್ನ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಪೆರುಮಲೆ ಬಲ್ಲಾಳರು ಕಾಲಿಗೆ ಮುಳ್ಳು ಚುಳ್ಳಿದ ಪರಿಣಾಮ ವಿಪರೀತ ನೋವಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ನೋವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಸಾಯನ ಬೈದನ ತಂಗಿ ದೇಯಿ ಬೈದಿತಿಗೆ ಅರಮನೆಯಿಂದ ರಾಜದಂಡಿಗೆ ಕಣ್ಣಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ರಾಜದಂಡಿಗೆ ಕಣ್ಣಹಿಸಿದರ ಕುರಿತಾಗಿ ಪೆರುಮಲೆ ಬಲ್ಲಾಳ ಹಾಗೂ ಬುದ್ಧಿಂತರಿಗೆ ವಾದ-ವಿವಾದ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ದೇಯಿ ಬೈದಿತಿ ಕೆಳಜಾತಿ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ. ಮಂತ್ರಿ ಬುದ್ಧಿಂತನು ತನ್ನ ಹಗೆತನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೇಯಿ ಬೈದಿತಿಗೆ ಜನಿಸಿದ ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಯಿಸಲು ಹಾಲಿಗೆ ವಿಷ ಬೇರೆಸುವ ತಂತ್ರವನ್ನು ದೂಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ದೇಯಿ ಬೈದಿತಿ ಕುಡಿದು ಸಾಯುವಳು. ಮುಂದೆ ಈ ಹಗೆತನ ಚೆನ್ನಯನು ಬುದ್ಧಿಂತನನ್ನು ಸುರಿಯಿದಿಂದ ಕೊಲ್ಲುಪುದರೊಂದಿಗೆ ಅಂತ್ಯವಾಗುವುದು.

ಮಂತ್ರಿ ಬುದ್ಧಿಂತನನ್ನು ಕೊಂಡ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರು ಉರು ಬಿಟ್ಟು ಅಕ್ಕ ಕೆನ್ನಿದಾರು ಮತ್ತು ಬಾವ ಪಯ್ಯಬೈದನಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಮಂತ್ರಿ ಜಂದುಗಿಡಿಯ ಕುತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಕತ್ತಲ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಗಳಾಗಿ, ನಾಗಬೇಮರ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಬರುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಮಾರು ಸೀಮೆಯ ಅರಸರ ಒಳಜಗಟದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೋಟಿಯ ಬಲ್ಲಾಳರ ಬಾಣಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಣ್ಣನ ಮರಣ ಕಂಡು ಚೆನ್ನಯನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಣ ಬಿಡುವನು. ಈ ವೀರಪುರುಷರು ಇಂದಿಗೂ ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಮರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇನ ಅರಸರ ಪ್ರಭಾವವು ತುಳುನಾಡನ್ನು ಹೇಗೆ ಆವರಿಸಿತ್ತು? ಆ ಅರಸುಮನೆತನಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟೋ ಕೆಳವರ್ಗಗಳು ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಶೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನರಳಿದವು ಎಂಬುಪುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಜೊತೆಗೆ ತುಳುನಾಡಿನ ಕೃಷಿ ಬದುಕಿನ ಅನಾವರಣ ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಸಂತಾನ ಇಲ್ಲದೆ ಕೊರಗುತ್ತಿರುವ ಸತ್ಯನಾಮರದ ಬಿರುವಾಳ್ಳ, ಮುಂದೆ ಹರಕೆಯೊಂದನ್ನು ತೀರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿದ್ದ ಹಿಂಗಾರದ ಮಾಯದ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಿರಿಯ ಜನನವಾಗುವುದು. ಇತ್ತೆ ಸತ್ಯನಾಮರದ ಆಸ್ತಿಗಾಗಿ ಶಂಕರ ಆಳ್ಳ ಹೊಂಚು ಹಾಕುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಸಿರಿ ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವಳಾದ ಮೇಲೆ ಅವಳ ವಿವಾಹವು ಬಸ್ತಾರು ಗುತ್ತಿನ ಶಂಕರಿ ಮೊಂಜೆದಿ ಎಂಬುವವಳ ಮಗನಾಡ ಕಾಂತು ಮೊಂಜನೋಂದಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಇತ್ತೆ ಸೂಳಿ ಕಿನ್ನಿಗಳ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂತುಮೊಂಜ ಅವಳಿಗೆ ತಾನು ಹಿಂದೆ ಹೊಟ್ಟಿ ಮಾತಿನಂತೆ ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಮಣದಂದು ಸಿರಿಯ ಕಣ್ಣೆದುರೇ ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ತಾಳ್ಳೆಯಿದೆ, ಸಹನಯಿದೆ ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಮಿತಿಯಿದೆ. ಗಂಡನ ಅನಾಜಾರವನ್ನು ಮೊದೆಮೊದಲಿಗೆ ಸಹಿಸಿದ ಸಿರಿ ಮುಂದೆ ಅದು ಮಿತಿಮೀರಿದಾಗ ಪುರುಷ ಪ್ರಥಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ವೇಶ್ಯೆ ಕಿನ್ನಿಗಳು ತನ್ನ ಸೀಮಂತಕೆ ತಂದಂತಹ ಸೀರೆಯನ್ನು ಉಟ್ಟದನ್ನು ಮಾಯದ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ತಿಳಿದ ಸಿರಿಯು ಸೀರೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಗಂಡನ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರ ನಡೆಯುತ್ತಾಳೆ.

ಬಳಿಕ ಸತ್ಯನಾಮರದಲ್ಲಿ ಸಿರಿ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡುವಳು. ಕುಮಾರನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಿರುಮಾಳ್ಳರು ಸಾವನ್ನಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಂಕರ ಆಳ್ಳ ಆಸ್ತಿಗಾಗಿ ಸಿರಿಯ ಜೊತೆ ವಾಗ್ನಾದಕ್ಕೆ ಇಳಿದಾಗ ಸಿರಿಯು ಅರಮನೆಯಿಂದ ಹೊರ ನಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಅರಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬೀಳುವುದು. ಹರಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಲು ಬಂದಾಗ ಅರ್ಚಕರು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದಾಗ ಮಾಯದ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಿರಿ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಹೊಳೆ ದಾಟಿಸಲು ಅಂಬಿಗನು ನಿರಾಕರಿಸಿದಾಗ ಆತನ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಸಿರಿ ಹೊಳೆಯನ್ನು ದಾಟುತ್ತಾಳೆ. ಸ್ತ್ರೀವ್ಯಾಮೋಹಿ ವೀರಭದ್ರನನ್ನು ಶಾಪದಿಂದ ಕಲ್ಲಾಗಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಜಾನಪದ ಕರೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸನ್ನಿಹಿತಗಳು ನಿಜಕ್ಕೂ

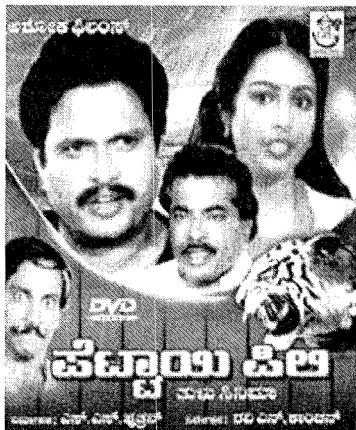
ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. ಒಂದು, ಕಾಂತುಹೂಂಜನ ಸೇಡಿಗೆ, ಅವಮಾನಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗುವ ಸಿರಿ ಗಂಡನ ಕೆಣ್ಣೆದುರೇ ತಾಳಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತು ಬಿಸಾಹುವುದು. ಇನ್ನೊಂದು, ದೇಸಿಂಗ ಸಹೇದರರು ಪಂಥದಲ್ಲಿ ಸೋತ ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟುಡಿ ಗುತ್ತುವಿನ ಕೊಡ್ಡರಾಜ್ನನ ಜೊತೆ ಸಿರಿಯು ಎರಡನೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

‘ಜೊ ಜೊ ಜೊ, ಜೊ ಬಾಲೆ ಜೊ
ತುಳುನಾಡ ತುದರ್, ತಿಳಿನೀರ ಒಸರ್
‘ಕುಮಾರ ಬಾಲೆ’

ಇಂತಹ ಸುಮಧುರ ಹಾಡನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಈ ಚಿತ್ರವು 1976ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ‘ಪ್ರಭಾತ’ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು. ಕೆ.ಎನ್. ಟೀಲರ್, ಸರೋಜೇನಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ಜಯಶ್ರೀಲ ಮುಂತಾದ ತಾರಾಗಳವಿದೆ. ಕೆ. ದಯಾನಂದ ಮತ್ತು ಎಸ್.ಎಸ್. ಮತ್ತು ಅವರು “ಒಂಕಾರೇಶ್ವರ ಥಿಲಂಸ್”ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಈ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೆ.ಎನ್. ಟೀಲರ್ ಅವರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪೆಟ್ಟಾಯಿ ಪಿಲಿ

“ನಾಲ್ ಬರವು ನಮಡಿತ್ತೊಂಡ, ನಾಲ್ ಜನ ನಮ್ಮ ಪಿರವುಡಿಪ್ಪೇರ್” ಎಂದು ನಂಬಿ ಬದುಕುವ ನಾರಾಯಣ ಮೇಪ್ಪು ಉರಿಗೆಲ್ಲ ಆದರ್ಶರಾಗಿದ್ದರು. ಒಂದು ಸವಾಜವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೇಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು ಹಾಗೆಯೇ ಅದೇ ಸವಾಜವು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುಪುಡನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಉರಿಗೆಲ್ಲ ಆದರ್ಶನಾಗಿದ್ದ ನಾಯಕ ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಮರಣದ ನಂತರ ಪ್ರತೀಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಡ್ಡದಾರಿ ಹಿಡಿಯುವನು.

ಚಿತ್ರದ ಒಂದು ಸನ್ನಿಹಿತ ಹಿಗಿದೆ— ನಾರಾಯಣ ಮೇಪ್ಪು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗಾಂಥಿಜಿ ಬಗ್ಗೆ ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಮಾಡುವುದು. ನಿಜಕ್ಕೂ ಇಂತಹ ಸನ್ನಿಹಿತ ಇಂದು ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇದೆಯಾ? ಅಥವಾ ಇರಬೇಕಾ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾಟಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾಡ್ಯಮ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಾಗಿ ತುಳುವನ್ನು ಇಂದು ಯಾರು ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಯಾರು ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಕೊಡು ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡುತ್ತವೆ.

ಭೂತರಾಧನೆ, ನಾಗಾರಾಧನೆಯಂತಹ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹೊಂದಿದ ತುಳುನಾಡಿಗೆ ಭೂಗತ ಲೋಕದ ಸಂಪರ್ಕ, ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ಕರಾಳ ಮುಖವೂ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ

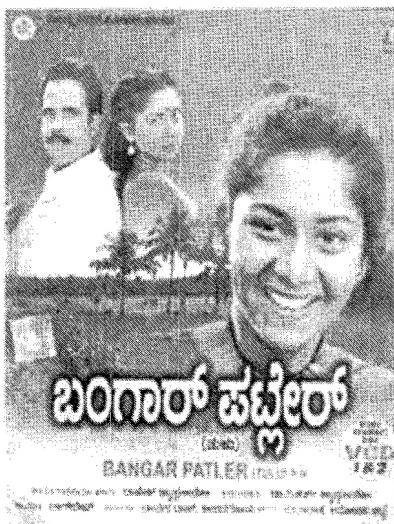
ಖಳಗಾಯಕನಾದ ರಾಜನ್ ಕಳ್ಳತನದ ಮಹ್ಯಮಾರಾಟ ದಂಫೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ದುಪ್ಪಶಕ್ತಿಯಾಗಿರುವುದು. ಆತನಿಂದ ಶಾಲೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬೀಳುವುದು, ನಾರಾಯಣ ಮೇಪ್ಪು ತನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಕೊನೆಗೆ ಮೇಪ್ಪು ಆದಶ್ರ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳಚಿ ಮುಳ್ಳನ್ನು ಮುಳ್ಳನಿಂದಲೇ ಕೇಳಬೇಕು ಎಂಬಂತೆ ತಾನೂ ಕಳ್ಳದಂಥೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ರಾಜನಾಗೆ ಬುದ್ದಿ ಕಲಿಸಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾ ಕೊನೆಗೆ ನ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಶರಣಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಳೆಯವನಾಗಲಿ, ಕೆಟ್ಟವನಾಗಲಿ ತಾನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಲೇಬೇಕು ಎಂಬ ಸಂದೇಶವಿದೆ.

1987ರ ಮೇ ತಿಂಗಳ 8ರಂದು ಮಂಗಳೂರಿನ ‘ಜೋತಿ’ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸದಾಿವ ಸಾಲಿಯಾನ್, ಪ್ರಕಾಶ್ ಭಂಡಾರಿ, ಡಿ.ಎಸ್. ಬೋಳೂರು, ಆನಂದ್ ಬೋಳಾರ್, ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೂಳೂರು, ಅರ್ಚನಾ, ಹೇಮಶ್ರೀ, ಸೌಪ್ಯ ಮುಂತಾದ ತಾರಾಗಳಾದಿ. ಕಥೆ-ಚಿತ್ರಕಥೆ-ಸಂಭಾಷಣೆ ಹಾಗೂ ಹಾಡುಗಳು ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥ ಪಾಂಡೇಶ್ವರ ಅವರದ್ದು. ಎಸ್.ಎಸ್. ಮತ್ತನ್ ಅವರು ಎಸ್.ಎಸ್. ಥಿಲಂಸ್ ಲಾಂಭನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಈ ಚಿತ್ರವನ್ನು ರವಿ ಎನ್. ಕಾಂಚನ್ ಅವರು ನಿದೇರ್ಶಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಟೀರ್

ತುಳುವಿನ 25ನೇ ಚಿತ್ರವಾದ ‘ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಟೀರ್’ ನಾರಾಯಣ ಶಟ್ಟಿ ಅವರ ‘ಸತ್ಯ ಬತ್ತಲೆ’ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ. 1993ರ ಎಪ್ರಿಲ್ 23ರಂದು ರಿಚಡ್ ಕಾಸ್ಟ್ಲಿನೇಲ್ ಅವರ ಪ್ರಯೋಧದಿಂದ ‘ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಟೀರ್’ ಸಿನಿಮಾವಾಗಿ ತೆರೆ ಕಂಡಿತು. ಸುಧಾರಾಣಿ, ವಾಮನಾರಾಜ್, ಸರೋಜಿನಿ ಶಟ್ಟಿ, ಏ.ಜಿ. ಪಾಲ್, ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿನಾಂತ್ರಿ ರೋಹಿದಾಸ್ ಕದಿ, ರಾಮಣ್ ರ್ಯಾ, ಪದ್ಮ ಪ್ರಥಾನ ಭಾಮಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಈ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಸ್ವತಃ ರಿಚಡ್ ಕಾಸ್ಟ್ಲಿನೇಲ್ ಅವರೇ ನಿರ್ಮಿಸಿ, ನಿದೇರ್ಶಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜಲಕ್ಷ್ಮಿ ಥಿಲಂಸ್ ಮಂಗಳೂರು ಇವರ ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಬಂಡು ಹಾಡುಗಳಿವೆ. ಚರಣ ಕುಮಾರ್ ಅವರು ‘ರಾಗದೇವ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ನಿದೇರ್ಶನ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ತುಳುನಾಡಿನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸೊಗಡನ್ನು ಭಾಯಾಗ್ರಹಣದ ಮೂಲಕ ಸರೆಹಿಡಿದ ಸುವರ್ಣರ ಕೃಜಳಕವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಮಂಗಳೂರಿನ ‘ಜೋತಿ’ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ 105 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಂಡ ಇದು ತುಳುವಿನ

ವೊತ್ತಮೊದಲ ಈಸ್ಟ್‌ಮನ್ ಕಲರ್ ಸಿನಿಮಾ ಸ್ನೋಪ್ ಚಿತ್ರವೂ ಹೋದು. ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದೇ ಚಿತ್ರದ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ.

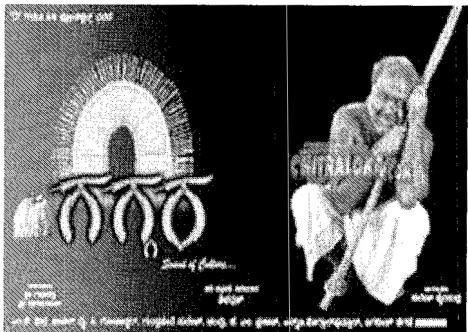
ಪಟ್ಟೆಲರ ಆದರ್ಶದ ಬದುಕು ಒಂದೆಯಾದರೆ, ತನಗೆ ಪಟ್ಟೆಲ ಪಟ್ಟು ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಷ ಕಾರುವ ನಾಗಣ್ಣ. ಇಲ್ಲಿ ಬೋಂಬಾಯಿ ಸೀತಮ್ಮನ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ವಾಪಾರ ನಡೆಸುವ ನಾಗಣ್ಣನ ವಿಪಕಾರಿ ಚಿಂತನೆಗಳು ಸಮಾಜವನ್ನು ಅಧಃಪತನಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಚಿತ್ರಿಸಿದೆ. ಮುಂದೆ ನಿಷ್ಣಾವಂತ ಹೋಲಿಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ನಾಗಣ್ಣನನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿದರೂ ನೀಚ ರಾಜಕಾರಣವು ಕೊನೆಗೆ ಹೋಲಿಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನೇ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ವಿಮುಖನಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ನಾಗಣ್ಣನು ಪಟ್ಟೆಲರ ವಿರುದ್ಧ ಜೋಮನ ಮಗ ವಕೀಲನಾದ ನಕ್ಕುರನನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಜೋಮನ ಮಗಳಾದ ಕರ್ಗಿಯನ್ನು ಬಲಾತ್ಮರಿಸಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾನೆ. ಕೊನೆಗೆ ನಿಜ ತಿಳಿದ ನಕ್ಕುರ ನಾಗಣ್ಣನ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ವೈಷಮ್ಯವು ಮುಂದೆ ನಾಗಣ್ಣನು ದಲಿತ ಕೇರಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಇಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ದುರಂತದಲ್ಲಿ ಕರ್ಗಿ ಮತ್ತು ಆಕೆಯ ಶ್ರಿಯಕರ ಬಾಬು ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ‘ಜಮೀನಾರ್ಥಿ ಪದ್ಧತಿ’ಯ ಒಳಿತು-ಕೆಡುಕುಗಳ ಏರಡು ಮುಖಿಗಳು ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿವೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಹೊಲಸು ರಾಜಕಾರಣದ ಭಾಯೆ ಹೂಡಾ ಇದೆ.

ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ‘ಬಾಬು-ಕರ್ಗಿ’ಯ ಪ್ರೇಮ. ಇವರಿಬ್ಬರ ಅಂತಜಾರಿ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟೆಲರು ಸಮೃತಿಸಿದರೂ ಕೊನೆಗೆ ಈ ವಿವಾಹ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೆಲೆಯ ನಿದೇಶಕರ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಹೆಚ್ಚಿಯನ್ನು ಕೂಡಾ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಸಿನಿಮಾಗಳಂತೆಯೇ ‘ಬಾಬು-ಕರ್ಗಿ’ಯ ಪ್ರೇಮ ಪ್ರಕರಣ ಸುಖಿಂತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣಿಸೇ ದುಃಖಿಂತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣವುದೇ ಸಿನಿಮಾದ ವೃತ್ತಿಪ್ರೇರಣೆ ಹೋದು.

ಗಗ್ರ

ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತುಳು ಭಾಷೆ. ಸುಂಸ್ಕೃತ ಪುತ್ತೊತ್ತಮೇತ್ತಾ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ 2008ರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ತುಳುಚಿತ್ರ ‘ಗಗ್ರ’. 1 ಗಂಟೆ 50 ನಿಮಿಷ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಾತ್ಮಕ ಚಿತ್ರದ ನಿದೇಶಕರು ಶಿವದ್ವಜ್ಞ. ಗುರುತಾ ಅವರು ನಿಮಾಣ ಮಾಡಿದ ಈ ಚಿತ್ರವು 2011 ಮಾರ್ಚ್ 4ರಂದು ಮಂಗಳೂರಿನ ‘ಜ್ಞಾನಿ’ ಚಿತ್ರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡಿತು.

ತುಳುನಾಡಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಆರಾಧನಾ ಪದ್ಧತಿಯ ‘ಭೂತರಾಧನೆ’ಯ ಅನಾವರಣ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಭೂತ ಅಥವಾ ಕೋಲ ಕಟ್ಟಲು ಪರವ, ಹಂಬದ, ಅಜಿಲ, ನಲಿಕೆಯವರೆಂಬ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜನಾಂಗವಿದೆ. ಈ ಜನಾಂಗವು ಸಮಾಜದ ಶೋಷಿತ ವರ್ಗ ಕೊಡಾ ಹೌದು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಲಹಂಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರ ಕೃಗೆಟುಕಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಜನಾಂಗದವರು ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಂದು ಭೂತ/ಕೋಲ ಕಟ್ಟಿವರ ಮುಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾವಂತರು, ಉದ್ಯೋಗವಂತರು. ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಮುಕ್ಕಳು ಭೂತ ಕಟ್ಟಲು ಸಿಗೋಡಿಲ್ಲ. ಕಲಿತು ಉದ್ಯೋಗದ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಬೇಕೇ? ಅಥವಾ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಬಂದಂತಹ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೇ? ಎಂಬ ದ್ವಂದ್ಧತೆಗಳು ಚಿತ್ರುದಲ್ಲಿವೆ.

ಡಾಕ್ಕುಮೆಂಟೇಶನ್‌ನಾಗಿ ವಿದೇಶಿ ತಂಡವೊಂದು ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿರುವ ಶಂಕರನ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಶಂಕರ ಭೂತ ಕಟ್ಟಿವ ವೈಕಿ ಜನಿಯನ ಮಗ. ಆತ ತನ್ನ ‘ಭೂತ’ ಕಾಲದ ಬದುಕನ್ನು ಅವರೆದುರು ತರೆದಿದುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ‘ಭೂತ’ ಎಂದರೆ ಅಿಮಾನುಷದ ಶಕ್ತಿಯೂ ಹೌದು, ಗತಕಾಲವೂ ಹೌದು. ‘ಗಗ್ರ’ ಎಂದರೆ ಭೂತದ ಕಾಲಿನ ಹಿತ್ತಾಳೆಯ ಗೆಂಟೀ ಆಭರಣ. ‘ಗಗ್ರ’ ಕಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಆವೇಶ ಬರುವುದು ಭೂತ ಅವನಲ್ಲಿ ಅವಾಹನೆಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಇಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಆರಂಭವಾಗುವುದು ಮಗ ಶಂಕರ ವಿದ್ಯಾವಂತನಾದಾಗ. ಜನಿಯನ ಆಕ್ಸಿಕ್ ಅನಾದೋಗ್ಯವು ಅವನನ್ನು ಭೂತಕೋಲದಿಂದ ದೂರ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಉಂಟಾದ ಜನಿಯನ ಮಗ ಶಂಕರನೇ ಭೂತ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದಾಗ ಆತ ಒಮ್ಮಪ್ಪಡೆ ಇಳ್ಳ. ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಆತ ಕೋಲ ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. “ಈರ್ಗೊ ದ್ಯುವ ಬೋಡು, ದ್ಯುವ ಕಟ್ಟುನಾಯಿ ಬೋಜ್ಜಿ” (ನಿಮಗೆ ದ್ಯುವ ಬೇಕು, ದ್ಯುವ ಕಟ್ಟಿವವ ಬೇಡ) ಎಂಬ ಮಾತಿನಿಂದ ಸಿನಿಮಾದ ಮುಖ್ಯ ಆಶಯವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಿನಿಮಾದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಶಂಕರ ಸೂಳಟರಿನಲ್ಲಿ ಕೋಲದ ಪರಿಕರಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪತ್ತಿ ಮಗನೊಡನೆ ಕೋಲ ಕಟ್ಟಲು ತರಳುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಶಂಕರ ಮಗನ ಬಾಯಿಯಿಂದ “ನಾನೂ ಕೋಲ ಕಟ್ಟುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮ ಕಲೆ, ಜನಪದ ಪರಂಪರೆ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂಬ ಅಶಿಸುವ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜವು ಇಂತಹ ಕಲಾವಿದರ ಬದುಕಿಗೆ ಆಶಾದೀಪವಾಗಿದೆಯೇ? ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿದೆಯೇ? ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರವಾಹದ ಎದುರು ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಚರಣೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಲುಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯ ಚಿತ್ರೆಗೂ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಉತ್ತಮ ಚಿತ್ರವೂ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನವಾದರೂ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನ ನೀರಸ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗದ ದೊಫಾಗ್ಯ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆದರೂ 56ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಿನಿಮಾ ಪ್ರತಿಸ್ಥಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ‘ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಚಿತ್ರ’ವೆಂದು ಮನ್ವಣೆ ಪಡೆದಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ‘ಪನೋರಮ’ಕ್ಕೆ ಆಯ್ದೆಯಾದ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಚಿತ್ರ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯೂ ಈ ಸಿನಿಮಾದ್ವಾಗಿದೆ.

ಕಂಚಿಲ್ಲ ಬಾಲೆ

‘ಕಾಲಭೈರವ ಶ್ರೀಯೇಷಣನ್ಸ್’
ಬೆಂಗಳೂರು ಇದರ ಮೂಲಕ
ಅರ್ಪಿಸಿದ, ಕುಂಬು ಜಗನ್ನಾಥ
ರ್ಯೆ ನಿರ್ಮಿಸಿ ನಿದೇಶ ತಿಸಿರುವ
‘ಕಂಚಿಲ್ಲ ಬಾಲೆ’ ಚಿತ್ರಪು 2011ರ
ವಾರ್ಷಿಕ 25ರಂದು
ಮಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರಭಾತ್ ಚಿತ್ರ
ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡಯಾಗಿ
ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡಿತು. ಪ್ರದೀಪ್

ಚಂದ್ರ, ಮಾನಸಿ, ಡಿ.ಎಸ್. ಬೋಳ್ಳರು, ಸುಧೀರ್ ರಾಜ್ ಕೆಚೀಲು ತಾರಾಗಳಿಂದಿಗೆ
ವಿಶೇಷ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಹಂತಲಾ ಶೈಟಿ, ಮುತ್ತಪ್ಪ ರ್ಯೆ ಅವರು ಹಾಗೂ ಅತಿಥಿ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ
ನವೀನ್ ಡಿ. ಪಡೀಲ್, ಅರವಿಂದ ಬೋಳಾರ್, ಸಾಯಿಕೃಷ್ಣ ಕುಳ್ಳ ಇರುವ ಈ
ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಸ್ನೇಹ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಮಂದರವಾಗಿ ಸೇರಿ ಹಿಡಿದ ನೋಟವಿದೆ.

ಅಮೆರಿಕಾದಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬರುವ ಮನುವನ ಪುಟ್ಟ ಸಂಸಾರ. ಮನುವಿಗೆ ಮಗಳಾದದ್ದು
ತಾನು ಹೇಳಿದ ಹರಕೆಯಿಂದ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯ ಅಳ್ಳಿಯು ಮಗುವನ್ನು ಕಂಚಿಯಲ್ಲಿ
ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಹರಕೆಯಿಂದ ಮಗುವಾಗಿದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮಗುವನ್ನು
ಕಂಚಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಲು ಮನುವನ ಮನಸ್ಸು ಒಮ್ಮೆವುದಿಲ್ಲ. “ದೀಪ ತೆಕ್ಕವುನವು, ಬಿಸ್ತಿ
ಪಾಡುನವು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅತ್ಯ, ದೀಪ ಬೆಳಗವುನವು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ” (ದೀಪ
ಆರಿಸುವುದು, ಚಾಕು ಹಾಕುವುದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಲ್ಲ, ದೀಪ ಬೆಳಗಿಸುವುದು ನಮ್ಮ
ಸಂಸ್ಕೃತಿ) ಎಂಬ ಅಳ್ಳಿಯ ಮಾತು ತುಳುನಾಡಿನ ಮಹಿಳೆಗಳ ಗುಣವನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ.
ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವ ಚಿತ್ರಾ ಕೊಡ್ಡಾ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಉದಾ:
ದೃಷ್ಟಿ ತೆಗೆಯುವುದು. ಜೊತೆಗೆ ಮಹಾಬಲ ಅನ್ನವ ಪಾತ್ರದ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಳಿಯ
ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಯತ್ನ ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿದೆ.

ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವ-

“ತುಳುನಾಡ ಜಾಲೋಮ್, ಅಡಿದೀಂದ ಮೊಡಿಬಾಲೆ

ತುಳುವಪ್ಪ ಕ್ಕೆಫಾದು ಬೆರಗಾಂಡ ಪುರುಭಾಲೆ” ಈ ಹಾಡಿನ ಸಂಗೀತ, ಸಾಹಿತ್ಯ
ಬಹಳ ಇಂಪಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥವತ್ತಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ.

“ನಂಬುನಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪುನಗ ನಂಬವುನೆಕ್ಕೆ ದಾನೆ...” (ನಂಬುವವರು ಇದ್ದಾಗ
ನಂಬಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು...) ಎನ್ನುವ ಕವಟ ಕುಪ್ಪಣಿ ಭಟ್ಟರು ತನ್ನ ಮನೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು
ನಿವಾರಿಸಲಾಗದಿದ್ದರೂ, ಉರಿನ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಹೇಳುವುದು ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ
ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಟ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ
ಹರಕೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಅವಲಂಬಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬವುದರ ಚಿತ್ರಣವಿದೆ. ನಂಬಿಕೆ

ಬೇರೆ, ಮೂಡನಂಬಿಕೆ ಬೇರೆ ಎಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಸಂದೇಶದ ಜೊತೆಗೆ ಅಜ್ಞಿಯ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಮನುವನ ವಿಚಾರಗಳ ನಡುವೆ ಸಣ್ಣ ಸಂಘರ್ಷವಿದೆ. ಆದರೂ ಕೈನಗೂ ಅಜ್ಞಿಯ ಮಾತಿನಂತೆ ಮಗುವನ್ನು ಕಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಲು ಮನು ಒಪ್ಪುವುದು ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಉಳಿವನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರದ ಕೊನೆಗೆ -

ಮೂಲ ನಂಬಿಕೆನ್ನು ಒರಿಪುಲೆ (ಮೂಲ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ)

ಮೂಡ ನಂಬಿಕೆನ್ನು ದಂಟುಲೆ (ಮೂಡ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ನಿಲಾಕ್ಷಿಸಿ)

ಎಂಬ ಸಂದೇಶ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ, ಸಂಪದಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕತೆಯನ್ನು, ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಒರಿಯದೋರಿ ಅಸಲ್

“ತುಳು ಸಿನಿವಾಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದೆಂದರೆ ಹಣ ಸುಡಲು ಹೊರಟಿಂತೆ” ಎಂಬ ವಾರು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನಜನಿತವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಭಯವನ್ನು ದಾರಮಾಡಿದ್ದು ವಿಜಯ್ ಕುಮಾರ್ ಕುಮಾರ್

ಕೊಡಿಯಾಲ್ ಜ್ಯೋ ಅವರ ಇರಿಯದೋರಿ ಅಸಲ್” ಚಿತ್ರ, 175 ದಿನಗಳ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಂಡ ತುಳುವಿನ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲ ಸಿನಿಮಾ ಕೊಡ ಹೌದು.

“ಕುಡ್ಡ ಪೆನ್ನನ ಉರುದುಲಯಿ
ಸಿಟಿತ ನಡುಟ್ ಒಂತೆ ಉಲಯಿ
ಮೀಸೆ ಕೇಜುನ ಬಿತ್ತಿಲ್ಲಾಡ್

ಒರಿಯದೋರಿ ಅಸಲ್ಯೆ, ಒರಿಯದೋರಿ ಅಸಲ್ಯೆ” – ಎಂಬ ಹಾಡಿನೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗುವ ಈ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಭವಾನಿ ಶಂಕರ್ ಹಾಗೂ ಅವನ ನಾಲ್ಕು ಬಿಡಾರದವರ ಕರೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚೆಯಲಾಗಿದೆ. ಬಿಡಾರದಲ್ಲಿರುವ ಡ್ರೈವರ್ ಬಾಬಣ್ಣನ ಮಗ ಮುನ್ನ ನಾಯಕನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ತುಳುನಾಡಿನ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಉರಿನವರ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ದುರಹಂಕಾರಿಯಾದ ಭವಾನಿ ಶಂಕರನ ಮಗು ಶ್ರೀಯಾ, ಮುನ್ನನ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತಳಾಗಿ ಆತನನ್ನು ಶ್ರೀತಿಸಲು ತೊಡಗುತ್ತಾಳೆ. ಮಗಳ ಶ್ರೀತಿಯನ್ನು, ವರಾರದ ಜನರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಭವಾನಿ ಶಂಕರ್ ಕೊನೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಚಿತ್ರದುದ್ದಕ್ಕೂ ಕಾರ್ಮಾರೇಟ್‌ರ್ ಕಾಂತಪ್ರಣಾನ, ಡ್ರೈವರ್ ಬಾಬಣ್ಣನ ಹಾಗೂ ಭಜನೆ ಬಸಪ್ರಣಾನ ಪಾತ್ರಗಳು ನೋಡುಗರನ್ನು ನಗೆಗಡಲಲ್ಲಿ ತೇಲಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ.

ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ನಗರದ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ರಾಜಕಾರಣದ ಪೊಳ್ಳು ಭರವಸೆಗಳ ದರ್ಶನದ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಜನರ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವಾಗಿದೆ. ಭಾವ್ಯವಹಾರ ದಂಢೆಯ ಭಾಯೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಎಂಟನೇ ಪರಿಚ್ಯೇದಕ್ಕೆ ನೀರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬ ನೋವು ಹಾಗೂ ಸೇರಿಸಲೇಬೇಕೆಂಬ ತುಡಿತ ಚಿತ್ರದ್ವಾರಕ್ಕೂ ಇದೆ.

ಕರಾವಳಿಯು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು, ಕೃಷಿಭಾಮಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಗಳು ಒತ್ತುವರಿ ವಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸಲಾಗಿದೆ. “ಗೇಲ್ ತುಳುನಾಡಾದ ನೆಲ-ನೀರ್-ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಪ್ರೀತಿ ಮನ್ಮಹನ್ಕಾಲೆನ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಡೆ ಉಂಡು” (ಗೆಲುವು ತುಳುನಾಡಿನ ನೆಲ-ನೀರು-ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡುವವರ ಹ್ಯಾದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ) ಎಂಬ ನಾಯಕನ ಮಾತು ಹೋರಾಟಗಾರರನ್ನು ಪ್ರೇರಿಸಿಸುವಂತಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತುಳುನಾಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಲವು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಚಿತ್ರದ ಕೊನೆಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ‘ಫ್ಲೌಟ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ’ಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಕೊಡ ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

2011ರ ಮೇ ತಿಂಗಳ 27ರಂದು ಮಂಗಳೂರಿನ ‘ಜ್ಯೋತಿ’ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡು ನಂತರ ‘ಪ್ರಭಾತ್’ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 25 ವಾರಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಂಡು ದಾಖಲೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಚಿತ್ರವಿದು. ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಹಿಂತೆ ಮತ್ತು 10 ಮಿಲಿಯನ್ ಬಜೆಟ್ ಮತ್ತು ಸುಮಾರು 5 ಮಿಲಿಯನ್ ಲಾಭವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಲಿಖಿತ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ನವೀನ್ ಡಿ. ಪಡೀಲ್, ಅರವಿಂದ ಚೋಲಾರ್, ರಾಜೇಶ್ ಬಂಟಾಳ್, ಸಂತೋಷ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ರಮ್ಯಾ ಬಾನ್‌, ರೇಖಾದಾಸ್, ಎಂ.ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮಿ ದೇವಿ ಮುಂತಾದ ತಾರಾಗಣವಿರುವ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಕಥೆ-ಚಿತ್ರಕಥೆ-ಸಂಭಾಷಣೆ ಹಾಗೂ ಗೀತಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಜಯ್‌ಕುಮಾರ್ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಅವರದ್ದು. ರೂಪಲಕ್ಷ್ಮಿ ಭಿಲಂಸ್ ಅವರು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಈ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಹ. ಸೂ. ರಾಜಶೇಖರ್ ಅವರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ದೇವರ್

ಈ ಚಿತ್ರದ ಕಥಾವಸ್ತುವೇ ಬಹು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಅಂದರೆ ಕೇವಲ ಗುತ್ತಿನ ಮನೆಯ ವೈಭವ, ಕೋಲ-ಕಂಬ ಮುಂತಾದ ಕಲೆಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಹಾಸ್ಯ, ಪ್ರೀತಿ-ಪ್ರೇಮ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಚಿತ್ರ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕಿನ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದ ನಿಜಕ್ಕೂ

ಮೆಚ್ಚುವಂತಹುದು.

ಕನ ಗುಡಿಸುವ ಕೆಲಸದವನಾದ ತನಿಯ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂಜ್ಞವನು. ಕೆಲಸವೇ ದೇವರೆಂದು ನಂಬಿ ಬದುಕುವವ. ಇವನ ಆದರ್ಶ ಜೀವನವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತಾ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಯ ಕೆರಿಭಾಯೆಯ ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ. (ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತನಿಯನ ಜೊತೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಿರಾಕರಿಸುವುದು) ಕೆಳಜಾತಿಯವರನ್ನು ಸದಾ ಮೀಲಿಗೆ ಎಂದು ದೂರವಿಡುವ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದಾಗ ಅವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದಿನ ಸಾಯುವ ಒಂದು ವರ್ಗದ ನೋವಿನ ಜಿತ್ಯಾದೋಂದಿಗೆ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಬಯಸಿ ತನಿಯನ ಜೊತೆಗೆ ಸಹಪಂತ್ರಿ ಭೋಜನ ಮಾಡುವ ಅಪ್ಪಣಿ ಭಟ್ಟರ ಪಾತ್ರವೂ ಇದೆ.

“ಸುರುಟ್ ಗಂಗಸರನ್ ನಮ ಪರ್ವ, ಬೋಕ್ಕ ಅವು ನಮನೇ ಪರ್ಮಂಡು” (ಮೌದಲು ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ನಾವು ಕುಡಿಯುತ್ತೇವೆ, ಮತ್ತೆ ಅದು ನಮ್ಮನ್ನೇ ಕುಡಿಯುತ್ತದೆ) ಎನ್ನುವ ತನಿಯನ ಮಾತು ಆತನನ್ನು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕನಂತೆ ಬಿಂಬಿಸಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯ ಉಳಿವಿನ ಚಿಂತನೆ, ಮಹತ್ವವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಲ್ಪಡೇವೆ. ಒಂದು ಹಂತಕ್ಕ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ತನಿಯ ಮುಂದೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯಲು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಬಡತನವೇ ಶಾಪ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಾಯಿಲೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಾಗ ಬದುಕು ಎಷ್ಟು ಯಾತನೆ ಎಂಬುವುದರ ಜಿತ್ಯಾ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಲಂಜ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಲಂಜ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲಿಗೂ ವಿಜಿತವಾಗಿ ಕಾಣಲ್ಪಡಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಜಿತ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಅವನೇ ಕೊನೆಗೆ ದೇವರಾಗುತ್ತಾನೆ. ಲಂಜ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ತನಿಯ ಕೊನೆಗೆ ಲಂಜ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟಗಳ ಸುರಿಮಳೆ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ ಎಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಿನಿಮಾವು ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಾಜದ ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ ಪತ್ತಿಯನ್ನು, ಮಗನನ್ನು ಕಳಕೊಂಡ ತನಿಯ ಕೊನೆಗೂ ತನ್ನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಬಿಡದೆ ದೇವರಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಸುಧೀರ್ ಕೊಟ್ಟಾರಿ, ಲಹರಿ, ಸುಧಾಕರ ಬನ್ನಂಜೆ, ಜೇತನ್ ರೈ, ಶೇವಿರ ಭಂಡಾರಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಧಾನ ತಾರಗಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ವಚನ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಏ.ಕೆ. ಪ್ರಕಾಶ್ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮತಿ ವೇದಾವತಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ಜಯಶೀಲ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ನಿಮಿಷಿಸಿರುವ ಸುಧಾಕರ್ ಬನ್ನಂಜೆ ಅವರ ಮೂಲಕತೆ-ಜಿತ್ಯಾಕ್ಫೆ, ನಿದೇಶಶಾಖೆಯಿರುವ ಈ ‘ದೇವರ್’ ಜಿತ್ಯಾ 2010ರ ಅಗಸ್ಟ್ 27ರಂದು ವಾಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರಭಾತ್ ಜಿತ್ಯಾವಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು. ಡಿ.ಟಿ.ಎಸ್ ಸೌಂಡ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಥಮ ತುಳುಚಿತ್ರ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಡಿಗೂ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಸುಗ್ರಿ ಕಾಲ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿತ್ಯಾಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಈ ಅಂಶ ಸಫ್ವೇಹಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮಾಣಾವಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೂ ಇಂದು ಪ್ರಚಾರದ ಜೊತೆಗೆ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯು ಸಿಗುತ್ತಿದೆ.

ಆದರೆ ಈ ಜಿತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂದೇಶ ಬೀರುವ ಮೌಲ್ಯಗಳವೆಯೇ? ಅಥವಾ ಇವುಗಳು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ? ಎಂಬುವುದನ್ನು ಕೂಡಾ ನಾವಿಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸಿನಿಮಾಗಳು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮಾರ್ಚಣಾವಾಗುತ್ತಿದೆ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿಯೇ? ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿಯೇ? ಅಥವಾ ತುಳು ಭಾಷೆ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮೇಲಿನ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕಾಗಿಯೇ? ಎಂಬುವುದನ್ನು ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಹೇಳಲಾಗದು. ಅತಿಯಾದ ಸ್ವಫ್ಧೆಯಿಂದ ಕೆಲವೋಮ್ಮೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗವು ಹಿನ್ನಡೆಯನ್ನು ಅನಭವಿಸಬಹುದು.

ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡೋ ಸಿನಿಮಾಗಳು ತರೆ ಕಾಣುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಲಾಭದ, ಗೆಲುವಿನ ಲೆಕ್ಕಾರಗಳು ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲು ಸಾಲು ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಹಾಗೂ ಜಿತ್ತಮಂದಿರದ ಸೀಮಿತ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇದೆ ಎಂಬ ವಾಸ್ತವವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಯಿತನ್ನ ಜಿತ್ತಗಳ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಿಮಾರ್ಚಣಾವಾಗುವ ಜಿತ್ತಗಳು ಗೆಲ್ಲಿತ್ತವೆ ಎಂಬ ವಿಶ್ಲಾಸ ಕಡಿಮೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಅಂದರೆ 120ರಿಂದ 130ರವರೆಗೆ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಜಿತ್ತಮಂದಿರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಂದು ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದ ಬೆನ್ನು ಬಿಡ್ಡಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಜಾಹೀರಾತು ‘ಹೋಸ್‌ಫುಲ್’ ಎಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಜಿತ್ತ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಹೋಡಾಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಸಂಖ್ಯೆ 20ರ ಗಡಿ ದಾಟಿರುವುದು ಅನುಮಾನವಿತ್ತು. ಅಂದರೆ ಇದು ಸುಮ್ಮನ್ನೆ ಪ್ರಚಾರದ ತಂತ್ರವೇ? ಅಥವಾ ಜಿತ್ತಮಂದಿರದ ಬಾಡಿಗೆ ನೀಡಿ ಹಚ್ಚು ದಿನ ಸಿನಿಮಾ ಓಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯೋ? ತಿಳಿಯದು. ದಾವಿಲೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನಾವುದೋ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಲು ಕಾಯುತ್ತಿರುವ ಜಿತ್ತಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗಬಾರದು.

ಒಂದು ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದ ವೈಮೋಟಿಯು ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದ. ಸಿನಿಮಾ ನೋಡುವುದಿರಲಿ ಕೆಲವೋಂದು ಸಿನಿಮಾ ಬಂದು ಹೋಗಿದೆಯಂಬ ವಿಚಾರವೂ ನೇನಿಗೆ ಬಾರದು. ನಮ್ಮ ಮಣ್ಣಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿ, ಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ದೂರ ಇದ್ದಷ್ಟು ತುಳು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಒಂದು ಸಿನಿಮಾ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ತಿಂಗಳ ಕಾಲದ ಅಂತರವಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಿನಿಮಾ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವುದು ಅಥವಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಬೆನ್ನುಬೆನ್ನಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದರೆ ಅದು ಪ್ರೇಕ್ಷಕನ ಮಿತಿಯಿಂದ ಹೈ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭವೇ ಹೆಚ್ಚು. ಅಲ್ಲದೆ, ಜಿತ್ತಮಂದಿರದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮಾರ್ಚಕರ ಪರಸ್ಪರ ಹೋಂದಾರೆಕೆಯು ಅಗತ್ಯ. “ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಭಿಮಾನ ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆಯಲಿ. ಆದರೆ ಸ್ವಫ್ಧೆಗಳು ಬೇಡ. ಉತ್ತಮವಾದುದನ್ನು ನೀಡಿದರೆ ಜನ ಖಂಡಿತ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನಾವುದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಯಿತಸ್ಸಿ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ”. ಜಿತ್ತ ನಿಮಾರ್ಚಕ ಹಾಗೂ ವಿಶರಕರಾದ ಟಿ.ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರ ಈ ಮಾತನ್ನು ಅಧ್ಯೇಸಿಕೊಂಡರೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗಕ್ಕೆ ಒಳಿತು.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೊಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಸ-ಹಿತವಾದದ್ದೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಹ್ಯದರ್ಶ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನೇರವಾದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಒಂದು ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೊಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಹ್ಯದರ್ಶರ ಸ್ವೀಕರಣಾ ನೇಲೆಯಲ್ಲಿ, ಸಿನಿಮಾದ ಯಶ್ಚಿನ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಸಾಫಿವರನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ತುಳು ಭಾಷೆ ಎಂದಾಗ ಮೌಲಿಕವಾಗಿ ಆಯಾಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಭಿನ್ನತೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಂಗಳೂರು ತುಳು, ಉಡುಪಿ ತುಳು, ಪುತ್ತಾರು ತುಳು, ಕಾಸರಗೋಡು ತುಳು ಹಿಗೆ ಅಯಾಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗನು ಸಾರವಾಗಿ ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಭಿನ್ನತೆಗಳಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ನಿಲ್ಲಲು ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ? ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಈ ತುಳುನಾಡಿನ ಪರಂಪರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಲು ಶಕ್ತವಾಗಿದೆಯೇ? ಇಂದಿನ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮೂರಕವಾಗಬಹುದೇ? ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೊಡು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ದೃಶ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಾದ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿವೆ. ಸಿನಿಮಾಕ್ಷ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಷ್ಯ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿನಿಮಾ ಆಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಸಿನಿಮಾಕ್ಷ್ಯಗಿಯೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ವರ್ಪಿಯಾಗಬಹುದು. ಸಾಹಿತಿಯ ಕಣ್ಣ ಎಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ, ನಿರ್ದೇಶಕನ ಕಣ್ಣ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಮಿತಿಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸಿನಿಮಾದ ಒಂದು ಹಾಡನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಭರದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಸನ್ನಿಹಿತಕ್ಕೆ ಸರಿ ಹೊಂದುವ ಕೆವಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವುದು, ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗಿತ, ನೃತ್ಯ, ನಾಟಕ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಲೆಗಳೆಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಧಿಕರಣಗೊಂಡು ದುಡಿಯುತ್ತವೆ. ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಗಿರೀಶ ಕಾಸರವಳ್ಳಿ ಪ್ರಕಾರ “ಸಾಹಿತ್ಯ ಅನುಭವದಿಂದ ಅರ್ಥ ಹುಡುಕುವ ಮಾರ್ಗಮಾದರೆ, ಸಿನಿಮಾ ಅರ್ಥದಿಂದ ಅನುಭವ ಹುಡುಕುವ ಮಾರ್ಗಮ್ಯ”. ಹಾಗೆಯೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ನೇರ ಸ್ವರ್ಪಿ, ಸಿನಿಮಾ ಒಂದು ಮನರ್ ಸ್ವರ್ಪಿ. ನಿರ್ದೇಶಕನ ನೇತ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಂಡಂತಹ ಸಿನಿಮಾ ಕೊನೆಗೆ ಇಡೀ ಸಮೂಹವನ್ನು ತಲುಪುತ್ತದೆ. “ಸಿನಿಮಾಕ್ಷ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವ ತ್ರೀಯೆಯು ಸಿನಿಮಾ ಮಾರ್ಗಮಾದ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ” ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ ವಾಂಚೆಲ್ ಲಿಂಡ್ಸೆ ಎಂಬ ನಿರ್ದೇಶಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಿನಿಮಾಕ್ಷ್ಯ ಅಳವಡಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನೇ ವಿಂಂಡಿಸಿದ.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಷ್ಯ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಾಫಿವರನಾವಿದೆ. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗೀತಸಾಹಿತಿ ಜಯಂತ್ ಕಾಯ್ದಿನೀ ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ “ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂಬ ಮರದ ಒಂದು ಕೊಂಬ ಸಿನಿಮಾ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಇಡಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕೌಶಲವೇ ಬೇರೆ. ಇದು ಜೀವನದ ಒಳನೊಬದ ಅಭಿವೃತ್ತಿಯಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಚಿತ್ರದ, ಕಥನದ, ಪಾತ್ರದ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಭಾವಾಧಿಷ್ಟೆ. ಹಿಗಾಗಿ ಇದರ ಕಷ್ಟ ಸುಲಿಗಳೇ ಬೇರೆ. ಇದೊಂದು ಮೂರಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎರಡೂ ಪರಕಾರ ಪ್ರವೇಶವೇ. ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಿತಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ”.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಘಟಶ್ರಾದ್ಧ, ಕಥಾಸಂಗಮ, ಬರ, ಈನಿಸ್ಕ್ರೋಮಯಿಲ್, ಗೀಜಗನ ಗೂಡು, ತಬರನ ಕತೆ, ಅಬಚೂರಿನ ಮೋಸ್ಯಾಫೀಸು ಚಿತ್ರಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾದವು. ಆದರೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಪ್ಪು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಸಣ್ಣಕಥೆಗಳಿಗೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ತುಳು ಚಿತ್ರದ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಮೊದಲೇ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮನರಂಜನಾ ಮಾಡ್ಯಮವಾದ ನಾಟಕಗಳಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಪಡೆದು ಚಿತ್ರಕರೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಂತರ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇಂತಹ ಸಿದ್ಧಗೊಂಡಿರುವ ಕತೆಗಳ ಹುಡುಕಾಟದ ಸಂದರ್ಭ ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣಕರಿಗೆ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಚಿತ್ರ ತಯಾರಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗದ ನಂಬು ಬೆಳೆಯಿತು. ಕಾದಂಬರಿಯಾಧಾರಿತ ಚಿತ್ರಗಳ ಭಾಷೆ ಆಡುನುಡಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದೆ. ಕತೆ, ಪಾತ್ರಗಳ ಸ್ವಾಷಿ, ಸಂಭಾಷಣೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸಾಹಿತಿಯ ಆಯ್ದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಆಡುವಂತಹ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿತ್ರಗಳ ಭಾಷೆ ಆಡುನುಡಿಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿತ್ರಗಳ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಂಗಳೂರು ಕನ್ನಡ, ಧಾರವಾಡ ಕನ್ನಡ, ಉದ್ಯ ಮಿಶ್ರಿತ ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕನಾರಾಟಕದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಪಾತ್ರಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿತ್ಯ ಬಳಕೆಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುನುಡಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ದಿನನಿತ್ಯದ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತವೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ತುಳು ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಷ್ಟೇ ಸಲೀಸಾಗಿ ಹಾಸು ಹೊಕ್ಕಿದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಸುಗಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಆಯಾ ಕಾಲದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆಯಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ದಾಖಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಜೊತೆ ವಿರೋಧಿಸುವ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಇವೆ.

ಇನ್ನು ತುಳುಚಿತ್ರದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಾದರೆ ಮೊದಲ ಘಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವರ್ಣನೆಯ, ಶೃಂಗಾರದ ಹಾಗೂ ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಕುರಿತಾದ ಗೀತೆಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು ತುಳುನಾಡಿನ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಾದ ಅಪ್ಯಾತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ, ವಾಮನ ನಂದಾವರ, ಎಂ.ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ ಕುಲಾಲ್ ಮುಂತಾದವರ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ವವಾಗಿ ಬಳಸಿದ ಚಿತ್ರಗಳು ಯಶಸ್ವಿನ್ನು ಕಂಡ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ 1973ರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ವಿಶುಕುಮಾರ್ ನಿದೇಶನದ 'ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ' ಸಿನಿಮಾದ ಹಾಡುಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ವಿಜಯ ಭಾಸ್ಕರ್ ಸಂಗೀತದ ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ ಅವರು ರಚಿಸಿದ ಜಾನಕಿ ಅವರ ಕಂತಸಿರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಮ್ಯಿಡ-

“ಎಕ್ಕುಸಕ್ಕೆ ಎಕ್ಕುಸಕ್ಕೆ ಎಕ್ಕುಸಕ್ಕೆ
ಅಕ್ಕು ಪಂಡ್ರೋ ಲೆಪ್ಪನಕುಲು ಬತ್ತರಿತ್ತೆಲ್”

ಎಂಬ ಈ ಹಾಡು ಇಂದಿಗೂ ತುಳು ಭಾಷಿಕರ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯ ಭಾಷಿಕರ ನಾಲಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕುಣಿದಾಡುತ್ತಿದೆ.

‘ಮೊಳ್ಳಿದೋಟ’ ಸಿನಿಮಾದ -

“ದಾನೆ ಮೊಳ್ಳೆ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ ಎಂಕ್, ತೆರಿಯಂದೆ ಮೋವ
ಆಸೆ ದೀದ್ ಈ ಕಾಮವ, ಹಿಂಗಾರ್ಡ ಮಾವ”

ಹಾಗೆಯೇ ಅದೇ ಸಿನಿಮಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಹಾಡು-

“ಪರಶುರಾಮನ ಕುಡರಿಗ್ ಮುಟ್ಟಿನ ತುಳುನಾಡ್
ಕಡಲ್ ಪಾರ್ಡ್ ಉಡಲ್ ಬುಲೆಯಿನ ತುಳುವೆರ್ ಬೂಡು”

‘ಬಿಸ್ತೃ ಬಾಬು’ ಸಿನಿಮಾದ -

“ಅನ್ಯಾಯನಾ.. ವಿಚಿತ್ರನಾ.. ಕಲ್ಲೀಗದ ಕಾಲ ದಾನೇ..”

‘ದಾರೆದ ಬುಡೆದಿ’ ಸಿನಿಮಾದ -

“ನಿಕ್ಕುದ್ ಯಾನ್ ದುಂಬಿಯಾದ್ ಬಪ್ಪೆ
ಮೂ ಆದೆ ಶಿಯೆ ಉಂತಿ ರಸೋನು ಪಪ್ಪೆ”

‘ಪಗೆತ ಪುಗೆ’ ಸಿನಿಮಾದ -

“ಮೋಕೆದ ಸಿಂಗಾರಿ ಉಂತುದೆ ವಯಾರಿ
ಯಾನ್ ಮೂಲೆ ಕಾತೊಂದುಲ್ಲಿ ಮದತೆ ಮೋಪನ
ಓ.... ಮೊಳ್ಳೆ ಎನ್ನ ಮೋನೆ ಶೂಪನೆ”

ಮುಂತಾದ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ತುಳುವಿನ ದೇಸಿಯತೆಯು ಸೋಗಡನ್ನು ಬಹಳ ಅಥವಾ ಮಾಣಿಕ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಹಾಡುಗಳಿಗೆ 30-40 ವರ್ಷ-ವಾದರೂ ಅದು ಇಂದಿಗೂ ತನ್ನ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇತ್ತಿಜೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ‘ಜಂಡಿಕೋರಿ’ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಕವಿ ಕಯಾರ್ ತಿಜ್ಞಾನಿ ರೈ ಅವರ-

“ಏತ ಮೊಲುದ ಭಾಷೆ ನಮ್ಮ ತುಳು
ಸಾರ ಎಸಳಾದ ತಾಮುರೆ
ಪನ್ನಿ ಬಾಯಿಡ್ ಕೇನ್ನಿ ಕೆಬಿಕ್ಕೆಡ್
ಉಕ್ಕಂಡ್ ಅಮೃತದ ನುರೆನುರೆ”

(ಅಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾದ ಭಾಷೆ ನಮ್ಮ ತುಳು. ಸಾವಿರ ಎಸಳಿನ ತಾವರೆಯ ಹಾಗೆ. ಹೇಳಿವ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ, ಕೇಳಿವ ಕೆವಿಯಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕಾವುದು ಅಮೃತದ ನೋರೆ ನೋರೆ) ಕವಿತೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗದ ಆರಂಭದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತ

గಾಯಕರುಗಳಾದ ಪಿ.ಬಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್, ಎಸ್. ಜಾನಕಿ ಹಾಗೂ ಎಸ್.ಪಿ. ಬಾಲಸುಭ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಅವರ ದ್ವಿನಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತುಳು ಹಾಡುಗಳು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದವು. ತುಳುವರಲ್ಲದೆ ಇತರ ಭಾಷಿಕರಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಹಾಡುಗಳು ಗುನುಗುಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಉರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಯಾವುದೇ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ದ್ವಿನಿವರ್ಧಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತುಳು ಹಾಡುಗಳ ಮೇಲುಗೈ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತುಳುವಿನ ಹೆಚ್ಚಿಯ ಚಿತ್ರಗಳ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ನವೀಕರಿಸಿ ‘ರಿಮಿಕ್ಸ್’ ಎಂಬ ಕರ್ಕಾಶತೆಯಿಂದ ಮೂಲ ಹಾಡಿನ ಸೋಗಡನ್ನೇ ಮರೊಮಾಚುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಹಾಡುಗಳು ಮಾರಕವೇ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಮೊದಲು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಕೇವಲ ಹಾಡಿಗಾಗಿ ಹಾಡಿನ ಒತ್ತಾಯದ ಅಳವಡಿಕೆ ಸಿನಿಮಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯಿದಲ್ಲ.

ಒಂದು ಸಿನಿಮಾವು ಹಾಡುಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಅಮೋಣ ಅನಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಅರ್ಥವಿದ್ದರೂ ಆಳವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಂತಹ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಜನರು ಮೆಚ್ಚುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಕಳಬೇ ಗುಂಬಟ್ಟದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ ಹೃದಯದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುವವರು ಯಾರು? ತುಳು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಿಸುವ ಹೋಸ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಇಂದಿನ ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಕಂಡುಹೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಗಂಧಗಾಳಿ ತಿಳಿಯದವರಿಂದ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಿಸಿದಾಗ ಅದರ ದನಿಯೇ ವಿಚಿತ್ರ ಎನಿಸುವಂತೆ ಕೇಳುತ್ತದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸಂಗೀತ ಅಭಿರವಿರುತ್ತದೆಯೇ ಏನೇಂದು ಸಾಹಿತ್ಯವು ಕಿರಿಗೆ ಬೀಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿನಿಮಾ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದಲೇ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದು ಕವ್ಯವಾದರೂ ಸಿನಿಮಾದ ಯಶಸ್ವಿನಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯವು ವಹಿಸುವ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳಿಯಂತಿಲ್ಲ. ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ತುಳುವಿನ ಅನೇಕ ಭಾಷಾ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಪಟಿಸಿದ ಸ್ಥಳೀಯ ಹಾಗೂ ಪರಭಾಷೆ ಕಲಾವಿದರು

ಸಿನಿಮಾ ಕಲೆಯು ಒಂದು ಅಧ್ಯನಿಕ ಅವಿಷ್ಯಾರ. ಸಿನಿಮಾ ಮೂಲತಃ ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟಿ. ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಸಹ ಒಂದು ಸಮೂಹ ಸ್ಪಷ್ಟಿ. ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಸಮೂಹವೊಂದರ ಭಾಗವರ್ಹಿಸುವಿಕೆ ಅಗತ್ಯ ಹಾಗೂ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಸಿನಿಮಾ ಯಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡುವ ಮಾಧ್ಯಮ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಕಲಾಶ್ಚ ವರಾಧ್ಯಮವಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಸಿನಿಮಾ ಒಂದು ಕಲೆಯೂ ಹೌದು, ಮಾಧ್ಯಮವೂ ಹೌದು. ಹಾಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ‘ಕಲೋದ್ವೇಮ’ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ಉಚಿತ. ಸಿನಿಮಾ ವರಾಧ್ಯಮವೂ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಪ್ರಬಲವಾಗುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ರಂಗಭೋಮಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದರ ವಿರೋಧ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಅವೆರಡು ಮೂರಕ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದರಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಬೆಳೆದಿದೆ ಎಂದರೆ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುವುದು.

ಸಿನಿಮಾ ಒಂದು ಸಾಮೂದಾಯಿಕ ಕಲೆ, ತಾಂತ್ರಜ್ಞಾನಿಕ ಕಲೆ ಕೂಡಾ ಎನ್ನಿಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಯಾವುದೇ ಸಿನಿಮಾ ಆಗಿರಲಿ ಅದು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಬಿಕ್ತಿರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತದೆ. ಸಿನಿಮಾ ಮೇಲೆ ರಾಜಕೀಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಗತಿಗಳು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಆ ಸಿನಿಮಾ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಬಹುದು. ಸಿನಿಮಾವು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸ್ವರೂಪವೂ ಹೌದು, ವಾಣಿಜ್ಯವೂ ಹೌದು. ಸಿನಿಮಾ ಒಂದು ಮೂರಂ ಪ್ರಮಾಣದ ‘ಕಲೆ’ ಎನ್ನಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದನ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಿರಬೇಕು. ಕಲಾವಿದನು ತನ್ನ ಅಭಿನಯದ ಮೂಲಕ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

“ಸಿನಿಮಾ ಒಂದು ಒಕ್ಕಾಟ ಕಲೆ (Federal Art). ಅನೇಕ ಕಲೆಗಳ ಸಮ ಸಂಯೋಜನೆಯಿಂದಾಗಿಯೇ ಸಿನಿಮಾ ಸ್ಪಷ್ಟೀಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಸಂಕಲನ, ಭಾಯಾಗ್ರಹಣ, ಕಲಾ ನಿರ್ದೇಶನ, ಅಭಿನಯ – ಹಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಲಾ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿನ್ಯಾಸ ಕೊಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಸಿನಿಮಾ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ವಿವಿಧ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸ್ವರೂಪ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿರ್ದೇಶಕರೇ ಕೇಂದ್ರ ಶಕ್ತಿಯಾದರೂ ಇನ್ನಿತರ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಆಯಾ ವಿಭಾಗದ ಕಲಾ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಗೌಣಗೊಳಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಮೂರಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ಕೂಡಿಯೇ ಸಿನಿಮಾ ಸ್ಪಷ್ಟೀಯಾಗುವುದರಿಂದ ಅದು ತನ್ನಾಳಗೆ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಒಕ್ಕಾಟದ ಕಲೆಯಾಗುತ್ತದೆ” ಎಂಬುವುದು ಕನ್ನಡದ ಖ್ಯಾತ ಸಾಹಿತಿ, ಚಲನಚಿತ್ರ ನಿರ್ದೇಶಕ ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ ಅವರ ಮಾತು. ಅವರ ಪ್ರಕಾರ “ಬಹುಪಾಲು ಕಲಾವಿದರಿಗೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞರಿಗೆ ಸಿನಿಮಾ ‘ಕಲಿತ’ ಕಸುಬು ಹೌದು, ಕಲೆಯೂ ಹೌದು. ಭಾಯಾಗ್ರಹಕ, ಸಂಕಲನಕಾರ, ನಿರ್ದೇಶಕ, ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶಕ, ನೃತ್ಯ ನಿರ್ದೇಶಕ, ಸೌಂದರ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಕಲಾವಿದರು ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಲವು ಅಪವಾದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಬಹುಪಾಲು ಮಂದಿ ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಕಸುಬಾಗಿ (ವೃತ್ತಿಯಾಗಿ) ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ” ಎಂಬುವುದು.

ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಕಲಾವಿದರು ಕಲೆಯಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿ ಅಥವಾ ಕಸುಬಾಗಿ ಮಾಡಲಿ ಆದರೆ ಈ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದರ ಪಾತ್ರ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವವಾದುದು. ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿನಯದ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಚಾಕಚಕ್ಕೆ, ಪದಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ತುಂಬಿ ಹಾಗೂ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಪರದೆಯ ಮುಂದೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವವನು ಈ ಕಲಾವಿದ. ತನ್ನ ಅದ್ಭುತ ನಟನೆಯ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನನ್ನು ನಗಿಸುವ, ಅಳಿಸುವ, ಹೈಮುರೆಸುವ ಮಾರ್ಯಾಗಾರನೂ ಹೌದು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಿನಿಮಾವು ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ನಿಜ. ಆದರೆ, ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆ ಕತೆಗೆ ಅಭಿನಯದ ಮೂಲಕ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜೀವ ತುಂಬಿವವನೇ ಕಲಾವಿದ. ಒಂದು ಸಿನಿಮಾದ ಜೀವಂತಿಕೆಯು ಅಲ್ಲಿಯ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಸಿನಿಮಾದ ಸೋಲು-ಗೆಲುವು ಕಲಾವಿದನ ಕ್ಯಾರ್ಯಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆಯ್ದುಗೊಂಡ ಕಥಾವಸ್ತುವು ಸಿನಿಮಾದ ಯಶಸ್ವಿನಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ಮುಖ್ಯಪೋ ಹಾಗೆಯೇ ಕಲಾವಿದರ ಆಯ್ದು ಹಾಗೂ ಅವರ ಪಾತ್ರವು ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಾಯಕ ಪಾತ್ರವಿಂದಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಥಾನ ಪಾತ್ರಗಳಂತೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಹಿಂಸುವ ಕಲಾವಿದರು ಕೂಡಾ ಸಿನಿಮಾದ ಅರ್ಥ ಹಾಗೂ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುವಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಿನಿಮಾ ಇರಲಿ, ಅದು ಯಾವ ರೀತಿಯೇ ಇರಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿಗೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಪಕನ ನಿಯಂತ್ರಣಾವಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದಾದರೂ ಸಿನಿಮಾದ ಕೇಂದ್ರ ಶಕ್ತಿ ನಿರ್ದೇಶಕ. ಆದರೆ, ಕೊನೆಗೆ ಪರದೆಯ ಮುಂದೆ ಕಲಾವಿದರ ಪ್ರದರ್ಶನವೇ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

“ಪ್ರೇಕ್ಷಕ, ಆರಾಮದಾಯಕ ಆಸನಗಳು, ನಿರ್ಧಾನವಾಗಿ ಆವರಿಸುವ ಕತ್ತಲು, ಅದರಿಂದಾಗಿ ಸಾವಿರ ಜನರ ನಡುವೆ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಿಗುವ ಏಕಾಂತ. ಆಗ ನಮ್ಮ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ತರೆಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳಗುವ ಸ್ವಷ್ಟ ದೃಶ್ಯ, ದೊಡ್ಡದಾದ ದ್ವಿನಿ-ನಮ್ಮನ್ನು ಪರವಜರನಾಗಿ ವಾಡುತ್ತದೆ; ಮಂತ್ರವಾದಿಯ ವಶೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಬಿಲಪಶುವಿನಂತೆ, ಸಿನಿಮಾ ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿದ್ದಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಜವಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅದರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಸಿನಿಮಾ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಒಟ್ಟು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ”. ಎಂಬುವುದು ಅಬ್ಧುಲ್ ರೇಹಮಾನ್ ಪಾಷಾ ಅವರ ಮಾತು. ಹೀಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನನ್ನು ಈ ತಲ್ಲಿನತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖುಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದನ ಪಾತ್ರ ಪ್ರಮುಖವಾದುದು ಎಂಬುವುದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.

ತುಳುನಾಡು ಕೆಲೆಗಳ ತವರು. ಇಲ್ಲಿರುವ ಭೂತರಾಧನೆ, ಯಿಕ್ಕಿಗಾನ, ಜನಪದ ಕುಣಿತಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಸಾಕು ಕಲಾವಿದರ ದಂಡೇ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಿದ ಈ ತಂಖುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ. ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್, ಆನಂದ ಶೇಖರ್, ಸೋಮಶೇಖರ್ ಪುತ್ರನ್, ಸದಾಶಿವ ಸಾಲ್ಯಾನ್, ರೋಹಿದಾಸ್ ಕರ್ದಿ, ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೂಳಾರು, ಸಂಚೀವ ದಂಡಕೇರಿ, ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ,

జಯమాల ముంతాద అనేక కలావిదరు తుళు సినిమాదల్లి బణ్ణ హజ్జెద్దారే. హజ్జెన కలావిదరిగెల్లు నాటక రంగబూమియే అడివాయవాగిత్తు. ఇందిగూ సినిమా కలావిదరల్లి హజ్జెనవరు రంగబూమియు హిన్నలేయింద బందవరు.

తుళు చిత్రరంగదల్లి స్థలీయ కలావిదరల్లదే పరభాషా కలావిదరు కూడ బణ్ణ హజ్జెద్దారే. ఇదోందు సినిమా తంత్రపూ ఇరబముదు. తుళు భాషేయన్న తిలీయద అన్యభాషేయ హేసరాంత కలావిదరన్న బళసి సినిమా నిమాణణ మాడ తుళుచిత్రక్కే ఇన్నష్టు ప్రచార నీడువుదు. ఆదరే పరభాషిక కలావిదరన్న బళసికొండరూ అంతహ దొడ్డ మట్టద యత్థియన్న ఈ చిత్రగళు కాణలీల్లవేందు హేళబేశు. ఉదాహరణగే 'బంగారా పట్టీరో' యత్థిస్తే సినిమా నీడిద రిజిస్ట్రేషన్లోనే మట్టొందు దాఖిలీగే ముందాగి కేవల 24 గంచిల్లల్లి 'సప్పెంబర్ 8' సినిమావన్న నిమాణణ వాడిదరు. ఇదోందు రాత్రీయ మట్టద దాఖిలీయూ హోదు. చిత్రదల్లి శ్రుతి, సునిల్, ఉమాత్రీ, రమేశ్ భట్ట, గీతా సురక్షల్, రోహిదాస్ కది, ఆనంద జోళార్ తారాగణాదల్లిద్దారే. ఇల్లి గమనిసబేంకాద అంత ఎందరే ఈ చిత్రదల్లి నణిసిరువ నటరు హజ్జెనవరు కన్నడ చిత్రరంగదవరు. ఇంతహ ప్రసిద్ధ కలావిదరన్న బళగొండంతహ ఈ చిత్ర హేళిచోళ్ళుపట్ట సాధనే మాడిల్ల. హాగేయే టి.వి. శ్రీనివాస్ అవరు నిముసిద భాగ్యపంతేది' చిత్రదల్లి కన్నడ, తమిళు నటియాద సుమిత్రా మత్తు 'బద్ధాచిల్ల' చిత్రదల్లి కన్నడద ఖ్యాత తారే తారా అవరు నాయకియాగి నటిసిద్దరు. ఇదే చిత్రదల్లి హోషచ నటియాగి కన్నడద ఇందిరా మత్తు అనితా అవరు అభినయిసిద్దరు.

ఆదరే ఇత్తీచేగే సినిమాద ప్రచారక్కాగి తుళు భాషికరల్లదవరన్న తుళు సినిపోాదల్లి బళసికోళ్ళువుదు సరింగే? ఎంబువుదన్న నాము విముతిసబేంకాగుత్తేదే. జోలేగె పరభాషా నట/నటియరన్న తుళు చిత్రక్కే కెరెండరే తుళుచిత్ర నిమాణణద వెళ్ళపూ హెచ్చుగిబముదు. ఇందు అన్యభాషా చిత్రరంగదల్లి సేవే సల్లిసీ ప్రసిద్ధి పడేద కలావిదరన్న తుళు సినిమా జగత్తిగే తందు అపరిపూర్ణతయన్న అనుభవిసిద ప్రసంగగళు ఇపే. ఉదాహరణగే 'సుంబే' చిత్రదల్లి శ్రీనగర కట్టి, 'చాలిమోలిలు' చిత్రదల్లి పడ్జూజా రావ్ అవర పాత్ర హగూ 'ఎక్స్‌క్స్‌డల్లీ టిన్‌నొక్కెళ్ళ అవర పాత్రగళు ఈ చిత్రగళిగే న్యాయ ఒదగిసల్లి ఎన్నబముదు. కలావిదరన్న ఆమదు మాడిచోళ్ళువుదు తప్పెల్ల; అంతహ కలావిదరు సినిమాక్కే అనివాయిసేవే? ఎంబువుదర కురితు చిత్ర నిదేఁశకరు, నిమాణపకరు ఎళ్ళర వహిసిదరే తుళు సినిమా రంగక్కే ఒళ్ళేయదు.

అదల్లదే నమ్మ అవిభజిత దష్టణ కన్నడ జిల్లెయ కలావిదరు అన్యభాషా చిత్రరంగదల్లియూ సాధనే మాడిద్దారే. స్నూతెంత్య హోరాటిగారరాద కమలాదేవి చఱింపాధ్యాయ అవరు కన్నడద హోదల వాక్షిత్ర, 'వసంతసేనా'దల్లి

ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದರು. ಡಾ. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ 1930ರಲ್ಲಿ ‘ಡೆವಿಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್’ ಎನ್ನುವ ಮೂಕಿ ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ‘ಡೋಮಿಂಗ್ಸ್’ ಎನ್ನುವ ಮೂಕಿ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಅವರು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರು. ಇನ್ನಂತೂ ತುಳುನಾಡಿನಿಂದ ಸ್ವಾರ್ಥಾಪುರ್ದೊ, ಕಾಲಿಪುರ್ದೊ, ಟಾಲಿಪುರ್ದೊ ಬಾಲಿಪುರ್ದಾಗಳಿಗೆ ಹೋದಂತಹ ಕಲಾವಿದರು ಹಲವಾರು. ಕಲ್ಲನ, ಜಯಮಾಲ, ಪ್ರಕಾಶ ರ್ಯಾ, ಐಶ್ವರ್ಯ ರ್ಯಾ, ಸುನಿಲ್ ತೆಟ್ಟಿ, ಶಿಲಪ್ ತೆಟ್ಟಿ, ಅನುಷ್ಠಾ ತೆಟ್ಟಿ, ರಾಧಿಕ, ಸುರೇಶ್ ರ್ಯಾ, ಭವ್ಯತ್ರೀ ರ್ಯಾ ಹೀಗೆ ಕಲಾವಿದರ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಪರಭಾಷಾ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ‘ಡಬ್‌ಬಿಂಗ್’ ಆದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ

ಒಂದು ಪರಿಸರದ, ಭಾಷೆಯ, ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ಬೇರೊಂದು ಪರಿಸರದ, ಭಾಷೆಯ, ಜನಾಂಗದ ಪ್ರಭಾವ ಇರುವುದು ಸಹಜ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಹಾಗೆಯೇ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಮೇಲೆಯೂ ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾದ ಪ್ರಭಾವ-ಪ್ರೇರಣೆಯೂ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುವಂತಹ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಯಾವ ನೆಲೆಗ್ಗೈನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಂಶಗಳು ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವ-ಪ್ರೇರಣೆ ಬೀರಿವೆ ಎಂಬುವುದನ್ನು ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಲಾಗುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 1991ರಲ್ಲಿ ಕೋಡ್ಲು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನದ ‘ರಾತ್ರಿ-ಪಗೆಲ್’ ಚಿತ್ರವು ಕನ್ನಡದ ‘ಬಿಸಿಲು-ಬೆಳದಿಂಗ್‌ಭು’ ಆಧಾರಿತವಾದವು.

ತುಳು ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದವುಗಳೇ ಒಮ್ಮಪಾಲು. ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವ, ಪ್ರೇರಣೆ ಇದ್ದರೂ, ಬೇರೊಂದು ಸಿನಿಮಾದ ‘ಡಬ್‌ಬಿಂಗ್’ನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಅದಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ತುಳು ರಂಗಭೋಮಿಯೇ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಸರೆಯಾಗಿ ನಿಂತಿತೆನ್ನಬಹುದು.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ‘ಶಟರ್‌ದುಲಾಯಿ’ ತುಳು ಸಿನಿಮಾವು ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಲಯಾಳಂನಲ್ಲಿ ತರೆಕಂಡು ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ‘ಶಟರ್’ ಚಿತ್ರದ ರಿಮೇಕ್ ಚಿತ್ರ ಅನ್ನಪುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನೇರವಾಗಿ ತುಳುವಿಗೆ ‘ಡಬ್‌ಬಿಂಗ್’ ಆದ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಅದರೂ ಪರಭಾಷೆಯ ಹಾಗೂ ಪರಭಾಷಾ ಚಿತ್ರದ ಕರೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಿನಿಮಾಗಳು ತುಳುವಿನಲ್ಲಿವೆ.

- ‘ಬಡ್‌ರೆ ಬುಡ್ಡೆ’ ಸಿನಿಮಾವು ಒರಿಯಾ ಭಾಷೆಯ ಚಿತ್ರದ ಕರೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ತುಳು ಚಿತ್ರ.
 - ‘ಪೆಟ್ಟಾಯಿ ಹಿಲಿ’ ಸಿನಿಮಾವು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ಚಿತ್ರದ ಕರೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ತುಳು ಚಿತ್ರ.
 - ಕೋಡ್ಲು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನದ ‘ರಾತ್ರಿ ಪಗೆಲ್’ ಸಿನಿಮಾವು ‘ಅನಾಹತ’ ಎಂಬ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಚಿತ್ರದ ಕರೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ತುಳುಚಿತ್ರ.
 - ‘ತುಡರ್’ ಸಿನಿಮಾವು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯ ಕಾದಂಬರಿಯ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ ಕರೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ತುಳು ಚಿತ್ರ.
- ಹಾಗೆಯೇ ತುಳುವಿನ ಒಂದರಷ್ಟು ಸಿನಿಮಾಗಳ ಚಿತ್ರಕಥೆಗಳು ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗೂ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿವೆ.
- ‘ದಾರೆದ ಬುಡೆದಿ’ ಚಿತ್ರದ ಯಶಸ್ವಿ ಮುಂದೆ ‘ಧರ್ಮ ಪತ್ತಿ’ ಎಂಬ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.
 - ‘ಮದಿಮೆ’ ಸಿನಿಮಾವು ಮರಾತಿ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡು ಈಗ ಗುಜರಾತಿ ಭಾಷೆಗೂ ಅನುವಾದಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿರಬೇಕಾದ ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಇಂದು ‘ಡಬ್‌ಬಿಂಗ್’ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಕೂಗಿನ ನಡುವೆಯೂ ಇಂದು ಎಲ್ಲಾ ಚಿತ್ರರಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿನಿಮಾ ಮತ್ತು ‘ಡಬ್‌ಬಿಂಗ್’ನ ನಂಬಿಗೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಒಳೆಯದೋ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟದೋ ಎಂಬುವುದು ಚರ್ಚಿತವಾದ ಅಂಶ.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಆರೂರು ಪಟ್ಟಬ್ಧಿಯವರ ಪಾತ್ರ

70ರ ದಶಕ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಭಾರತೀಯರು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗ ಹೆಚ್ಚುಪಟ್ಟಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಸಮಯ. 70ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾ ಬೆನಗಲ್, ಗೋವಿಂದ ನಿಹಲಾನಿ, ಕೇತನ್ ಮಹಾತ್, ಮಣಿಕೌರ್, ಕುಮಾರ್ ಶಹಾನಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧದೇಬ್ ದಾಸ್ ಗುಪ್ತಾ ಮತ್ತು ಗೌತಮ್ ಘೋಷ್ ಮಲಯಾಳಂ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಅಡೂರ್ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನ್, ಶಾಜಿ ಎನ್. ಕರುಣ್, ಜಿ. ಅರವಿಂದನ್, ಒರಿಯಾ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ನೀರದ್ ಮೋಹಾಪಾತ್ರ ಮುಂತಾದ ಅಧುತ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಚಿತ್ರಗಳು ಬಂದವು. ಅಂತೂ ಈ ದಶಕದ ಸಿನಿಮಾ ತನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಿಯಲಿಗಿನಷ್ಟೇ ಹರಿತವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕರೆಂಟರಿಯಿಂದಾಗಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಮನಗಳ ಮೇಲೆ ಅಜೆಳ್ಳಿತ್ತು.

ಒಂದು ಸಿನಿಮಾ ಗೆಲ್ಲವುದು ಮೊದಲಾಗಿ ಅದರ ಕತೆಯಿಂದ. ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕರೆಯೇ ಸಿನಿಮಾದ ನಿಜವಾದ ನಾಯಕ. ಆದರೆ ಆ ಕರೆಯನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಗೆಲ್ಲಿಸುವವನೇ ನಿರ್ದೇಶಕ. ಕತೆ, ಪಾತ್ರ, ಹಾಡು, ಅಭಿನಯ ಇವುಗಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ವಹಿಸುವ ಪಾತ್ರಕ್ಕಿಂತ ಏಗಿಲಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶಕನ ಪಾತ್ರ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗಕ್ಕೆ ಒಡಗಿದ ಅಂತಹ ಪರಿಪೂರ್ಣ ನಿರ್ದೇಶಕ ಆರೂರು ಪಟ್ಟಬ್ಧಿ ಅವರು.

ಆರೂರು ಪಟ್ಟಬ್ಧಿ ಅವರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು:

1. ದಾರೆದ ಬುಡೆದಿ
2. ಪರ್ಗತ ಪುಗೆ
3. ಬಿಸ್ತ್ರಿ ಬಾಬು
4. ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ
5. ಬೊಳ್ಳಿದೊಬಿ
6. ಕರಿಯಣಿ ಕಟ್ಟಂದಿನ ಕಂಡನಿ
7. ಭಾಗ್ಯವಂತೆದಿ
8. ಬಧ್ಯರೆ ಬುಡ್ಡೆ
9. ಸತ್ಯ ಓಲುಂಡು

ಕನ್ನಡದ ಶಿಂಕಾತ್ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿದ್ದ ಪಟ್ಟಬ್ಧಿಯವರು ಒಟ್ಟು ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ 9 ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ನಿರ್ದೇಶಕ ಎನ್ನುವ ಶ್ವಾತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಹಾಗೂ ನಾರಾಯಣ ಪುತ್ರನ್ ಅವರು ಶರವು ಹಿಕ್ಕರ್ನು ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಣ ಮಾಡಿದ ತುಳುವಿನ ಎರಡನೇ ಚಿತ್ರವಾದ ‘ದಾರೆದ ಬುಡೆದಿ’ಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದವರು ಆರೂರು ಪಟ್ಟಬ್ಧಿ ಅವರು. ಈ ಚಿತ್ರವು 1971ರ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ‘ರೂಪವಾಣಿ’ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಇದು ವಾರಗಳ ಕಾಲ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡಿತು. ಈ ಚಿತ್ರದ ಯಶಸ್ವಿ ಮುಂದೆ ‘ಧರ್ಮಪತ್ರಿ’ ಎಂಬ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

‘ದಾರೆದ ಬುಡೆದಿ’ ಚಿತ್ರದ ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿನ್ನು ಕಂಡ ನಟ ಆನಂದ ಶೇವರ್‌ಅವರು ಕೆ.ಎನ್. ಮಹಾಬಲ ಶೈಟಿ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ‘ಪಗೆತ ಪುಗೆ’ ಎನ್ನುವ ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಇದು ಸೂರ್ಯ ಚಡಗ ಅವರ ‘ಹೆಣ್ಣು-ಹೊನ್ನು-ಮಣ್ಣು’ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಚಿತ್ರವಿದು. ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿ ಆಧಾರಿತವಾದ ಪ್ರಥಮ ತುಳು ಚಿತ್ರವಿದು. ‘ದ್ಯುತಿ ಥಿಲಂಸ್’ ಭಾನರ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಂತಹ ಈ ಸಿನಿಮಾದ ನಿದೇಶಕರು ಆರೂರು ಪಟ್ಟಾಭಿ. 1972ರಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರು ಜಿತ್ರಮಾಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು.

ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 1971-72 ಈ ಏರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಚಿತ್ರಗಳು ತೆರೆ ಕಂಡವು. 1972 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 6ರಂದು ಮೈಕ್ರೋ ಥಿಲಂಸ್ ಭಾನರ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ಯೋತಿ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ‘ಬಿಸ್ತೀ ಬಾಬು’ಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಭಾಗ್ಯ ಒದಗಿ ಬಂದಿತು. 77 ದಿನಗಳ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಂಡ ಸಲುವಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಖ್ಯಾತ ನಟ ಡಾ ರಾಜ್ಕಮಾರ್ ಅವರು ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಇದು ರಮಾನಂದ ಜೂರ್ಯ ಅವರ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಚಿತ್ರ. ಎಂ.ವ್ಯೇ. ಹೋಲಾ ಅವರ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಈ ಚಿತ್ರದ ನಿದೇಶನವು ಕೂಡಾ ಆರೂರು ಪಟ್ಟಾಭಿ ಅವರದ್ದು.

1974 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 18ರಂದು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ‘ಜ್ಯೋತಿ’ ಮತ್ತು ‘ರಾಮಕಾಂತಿ’ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಂಡ ‘ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ’ ಚಿತ್ರವು ಸಂಚೀವ ದಂಡಕೇರಿ ಅವರ ಜನಪ್ರಿಯ ನಾಟಕ ‘ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ’ ಆಧಾರಿತವಾದುದು. ಜಯರಾಮ ಥಿಲಂಸ್ ಭಾನರ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಈ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಚಿತ್ರಕಥೆ ಬರೆದು ನಿದೇಶನ ಮಾಡಿದವರು ಆರೂರು ಪಟ್ಟಾಭಿ.

1977ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ‘ಸುಚಿತ್ರ’ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ‘ಚೋಳಿದೋಟ’ ಚಿತ್ರವೂ 4 ವಾರಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡಿತು. ಐ. ಬಾಬು ಮೇಸ್ತಿ ದಂಡಕೇರಿಯವರು ಅರ್ಥಸಿದ ಶ್ರೀ ಜಯರಾಮ ಥಿಲಂಸ್ನ ಸಂಚೀವ ದಂಡಕೇರಿ ಅವರು ನಿರ್ಮಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ಈ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಚಿತ್ರಕಥೆ ಹಾಗೂ ನಿದೇಶನ ಆರೂರು ಪಟ್ಟಾಭಿ ಅವರದ್ದು. ಇದು ಸಂಚೀವ ದಂಡಕೇರಿ ಅವರ ‘ಗಂಗರಾಮ’ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ್ದು.

‘ಕರಿಯಣಿ ಕಟ್ಟಂದಿನ ಕಂಡನಿ’ ತುಳುವಿನ ಪ್ರಥಮ ವರ್ಣಚಿತ್ರ. 1978ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ‘ಪ್ರಥಾತ್’ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ 12 ವಾರಗಳಷ್ಟು ಕಾಲ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡಿತು. ವಿಶೇಷತೆ ಅಂದರೆ ಈ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಆರೂರು ಥಿಲಂಸ್ ಮೂಲಕ ಆರೂರು ಪಟ್ಟಾಭಿ ಸಹೋದರರು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಸರೋಜಿನಿ ಪಟ್ಟಾಭಿ ಅವರ ಸಂಗೀತ ನಿದೇಶನವಿರುವ ಈ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಆರೂರು ಪಟ್ಟಾಭಿ ಅವರೇ ನಿದೇಶಿಸಿದರು.

ಕೆ.ಎನ್. ಜೇಲರ್ ಅವರ ‘ಕಂಡನಿ ಬುಡೆದಿ’ ನಾಟಕದ ಕಥೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪಟ್ಟಾಭಿ ಅವರು ‘ಭಾಗ್ಯವಂತೆದಿ’ ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ನಿದೇಶಿಸಿದರು. ಅಕ್ಟೋಬರ್ 23ರಂದು

ಮಂಗಳೂರಿನ ‘ಜ್ಯೋತಿ’ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡು 8 ವಾರಗಳ ಕಾಲ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡಿತು. ಅದಲ್ಲದೆ ಈ ಚಿತ್ರವು 1981-82ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಏಶೇಷ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿದೆ.

ತುಳುವಿನ ಪ್ರಥಮ ಈಸ್ಟ್‌ಮನ್ ವರ್ಣಿಕದ ಚಿತ್ರ ‘ಬಢ್ಯೇ ಬುಢ್ಯೇ’. ಈ ಚಿತ್ರವು ಪ್ರಶಾಂತ ನಂದರವರ ‘ಒರಿಯಾ’ ಚಿತ್ರದ ಕಥೆಯನ್ನು ಆಧಾರಿತವಾಗಿದ್ದು, ಆರೂರು ಪಟ್ಟಾಭಿ ಅವರು ಚಿತ್ರಕಥೆ ಬರೆದು ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1983 ಮೇ 13ರಂದು ಮಂಗಳೂರಿನ ‘ಜ್ಯೋತಿ’ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡು 11 ವಾರಗಳ ಕಾಲ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡಿತು. ಸಾಹಸ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ರಾಮ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಈ ಚಿತ್ರದ ನಿರ್ಮಾಣಪಕ್ಷರು.

ಇನ್ನು ಆರೂರು ಪಟ್ಟಾಭಿ ಅವರು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿದ ತುಳುಚಿತ್ರ ‘ಸತ್ಯ ಓಲುಂಡು’. ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಖ್ಯಾತನಟ ಹಾಗೂ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ದೇವದಾಸ್ ಕಾಟಿಕಾಡ್ ಅವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಟಕ ‘ಬಲೆ ಚಾ ಪರ್ಮ’ ಕಥೆಯನ್ನು ಆಧಾರಿತವಾಗಿದೆ. 1991 ಆಗಸ್ಟ್ 23ರಂದು ಮಂಗಳೂರಿನ ‘ಜ್ಯೋತಿ’ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡು 4 ವಾರಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡಿತು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಿನಿಮಾದ ಠಂತ್ರ ಸ್ನಾ ಅದರ ನಿರ್ದೇಶಕರನ್ನು ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಚೀತಿಕರಣದ ಮೂರ್ವ ಹಂತದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಚೀತಿಕರಣೋತ್ತರ ಹಂತದವರೆಗೆ ನಿರ್ದೇಶಕನ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತೆರೆ ಕಂಡರತಹ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 09 ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ಆರೂರು ಪಟ್ಟಾಭಿಯವರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ತುಳುನಾಡು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯಿಲಾಗದು, ಮರೆಯದು.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಅವರ ಪಾತ್ರ

ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗ ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯದಿರುವ ಹೆಸರೆಂದರೆ ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್. ಸುಮಾರು 1970ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ‘ಗಣೇಶ ನಾಟಕ ಸಭಾ ಕುಡ್ಡ’ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯಡಿ ಹಲವು ಜನಪ್ರಿಯ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಾ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಾಯಕ ನಟನಾಗಿ ಮೆರೆಯತ್ತಿದ್ದವರು ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್. ತುಳುವಿನ ಜನಪ್ರಿಯ ನಾಟಕವನ್ನು 1971ರಲ್ಲಿ ‘ದಾರೆದ ಬುಡೆದಿ’ ಸಿನಿಮಾವನ್ನಾಗಿಸಿದರು. ಇದು ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಎರಡನೇ ಚಿತ್ರ. ಈ ಕಾಲಫೆಟ್ಟಪ್ಪ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವದ ತಿರುವು ನೀಡಿತ್ತೆನ್ನಿಷ್ಟು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಷ್ಟವಾಯಿತು.

“ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಸಿನಿಮಾ ತೆಗೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವವರು ಇದ್ದರು. ಆದರೆ ಮಾಡುವವರು ಇಲ್ಲ” ಎನ್ನುವ ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಅವರು ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಮಾಡಿದವರು. ರಂಗಭೂಮಿಯಿಂದ ನಾಯಕ ನಟನಾಗಿ ಬಂದಂತಹ ಟೇಲರ್ ಅವರು 1974ರಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ನಿರ್ದೇಶನದ ಕಡೆಗೆ ಒಲವು ತೋರಿಸಿದರು. ಇವರ ಜನಪ್ರಿಯ ನಾಟಕಗಳೇ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬುವುದಕ್ಕೆ ‘ಕಾಸ್‌ದಾಯೆ ಕೆಂಡನೆ’ ಎಂಬ ಸಿನಿಮಾ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ನಿರ್ದೇಶನ.

ಪಡುಬಿದ್ರೆ ಸಮೀಪದ ಕಡಂದಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುತ್ತು-ಚಂದ್ರು ದಂಪತೀಗಳ ಪುತ್ರನಾಗಿ 1-09-1939ರಂದು ಜನಿಸಿದ ಕಡಂದಲೆ ನಾರಾಯಣ ಟೇಲರ್ 76 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿದ್ದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನಟ, ನಿರ್ದೇಶಕ, ನಿರ್ಮಾಣಪಕ, ಲೇಖಕನಾಗಿ ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಜೀವ ತಂಬಿದವರು. ಮಂಗಳೂರಿನ ರಥಭಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಟೇಲರ್ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ ಇವರು ಮೊದಲು ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ನೇರಧ್ಯ ಕಲಾವಿದರಾಗಿ ಇದ್ದರು. ತಂದೆಯ ನಿಧನದಿಂದ 41ನೇ ತರಗತಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಿ ಉದ್ಯೋಗದತ್ತ ಮೂಲಿ ಮಾಡಿದರು. ಬಳಿಕ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಂಗಳೂರು ಬೃಂಢಾರೀಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಕ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರು.

1950ರಲ್ಲಿ ‘ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ನಾಟಕ ಸಭಾ ಸಂಸ್ಥೆ’ ಕಟ್ಟಿದರು. ಒಂದು ನಾಟಕ ಅಂದರೆ ಅದರ ನಿರ್ದೇಶನ, ಸಂಭಾಷಣೆ, ಗೀತರಚನೆ, ಅಭಿನಯ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಟೇಲರ್ ಅವರು ಎತ್ತಿದ ಕ್ಕೆ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾವೋಂದಕ್ಕೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯು 1970ರಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಚಿಗುರೊಡೆದಿತ್ತು. ಈ ಒತ್ತಾಸೆಯೇ ‘ದಾರೆದ ಬುಡೆದಿ’ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇದರ ನಡುಬೆಯೇ ಎಸ್.ಆರ್. ರಾಜನ್ ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನದ ‘ಎನ್ನ ಕಂಗಡಿ’ ಎಂಬ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ತರೆ ಕಂಡು ಪ್ರಥಮ ತುಳುಚಿತ್ರ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಡಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಯಿತು.

ಟೇಲರ್ ಅವರು ನಟಸಿದ ಹಾಗೂ ದುಡಿದ ಚಿತ್ರಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ :

1. ದಾರೆದ ಬುಡೆದಿ
2. ಪಗೆತ ಮುಗೆ
3. ಬಿಸತ್ತಿ ಬಾಬು
4. ಯಾನ್ ಸನ್ಯಾಸಿ ಅಪೆ
5. ಕಾಸ್‌ದಾಯೆ ಕಂಡನೆ
6. ಏರ್ ಮಲ್ಲಿನ ತಪ್ಪು
7. ತುಳುನಾಡ ಸಿರಿ
8. ಸಾವಿರಡೊಟ್ ಸಾವಿತ್ರಿ

ಇವರ 'ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯ' ಸಿನಿಮಾ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ತುಳುನಾಡಿನ ಪರಂಪರೆಯ ಅನಾವರಣದ ಜೊತೆಗೆ ಗಂಭೀರ ಚಿಂತನೆಯು ಟೇಲರ್ ಅವರ ಸಿನಿಮಾದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ-ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಟಯಿರಾದ ಜಯಮಾಲ, ರತ್ನಮಾಲ ಅವರನ್ನು ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಕೇರಿಟ್ ಇವರದು. ಇವರ ಖ್ಯಾತಚಿತ್ರ 'ಬಿಸತ್ತಿ ಬಾಬು'ವಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದ ನಟಿ ಲೀಲಾವತಿಯನ್ನು ಕರೆತಂದು ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ 1972-73ರ ಕನಾರಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ 3ನೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಲನಚಿತ್ರ ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರಕಿದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮನುಳೆಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಚಿತ್ರದ 75ನೇ ದಿನದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಂಗಳೂರಿನ ಜ್ಯೋತಿ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಾಗ ಕನ್ನಡದ ವರನಟ ಡಾ. ರಾಜ್ ಕುಮಾರ್ ಮುಖ್ಯ ಅಂತಿಧಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

1974ರಲ್ಲಿ ಟೇಲರ್ ಅವರು ನಿರ್ದೇಶನದ ಕಡೆ ಒಲವು ತೋರಿ 'ಏರ್ ಮಲ್ಲಿನ ತಪ್ಪು' ನಾಟಕವನ್ನು ಅಡೇ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರವನ್ನಾಗಿಸಿದರು. 1975ರಲ್ಲಿ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಿನಿಮಾವು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿಲ್ಲ. 1976ರಲ್ಲಿ ಟೇಲರ್ ಅವರು ಗಣೇಶ್ ಇಂಟರ್‌ನಾಡುವನಲ್ಲ ಬ್ಯಾನರ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಗೀತಪ್ರಯಿ ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ 'ಸಾವಿರಡೊಟ್ ಸಾವಿತ್ರಿ' ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರು.

1981-82ರಲ್ಲಿ 'ಭಾಗ್ಯವಂತೆಡಿ' ಸಿನಿಮಾ ಕೂಡಾ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆಯಿತು. ಟಿ.ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು 'ನಿರ್ಮಿತಾ ಮೂರೀಸ್' ಬ್ಯಾನರ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ 'ಭಾಗ್ಯವಂತೆಡಿ' ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಚಿತ್ರಕಥೆ, ಸಂಭಾಷಣೆ, ಗೀತಸಾಹಿತ್ಯ ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಅವರದ್ದು. ಕನ್ನಡದ ಅಭಿನಯತಾರೆ ಮಂಜುಳಾ ಅಭಿನಯದಲ್ಲಿ 'ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯ' ಎಂಬ ತುಳು ಚಿತ್ರದ ಚಿತ್ರೀಕರಣ ನಡೆದಿತ್ತಾದರೂ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಈ ಚಿತ್ರವೂ ತೆರೆ ಕಂಡಿಲ್ಲ.

ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಹಾಗೂ ನಾರಾಯಣ ಪುತ್ರನ್ ಜರೆಯಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಆರೂರು ಪಟ್ಟಬ್ರಹ್ಮ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ 'ದಾರೆದ ಬುಡೆದಿ' ಚಿತ್ರ ರೂಪವಾಗಿಯಲ್ಲಿ ಆರು ವಾರಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರತಿದಿನ 4 ದೇಶಾವೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಂಡಿತು. ಮೊದಲ ವಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು

ಧನ ೫ ದೇಶಾವೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿತವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿತವಾದ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಈ ಚಿತ್ರಕ್ಕಿದೆ. ‘ಕಾಸ್‌ದಾಯೆ ಕಂಡನೆ’ ಎಂಬ ಜೆಲನಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ಜಯಮಾಲರನ್ನು ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದವರು ಕೂಡಾ ಟೇಲರ್ ಅವರೇ. ಅಲ್ಲದೆ ಜನಪ್ರಿಯ ನಟಿಯಾದ ಮಿನುಗುತಾರೆ ಕಲ್ಪನಾ ಹಾಗೂ ಆರೂರು ಪಟ್ಟಬ್ಬಿ, ಗೀತಪ್ರಿಯ, ಲೀಲಾವತಿ ಅವರನ್ನು ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ನಟಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಶೈಯ ಇವರದ್ದು.

ಟೇಲರ್ ಅವರ ಗರಿಧಿಯಿಂದ ಬಂದ ಕಲಾವಿದರು— ಜಯಮಾಲ, ರತ್ನಮಾಲ, ಮಮತಾ ಶೆಣ್ಯ, ಹೇಮಲತಾ, ಶತಿಕಲಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ಜಯಶೀಲ, ಸೋಮಶೀಲಿರ್ ಮತ್ತೊಂದು ಕೂಳೂರು, ಸದಾಶಿವ ಸಾಲ್ಯಾನ್, ಅನಂದ ಶೇಶಿರ್, ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಕದ್ರಿ, ರೋಹಿದಾಸ ಕದ್ರಿ, ತಾರಾನಾಥ ಕದ್ರಿ, ಕುಂಬು ರಘುನಾಥ ರ್ಯಾ, ಶೇಶಿರ ಭಂಡಾರಿ, ರಾಘವ ಕೆ. ಉಳ್ಳಾಲ್ ಮುಂತಾದವರು.

ಟೇಲರ್ ತಮ್ಮ ಹಾಸ್ಯ ನಾಟಕಗಳ ಮೂಲಕ ದೇಶದ ಒಳ-ಹೋರಗಿನ ತುಳುವರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರಾಗಿದ್ದರು. ಟೇಲರ್ ಅವರ ಬಹುತೇಕ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಅವರದೇ ಆದ ‘ಗಣೇಶ ನಾಟಕ ಸಭಾ’ ಮೂಲಕ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಗಳಿಸಿದ ಯಶಸ್ವಿ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದವು. ಟೇಲರ್ ಅವರು ರಂಗಕರ್ಮಿ ಅನುಪ್ರವರ್ತಕ್ಕೆ ಅವರ ನಾಟಕಗಳು ಕೂಡಾ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ. ಅವರು ತುಳುನಾಡಿಗೆ ಒಟ್ಟು 17 ತುಳು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೊಂಬಾಯಿ ಕಂಡನೆ, ಮುದರ್ ಕೇನಡೆ, ಡಾ. ಶಂಕರ್, ತಮ್ಮಲೆ ಅರುವತ್ತನ ಕೋಲ, ಏರಾ ಮಲ್ಲಿನ ತಪ್ಪು, ಶಾಂತಿ, ಕಲ್ಲೂದ ದೇವರ್, ಯಾನಾ ಸನ್ಯಾಸಿ ಆಪೆ, ಬಾಡಾಯಿದ ಬಂಗಾರ್, ಕಂಡನೆ ಬುಡೆದಿ, ಇಂದ್ರನ ಆಸ್ತಿ, ಕಲ್ಲಿಗದ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಮೇನಕೆ, ಏರೆನ್ನಾಲ್ ನಂಬೊಡಿ, ದೇವರ್ ಕೊರ್ಪೆರ್, ಸ್ಯೇನಾಗಾಂಡಲಾ ಸತ್ಯ ಪನ್ನೆ, ದಾಸನ ಮದ್ದೆ, ಇವರು ‘ತಮ್ಮಲೆ ಅರುವತ್ತನ ಕೋಲ್’ ಸುಮಾರು 6,000ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಂಡಿದೆ ಎಂದರೆ ಅಜ್ಞರಿಯಾಗದಿರದು!

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಡಾ ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್, ತಮಿಳಿಗೆ ಎಂ.ಜಿ.ಆರ್, ತೆಲುಗಿಗೆ ಎನ್.ಟಿ.ಆರ್., ಮಲಯಾಳಿಗೆ ಪ್ರೇಮ್ ನಜೀರ್ ಹೇಗೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ತುಳುವಿಗೆ ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋತ್ಸೇ ಆಗಲಾರದು. 2013ರವರೆಗೆ ಬಣ್ಣ ಹಜ್ಜಿ ರಂಗ ಪ್ರದರ್ಶನಗೈದು ಒಟ್ಟು 33 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಅನುಪಮ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಇವರು 1994ರಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 1998ರಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮರಸ್ಕ್ಯಾ ತರು. ಹಾಗೂ ‘ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಭೀಷ್ಯ’ ಎಂದೇ ಖ್ಯಾತರಾದರು.

ಗ್ಲಾಫ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿ ಕಲಾವಿದರ ಬಳಗವನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಚಿಸಿದ ಕೆತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಇವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ಐದೂವರೆ ದಶಕಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಕಲಾವಿದರನ್ನು ರೂಪಿಸಿದವರು ಜೊತೆಗೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗಕ್ಕೆ ಹೊಸಕನವ ನೀಡಿದರು. ಡಾ ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್ ಅವರಿಂದ ಅಭಿನಯಕ್ಕಾಗಿ ಮುಕ್ತ ಕಂತದಿಂದ ಪ್ರಶಂಸಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಟೇಲರ್ ಅವರಿಗೆ ಟೇಲರ್ ಅವರೇ ಸಾಹಿ.

ತೆರೆ ಕಾಣದ ಹಾಗೂ ಅಮೂರ್ಣಗೊಂಡಂತಹ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು

ಇಂದು ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಸುಗ್ರಿಯ ಕಾಲ. ಸಾಲುಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ತೆರೆಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇನ್ನೊಷ್ಟು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಮುಹೂರ್ತ ಕಂಡು ಚಿತ್ರೀಕರಣದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮೂರ್ಣಗೊಂಡಂತಹ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯ ಹೋಸ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯತಾ ನಿಂತಿವೆ. ಆದರೆ ಒಂದೆರಡು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದಿನ ಪರಿಷಿಥಿಯೇ ಬೇರೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ಸಿನಿಮಾ ನಿಮಾರ್ಣಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗದ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಮಾರ್ಣವಾದ ಕೆಲವೊಂದು ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಭಾಗ್ಯವೇ ಒದಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಲ್ಲದೆ ಕೆಲವೊಂದು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಮುಹೂರ್ತಗೊಂಡು ಚಿತ್ರೀಕರಣ ಆರಂಭಿಸಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅಮೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಳಿದು ಹೋಗಿವೆ. ಹಿಂದೆ ಸಿನಿಮಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಮದ್ರಾಸ್, ಮುಂಬಯಿನಂತಹ ನಗರಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ವೆಚ್ಚವೇ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಸಮಯ ಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿಯೂ ಚಿತ್ರೀಕರಣವಾದರೂ ತೆರೆ ಕಾಣದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡ ಸಿನಿಮಾಗಳು ತುಳುವಿನಲ್ಲಿವೆ. ಇನ್ನಿತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ಅಮೂರ್ಣಗೊಂಡಂತಹ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಹೀಗಿದೆ.

1. ಸಪ್ರ ಸಂಕಲೆ
2. ಕುಂಕುಮ ಸಾಕ್ಷಿ
3. ಖಂಗಾರದ ಪೂ
4. ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯ
5. ಮೂರ್ಜಿದ ಪೂ
6. ಮೋಕ್ಷದ ಬಿಲೆ
7. ಹೊಣ್ಣ ಮನಸ್
8. ಮಾರಿಗಡು

ತೇರೆ ಕಂಡರೂ ಯಶಸ್ವನ್ನ ಕಾಣದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು

ಸಿನಿಮಾದಿಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಲೆಗಳು ಕುಂಠಲೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ, ನಷ್ಟಿಸುತ್ತಿವೆ ಎಂಬ ಅಪವಾದಗಳಿಧ್ಯರೂ ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರಭಾವಿ ಮನರಂಜನಾ ಮಾಡುವುದೆಂದು ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮಾಡ್ಯಮವಾಗುವಲ್ಲಿ ಎಡವಿವೆ. ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಚಿತ್ರತಂಡದ ಕೊರತೆ ಸದಾ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಇದುರಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಪಕನಿಗೆ ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿರುಚಿ ಇದ್ದರೆ ಆತ ಖಿಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕ, ಕರ್ತವೀರನನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಚಿತ್ರಪೋಂದು ಮೂಡಿಬರಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಆರಂಭದ ವರದು-ಮೂರು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ನಡೆದು ಬಂದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಕಂಡಾಗ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದರಂತೆ ಸಿನಿಮಾವು ತಯಾರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗಿನ ಕಾಲದ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗವನ್ನು ನಾವು ‘ಉದ್ಯಮ’ಪೆಂದು ಕರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಉದ್ಯಮವೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಲಾಭ-ನಷ್ಟದ ಲೆಕ್ಕಿಕಾರಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಲಾಭದ ಮಾತ್ರ ಲೆಕ್ಕಿಕೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತುಳುಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಹಣ ಹಾಕುವವರು ‘ಮೂರ್ವಿರು’ ಎಂಬ ಕಾಲವೂ ಅದಾಗಿತ್ತು. ಹಾಕಿದರೂ ಹಲವಾರು ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಚಿತ್ರಗಳ ಸೋಲು-ಗೆಲುವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತಿಧ್ಯರೂ, ಸಿನಿಮಾದ ಆಂತರಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಕಾರಣವೂ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ. ಚಿತ್ರಗಳು ತಾಂತ್ರಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ತಲುಪದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ಹೇಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲಿ? ತೆರೆಗೆ ಬಂದಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಸೋಲಲು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣದೇ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆ. ಅನುಭವದ ಕೊರತೆ ಇರುವ ಹಾಗೂ ಹೆಸರನ್ನೀಡಿದ ನಿರ್ದೇಶಕ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸಬೇಕಂಬಲ್ಲಿ ಸೋಲುತ್ತಾನೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಚಿತ್ರದ ಮೇಲೂ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕನ್ನಡ, ಮಲಯಾಳಂ ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗುವಂತಿದೆ. ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಸಿನಿಮಾದ ಭಾಯಾಗ್ರಹಣದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ಪರಿಭಾಷಾ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ನುರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞರನ್ನು ತುಳುಚಿತ್ರರಂಗ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

ತೇರೆ ಕಂಡಂತಹ, ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಎಪ್ಪೋ ಸಿನಿಮಾಗಳು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಭಾಯೆಯಿಂದ ಹೊರಬರಲಾಗದೇ ಇರುವುದು. ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥದಪ್ಪು ನಾಟಕವನ್ನು ಆಧಾರಿತವಾದುವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿನಿಮಾಗಳು ನಾಟಕವನ್ನು ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿದಂತಿತ್ತು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕನ್ನಡ, ಮಲಯಾಳಂ, ಹಿಂದಿ ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆಗಳ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿ ಸೋತು ಹೋಯಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಅದರದ್ದೇ ಆದ ‘ಫಾರ್ಮುಲ್’ ಬಳಸುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಸೋಲಲು ‘ಸೀಮಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ’ ಎಂಬ ಕಾರಣವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರೊಂದಿಗೆ ನಾವು ಹೊರ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿವ ರಾಜಕೀಯವು ಸಿನಿಮಾರಂಗಕ್ಕೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿರುವುದು ಒಟ್ಟು ತುಳು ಜಿತ್ತರಂಗಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಜಿತ್ತರ ಜೊತೆಗೆ ಜಿತ್ತರಂಗವೂ ಸೋಲುವಂತಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿನಿಮಾದ ಯೋಜನೆಗೆ ಮುಂದಾದರೂ ಅದು ಬಂಡವಾಳದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ನರಳುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿರ್ಮಾಳಿವಾದರೂ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಿತ್ತಮಂದಿರ ಸಿಗದೇ ಸೋತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ತುಳುನಾಡಿನ ಭಾಗವಾದ ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಜಿತ್ತಮಂದಿರಗಳಿಗೆ ಇಂದು ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳೇ ಬೇಡವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದ, ತುಳುನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆಗಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಜಾழನ, ಅನುಭವ ಇಲ್ಲದವರೂ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಲು ಮುಂದಾಗಿ ಸ್ವತಃ ವೈಫಲ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ತುಳು ಜಿತ್ತರಂಗಕ್ಕೂ ಹಿನ್ನಡೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು.

ಸಾವರಾನ್ನವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಿನಿವರಾಗ ಇಂ ನಾಂತರ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತುಳು ಜಿತ್ತರಂಗವನ್ನು ನಾವು ಮೇಲ್ಮೈಕ್ಕೆ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಇದು ಹಾಸ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನಿಂದು. ನಮ್ಮ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ನಾಯಕ, ನಾಯಕಿ, ಕತೆಗಿಂತ ಇಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಥಮಾನ್ಯತೆ ದೂರಕಿದೆ. ಕೆಲವೇಂದು ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಘಟನೆ, ಹಾಸ್ಯಗಳು ಇವೆಯೇ ಹೊರತು ಕತೆ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುವುದನ್ನು ಸ್ವತಃ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನೇ ಹುಡುಕಬೇಕಾಗುವುದು. ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕತೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಇಂದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಸ್ವಜನಶೀಲತೆಗೆ ಪೇದಿಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು. ಇಂದು ಹಾಸ್ಯವೇ ಸಿನಿಮಾದ ಮೂಲ ಬಂಡವಾಳ ಎಂಬಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತುಳು ಜಿತ್ತೋದ್ಯಮ ತಾನೇ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಂತಿದೆ.

ಈ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಶ್ರೇಣಿಕುವ ಸೌಲಭ್ಯ-ಸವಲತ್ತುಗಳಿಂದರೂ ಅಷ್ಟೇ ಒತ್ತಡಗಳಿಂದ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಒತ್ತಡಗಳಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಕಾಯಕ್ಕಿರುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ದಿನನಿತ್ಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ದೇಶದು, ಯಾಂತ್ರಿಕ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವನಿಗೂ ಹಾಸ್ಯ ಅಶ್ವವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಯಸುವುದು ಸಹಜ. ಆ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಿತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಕನು ಸಂದರ್ಭೋಽಚಿಕವಾಗಿ ಜೊಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಜನರ ಜೀವನ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದ ಜನ ಆಗ ಸುಖ, ಶಾಂತಿ, ನೆಮ್ಮುದಿ, ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇಳಿರು. ಹಾಗಾಗಿ ಜಿತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತುವುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ನಗರೀಕರಣ, ಜಿದ್ವೋಗಿಕರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಗುವೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅರಸುತ್ತಾ ಜಿತ್ತಮಂದಿರಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ನಮ್ಮ ತುಳುವರು ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಳ್ಳವರು. ಹಾಗಂತ ಸಾಲು-ಸಾಲು ಹಾಸ್ಯ ಸಿನಿಮಾಗಳು ವಿಜ್ಞಂಭಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಜೊತೆಗೆ ಅದೇ ತಲೆ, ಅದೇ ಮುಖಗಳು

ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು, ಹೋಸ ಮುಖಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಇವೆಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಲ್ಲಿ ನಿರಾಶೆ ತಂದಿದೆಯೇನೋ..? ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಕಾಮಿಡಿಗಳು ಚಿತ್ರದ ಗಂಭೀರತೆಗೆ ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರದ ಆಶಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತಂದು ಬಿಡುವ ಅಪಾಯವಿದೆ. ಅತಿಯಾದ ಹಾಸ್ಯವು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಚಿತ್ರದ ಕೆತೆಯನ್ನು, ಮೌಲ್ಯವನ್ನೇ ನುಂಗಿಬಿಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಹೋಸತನಕ್ಕೆ ನಿದೇರ್ಶಕರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು.

ಇಂದು ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ, ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಗಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಚಿತ್ರ ನೋಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳು, ವಿವಿಧ ಅಭಿರುಚಿಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕನುಗೂಣವಾದ ಸಿನಿಮಾಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗೌರವದ ಸಾಫ್ತವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಆಕೆಯ ಬದುಕು ಬವಣಗಳನ್ನು ಬಿಜ್ಞಿಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಕೆಲವೊಂದು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಮಾಡಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ್ನು ಅಶ್ಲೀಲ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಅಶ್ಲೀಲತೆಗಳನ್ನು ತುಳು ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ತುರುಕಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸುವುದಾದರೆ ಅಶ್ಲೀಲತೆಯು ಅಸಹ್ಯ ಅನಿಸುವಷ್ಟು ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವಂತಹ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಈ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರದ ಸರಕನಾಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದೆ.

ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಕಲಾತ್ಮಕ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನ ನಿರಾಶಾದಾಯಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಆ ಚಿತ್ರಗಳು ಸೋಲುವಂತಾಯಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ವಾಂಡಲ್ಪುರ್ವದ್ವಾರಾ, ಬಾಲಿಪುರ್ವದಾಗಳಿಂತಯೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ‘ಒಟ್ಟಂ ಸಾಂಗ’ ಅನ್ನು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ತುರುಕಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಅನುಕರಣಗಳು ಅಥವಾ ತಂತ್ರಗಳು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುವುದು ಮೂರಿತನ.

ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಹಿಂದಿಯಂತಹ ಚಿತ್ರರಂಗದಿಂದ ತೀವ್ರ ಮಟ್ಟದ ಸ್ವರ್ಥೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗವು ಕೂಡ ಕನ್ನಡ, ಹಿಂದಿಯಂತಹ ಚಿತ್ರರಂಗದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವರ್ಥೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಅನ್ಯಭಾಷಾ ಚಿತ್ರಗಳ ಜೊತೆ ಸ್ವರ್ಥಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇಂದು ಅದೇ ತುಳು ಚಿತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ವರ್ಥಿಸಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಒದಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಚಿತ್ರ ಬಿಡುಗಡೆ ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದ ಆಯ್ದುರುಳ್ಳ ಈ ಸ್ವರ್ಥೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ತುಳುವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಕೇಳಿರಿಮೆ ಹಾಗೂ ಸಿನಿಮಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಡಳಿಗಳು ತೋರುವ ನಿರ್ಕಾರ್ಯಗಳು ಕೂಡ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದಂತಹ ಗುಣಾತ್ಮಕವಾದ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಮೈತ್ರಾಂಗಿಸದಂತಾದವು. ಇನ್ನು ಕಲಾವಿದರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಭಿನಯದ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ನಾಟಕದ ನಟನೆಯನ್ನು

ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಸಿನಿಮಾ ಪರದೆಗೂ ನಕಲು ಹೊಡೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದವು. ಇನ್ನು ಪಾತ್ರಗಳು 'ಅತಿಯಾದ ನಟನೆ'ಗೆ ಮುಂದಾದದ್ದು ಜಿತ್ತೆದ ಸೋಲಿಗೆ ಕಾರಣವೆನ್ನಬಹುದು.

ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಜಾನಪದ ವಿದ್ಯಾಂಸರನ್ನು, ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ತುಳು ಜಿತ್ತರಂಗ ಬಳಿಸಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಬಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಎಂಬಂತೆ ಇಂದು ಬರುತ್ತಿರುವ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಹಾಡುಗಳು ಗೆಲ್ಲಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುಪುದನ್ನು ನಾವು ಹಿಂದಿನ ತುಳು, ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಹಾಡುಗಳು ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿರುವ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕು. ಇಂದಿನ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇದೆಯೋ? ಇಲ್ಲವೋ? ಎಂಬಂತಾಗಿದೆ. ಇದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ತುಳು ಪದಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಬಳಿಸಿದಂತಿದೆ.

ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಮಾಜ ಬದಲಾದ ಹಾಗೆ ಸಿನಿಮಾದ ಕಥಾವಸ್ತುಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸಹಜ. ಸುಮಾರು 80-90ರ ದಶಕದ ಯಾವುದೋ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಲು ಹೋದರೆ ಗೆಲುವು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭ, ಸನ್ನಿಹಿತಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಜಿತ್ತೆಕಢೆಯನ್ನು ಸಿನಿಮಾ ಒಳಗೊಂದಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಜಿತ್ತಗಳಿಗೆ ಈ ಕಾಲದ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲ. 'ಕಾಂತಬಾರ-ಬುದಬಾರೆ', 'ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕೆ'ನ ಕುರಿತಾದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಿದರೆ ಜನ ವಿಂಡಿತವಾಗಿ ಒಮ್ಮೆವರು.

ನಾಟಕಗಳು, ಯಥ್ಕಾಗಾನಗಳು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಜನಪ್ರಿಯ ಮನರಂಜನಾ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಬಳಿವಣಿಗೆಯ ವೇಗಕ್ಕೆ ತಡೆ ಬಡ್ಡಿರಬಹುದು. ಇಂದು ಹೇಗೆ ಸಿನಿಮಾವು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದೆ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಸಿನಿಮಾವು ಕಳೆಗುಂದಿರಬಹುದು. ಇನ್ನು ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಂತಹ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಅನೇಕ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಲಾವಿದರು ದೂರದ ಉರುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾ ಅನ್ಯಭಾಷಾ ಜಿತ್ತರಂಗಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾರಂಗ ಆ ಕಲಾವಿದರ ಸೇವೆಯಿಂದ ವಂಚಿತವಾಯಿತು ಎನ್ನಬಹುದು.

ಮಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲವೆಂದರೂ ಕೆಲವು ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನಿತರ ನಗರ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳ ಹೊರತೆಯು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವೆನ್ನಬಹುದು. ಕರಾವಳಿಗರು ಬಹುಭಾಷಿಗರು. ತುಳು ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಕಾರಿಕ ಭಾಷೆಯಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾರಿ, ಕೊಂಕಣಿ, ಮಲಯಾಳಂ, ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವ ಹಲವು ಭಾಷಿಕರಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಿದ್ದರೂ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿವೆ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ನಮ್ಮ ತುಳುವರು. ಈ ರೀತಿಯ ಬಹುಭಾಷಾ ಪ್ರೇಮವು ಅನ್ಯಭಾಷಾ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ನೋಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿನ್ನಡೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿತು

ಎನ್ನಬಹುದು.

ಸಿನಿಮಾ ಅಂದ ಮೇಲೆ ಸೋಲು-ಗೆಲುವು ಸಹಜ. ಆದರೆ ತಾನು ನಡೆಯ ಬಂದ ಈ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಕೆಂಡು ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗ ಏನನ್ನಾದರೂ ಕಲೀಯಬೇಕು. ತುಳು ಚಿತ್ರಗಳೆಲ್ಲ ಗೆಲ್ಲುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಅತಿ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಬಂದು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಿ ಸೋತವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಸಿನಿಮಾ, ಚಿತ್ರರಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಬಂದು ವೃತ್ತಿಯಾಗಿ, ಆ ವೃತ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಶ್ರೀತಿ, ಕಾಳಜಿ ಮೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರೆ ಅದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿನಿಮಾವಾಗಬಹುದು, ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಗೆಲ್ಲಬಹುದು.

ರಾಜ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು

ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಿನಿಮಾ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದು ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಹಾಗೂ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಇವೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡೆಮೆಯೆಂದರೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 1000ದಷ್ಟು ಸಿನಿಮಾಗಳು ತಯಾರಾಗುತ್ತವೆ. ಸುಮಾರು 90 ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗುತ್ತವೆ. ಭಾರತೀಯ ಚಲನಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ನೂರು ವರ್ಷ ತುಂಬಿದ ಸಂಪ್ರಮಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾವಿದ್ದರೂ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯ ಸಿನಿಮಾಗಳು ತಾರತಮ್ಯದಿಂದ ಕಡೆಗೆಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಎಂಬ ನೋವು, ಕೂಗು ಇಂದಿಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಈ ಮುಢ್ಯಯೂ ನೂರಿರ ಗಡಿ ದಾಟದ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಿನಿಮಾಗಳು ರಾಜ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿವೆ ಎಂಬುವುದು ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಸಹಾಯದನವೂ ದೊರೆತಿದೆ. ಹಾಗಂತ ನಮ್ಮ ತುಳುವರು ಎಂದಿಗೂ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಓಲ್ಯೆಸಿಕೊಂಡು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲ. ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಜನ-ಮನ ಗೆದ್ದು ಯಶಸ್ವನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅದೇ ಆ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ, ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ದೊರಕಿದ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ. ತುಳುಚಿತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ, ಮಂಡಳಿಗಳು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅಸ್ತ್ರೀ ತೋರಿದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ತುಳು ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ಎಂದೂ ಮೋಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಮೆಟ್ಟಿಲ ಹತ್ತಿರ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವಲ್ಲಿ ಆತನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಮರಸ್ಯಾರ ಪಡೆದಂತಹ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳ ವಿವರಗಳು ಹೀಗಿವೆ.

- ಆರಾರು ಪಟ್ಟಾಭಿ ನಿರ್ದೇಶನದ ‘ಬಿಸ್ತಿ ಬಾಬು’ ಕನಾಟಿಕ ರಾಜ್ಯದ 3ನೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ತುಳುಚಿತ್ರ. ಜೊತೆಗೆ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಮೊದಲ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ.
- ಏರುಕುಮಾರ್ ನಿರ್ದೇಶನದ ‘ಕೋಟಿ ಜನ್ಮಯ’ 1973-74ನೇ ಸಾಲಿನ ರಾಜ್ಯದ ನಾಲ್ಕನೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಿತ್ರ ಎಂದು ಮರಸ್ಯಾರ ಪಡೆದ ತುಳುಚಿತ್ರ.
- ಆರಾರು ಪಟ್ಟಾಭಿ ಅವರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ‘ಭಾಗ್ಯವಂತೆಡಿ’ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ತುಳುಚಿತ್ರ ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ.
- ರಿಚರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ಲಿನೋ ಅವರ ‘ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಟೀರ್’ ಸಿನಿಮಾವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಪ್ರಥಮ ಸಿನಿಮಾಸೇನ್ಯೋಪ್ರೋ ತುಳುಚಿತ್ರ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಮರಸ್ಯಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ತುಳು ಚಿತ್ರ.
- ಮಣಿ ಮುರುಗನ್ ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನದ ‘ಬ್ರೊಕೆದ ಬೀಲೆ’ ತುಳು ಸಿನಿಮಾವು ಕನಾಟಿಕ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ವಿಶೇಷ ಮರಸ್ಯಾರ ಪಡೆದಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, 1999ರಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಪನೋರಮಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ ತುಳು ಚಿತ್ರವೂ ಹೌದು.

- ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಉಪ್ಪುರು ಅವರು ನಿದೇಶನದ ‘ಮಾರಿಬಲ್’ ಸಿನಿಮಾವು ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳೆಕಳಿಯ ಉತ್ತಮ ಚಲನಚಿತ್ರವೆಂದು ಹಾಗೂ ಬಂಗಾರದ ಪದಕ ಪಡೆದ ತುಳು ಚಿತ್ರ.
- ಕೋಡ್ಲು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರು ನಿದೇಶಿಸಿದ ‘ತುಡರ್’ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ.
- ಪ್ರೀರ್ಥಾ ತೊಕ್ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ನಿದೇಶನದ ‘ಕಡಲಮಗೆ’ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನ ರಾಜ್ಯ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ.
- ನವದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿ 2006ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಓಸಿಯನ್ ಫಿಲ್ಮ್ ಫೆಸ್ಟಿವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ‘ಸುಧ್’ ಉತ್ತಮ ಭಾರತೀಯ ಸಿನಿಮಾ ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಭಾಜನವಾಯಿತು.
- ಅನಂದ ಪಿ. ರಾಜು ಅವರು ನಿದೇಶನದ ಮೇ 5, 2006ರಂದು ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ‘ಕೋಟಿ ಜೆನ್ಸನ್ಯ’ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ 2007ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಚಲನಚಿತ್ರ ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ.
- ರಿಚಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಲಿನ್‌ನೊ ಅವರು ನಿದೇಶನದ ‘ಬದಿ’ ಚಿತ್ರವು 2006-07ನೇ ಸಾಲಿನ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿದೆ.
- ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಕೌಶಿಕ್ ಅವರು ನಿದೇಶನದ ‘ಬಿಸ್ರೆ’ ಚಿತ್ರವು 2007-08ನೇ ಸಾಲಿನ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಚಲನಚಿತ್ರ ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿದೆ.
- ಶಿವಧ್ವಜ್ ನಿದೇಶನದ ‘ಗಗ್ರರ್’ ಚಿತ್ರವು 2008ನೇ ಸಾಲಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಚಲನಚಿತ್ರ ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿದೆ.
- ಹ.ಸೂ. ರಾಜಶೇಖರ್ ನಿದೇಶನದ ‘ರಿಕ್ವು ಡ್ರೈವರ್’ ಚಿತ್ರವು 2013ನೇ ಸಾಲಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಚಲನಚಿತ್ರ ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿದೆ.

ಇತ್ತೀರೆಗೆ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ತುಳುಕಳಿ, V4, ರೆಡ್ ಎಫ್‌ಎಮ್‌ನಂತಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಹಾಗೂ ಹಲವಾರು ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಮರಸ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಮೈತ್ರಾಹಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಗೈಯುತ್ತಿರುವುದು ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರವಾದುದು.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಸಾಧಕರ ಸಂದರ್ಶನ

ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಹಾಗೂ ಕಲಾವಿದರ ಬಗ್ಗೆರುವ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೊರತೆ ಬಹಳಷಿದೆ. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ, ನಾಟಕ, ಜನಪದ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಿಗುವ ಮಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ವಿವರವಾದ ವಾಹಿತಿಗಳು, ವಿಮರ್ಶಾರ್ಥಕ ಬರಹಗಳು ದೊರೆಯುವದಿಲ್ಲ. ಒಂದಿಪ್ಪು ಕೆರು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೃತಿಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಟಿ.ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರ ಜಿತ್ತುಭಾರತಿ-35' ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯ ಅವರ 'ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಸುವರ್ಣ' ಚಿತ್ರಗಳು ಎಂಬ ಎರಡು ಕೃತಿಗಳು ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳ ಜಿತ್ತುಕಥೆ, ಜಿತ್ತು ಬಿಡುಗಡೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ವಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೂ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ 'ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ'ದ ಕೊರತೆಯು ಬಹಳಷಿಪ್ಪು ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಾನು ನಡೆಸಿದಂತಹ ತುಳು ಜಿತ್ತರಂಗದ ಹಿರಿಯ ಸಾಧಕರ ಹಾಗೂ ಉದಯೋನ್ನಿಲ್ಲ ಪ್ರತಿಭೆಗಳ ಸಂದರ್ಶನಗಳು ಅಲ್ಲ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸರಿದೂಗಿಸುವತ್ತೆ ಸಹಕಾರಿಯಾದವು.

1971ರಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಾಧಕರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸಿನಿಮಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ನಟನೆ, ನಿರ್ದೇಶನ, ನಿರ್ಮಾಣ, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಸಂಭಾಷಣೆ, ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶನ, ಗೀತಸಾಹಿತ್ಯ, ಭಾಯಾಗ್ರಹಣ, ಸಂಕಲನ ಹಿಂಗೆ ಸಿನಿಮಾದ ಇನ್ನು ಹತ್ತು ಹಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಜಿತ್ತರಂಗದ ಏಳ್ಳಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ನಟನೆಗೆ, ಗೀತಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಂತಾದ ಸಿನಿಮಾದ ಹಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಭಾವನೆ ರೂಪ ಸಲ್ಲಿಸ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸಂಭಾವನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಹೊಟ್ಟರೂ ಪಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ನಿಸ್ಪಾತ್ರ, ಹೃದಯ ವೃತ್ತಾಲ್ಯತೆಯ ಅನೇಕ ಸಿನಿಮಾ ಸಾಧಕರು ಇದ್ದರು. ಜೊತೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಲವು ಹೋರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸಿನಿಮಾ ಒಂದು ಸಾಮೂದಾಯಿಕ ಕಲೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಮುಖ್ಯವೇ. ನಾಯಕನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಚಾಲಕನವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಧಾನರೇ. ತೆರೆಯ ಮುಂದೆ ನಾವು ಕಾಣುವಂತಹ ಮಂದಿಗಿಂತ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವರ್ಗ ತೆರೆಯ ಹಿಂದೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನನ್ನ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹಿಡಿದಿದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರವಹಿಸುವ ನಿರ್ದೇಶನ, ನಿರ್ಮಾಪಕ, ನಟ, ಸಂಭಾಷಕರ, ಗೀತಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಕಾರ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಿರಿಯ ಮತ್ತು ಯಾವ ಸಾಧಕರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ನನ್ನ ಅಧ್ಯಯನದ ಕುರಿತಾಗಿ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ದಾಖಿಲಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ವಿಶುಕುಮಾರ್, ಕೆ.ವಿನ್. ಟೀಲರ್, ಆನಂದ ಶೇವರ್, ಆರೂರು ಪಟ್ಟಾಫಿ, ಬಿ. ಜರಣ್ ಕುಮಾರ್, ಪಿ.ಎಸ್. ರಾವ್, ರಾಮ ಕರೋಡಿಯನ್, ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥ್ ಪಾಂಡೇಶ್ವರ, ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಟಿ.ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್, ಸಂಜೀವ ದಂಡಕೇರಿ, ಎಂ.

ಕೆ. ಸೀತರಾಮ ಕುಲಾಲ್, ವಿ.ಜಿ. ಪಾಲ್, ಕಾಸರಗೋಡು ಚಿನ್ನಾ, ರಿಚಡ್‌ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ಲಿನೋ, ಸದಾಶಿವ ಸಾಲಿಯಾನ್, ಲೀಲಾಪತಿ, ಜಯಮಾಲ, ಸರೋಚೆನಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ಜಯಶೀಲ, ಸೋಮಶೇಶ್‌ರ್ ಮತ್ತನ್, ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಕದ್ರಿ, ರೋಹಿದಾಸ್ ಕದ್ರಿ, ವಿಜಯ್‌ಕುಮಾರ್‌ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್, ದೇವದಾಸ್ ಕಾಂತಿಕಾಡ್, ಅರವಿಂದ ಬೋಳಾರ್, ಗೋಹಿನಾಥ ಭಟ್ಟ್, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕುಮಾರ್ ಮಲ್ಲಿರು, ಸಾಯಿಕೃಷ್ಣ ಕುಡ್ಲ, ಅಜುರ್‌ನ್ ಕಾಂತಿಕಾಡ್ ಮುಂತಾದ ಹಲವು ನಟ-ನಟಿಯರು ನಿದೇಶಕರು, ನಿರೂಪಕರು, ಸಂಗೀತ ನಿದೇಶಕರು, ಕತೆ-ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಂಭಾಷಣೆಗಾರರು ಇದಲ್ಲದೆ ಸಿನಿಮಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಿತರ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ, ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಸಾಧಕರಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಮಹನೀಯರು ಇಂದು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರ ಕಲಾಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ವರಿಸುತ್ತಾ, ನಮ್ಮೊಡನೆ ಇರುವ ಹಾಗೂ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗೃಹಿರುವ ಹಿರಿಯ ಸಾಧಕರನ್ನು, ಕಾರ್ಯಗೃಹಿಯುತ್ತಿರುವ ಉದಯೋನ್ನು ಪ್ರತಿಭೇಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಕುರಿತಾದ ‘ಹಿನ್ನೊಣಿ-ಮುನ್ನೊಣಿ’ವನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಅನುಭವದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ದಾಖಿಲಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಸದಾನಂದ ಸುವರ್ಣ

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೂಲ್ಯಾಯಲ್ಲಿ 24-12-1931ರಂದು ಜನಿಸಿದ ಸದಾನಂದ ಸುವರ್ಣರು ಮುಂಬೈಗೆ ವಲಸೆ ಹೋದರೂ ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಜೊತೆಗೆ ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಅಪಾರ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಹಿರಿಯ ರಂಗಕರ್ಮಿ. ಇಂದು ತುಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇತರ ಭಾಷಾ ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೆಲವು ಖ್ಯಾತ ನಟರು ಇವರ ಶಿಷ್ಯರಂಬಾವುದೇ ಹೆಮ್ಮೆ.

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಲನಚಿತ್ರ ಎಂದು ‘ಸ್ವಣ್ಣ ಕರುವ’ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ‘ಘಟಶ್ರಾದ್ಧ’ ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾದ ನಿರ್ಮಾಣಪಕರಾಗಿದ್ದ ಇವರು ತಬರನ ಕರೆ, ಮನ, ಕೌರ್ಯ ಮುಂತಾದ ಚಿತ್ರಗಳ ನಿರ್ವಾಹಕ ನಿರ್ಮಾಣಪಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಇವರು 90ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವರಚಿತ ‘ಗುಡ್ಡೆದ ಬೂತ್’ ತುಳು ನಾಟಕವನ್ನು ಆಥರಿಸಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕರೆ ರಚಿಸಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ಟೆಲಿಚಿತ್ರ ‘ಗುಡ್ಡದ ಭೂತ’ ಇವರಿಗೆ ಅಪಾರ ಜನಮನ್ವಣೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿತು. ರಂಗಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಚಲನಚಿತ್ರ ಮಾಧ್ಯಮದ ಕುರಿತು ಆಳವಾದ ಹಿಡಿತವಿರುವ ಇವರು ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದ ಸುರಿಂಗಾರ ತೆರೆದಿಟ್ಟ ವಿಕಾರಧಾರೆ ಹೀಗಿವೆ.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಕಲಾತ್ಮಕತೆಯಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲ?

ರಂಗಭೂಮಿ, ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಗ ಇದೆ. ವಾಪಾರ ಹಾಗೂ ಕಲಾತ್ಮಕ ಎಂದು. ಕಲಾತ್ಮಕ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಒತ್ತೆ ಕೊಡಿ ಆದರೆ ಹಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಗುಣಮಟ್ಟಿ ಕಲಾತ್ಮಕತೆ ದೃಷ್ಟಿ ಇದ್ದರೆ ಸಿನಿಮಾ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಪ್ರಜಾರ, ಹಣಕಾಗಿ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಬಾರದು. ಈಗಿನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಚಿತ್ರಗಳು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮನರಂಜನೆ ಚಿತ್ರಗಳು ಎನ್ನಬಹುದು.

ಕನ್ನಡದ ಶ್ರೀಷ್ಟ ಚಿತ್ರವಾದ ‘ರಂಗಿತರಂಗ’ದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಗುಡ್ಡೆದ ಬೂತದ ‘ದೆನ್ನನ ಡೆನ್ನನ’ ಹಾಡನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಕುರಿತಾಗಿ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವಿರಾ?

ನಾನು ‘ಗುಡ್ಡೆದ ಬೂತೆ’ವನ್ನು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಲು ಹೋರಟು. ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ ನಾಟಕ ಮಾಡಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿನ ‘ದೆನ್ನನ ಡೆನ್ನನ’ ಹಾಡನ್ನು ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಬಳಸಬೇಕು ಎಂಬ ಆಸೆ ಮೊದಲೇ ಇತ್ತು. ಈ ಹಾಡನ್ನು ನಾನು ಉಡುಪಿಯ ‘ಆರ್ಜಾಆರ್ಜಾಸಿ’ಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವೊಂದು ಜನಪದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಗ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಿಸಿ ಸೂಂಪ್ಯಾವನ್ನು ಬರದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ‘ರಂಗಿತರಂಗ’ದ ಸಿನಿಮಾದವರು ಬಂದು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಈ ಹಾಡಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಕೊಟ್ಟಬಿಟ್ಟೆ.

ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಈಗ ಹೊಸತನದ ಕಡೆ, ಹೊಸತಂಡ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಭರವಸೆ ಮೂಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಳು ಚಿತ್ರರಂಗ ಬಡವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದೇನಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಇದಕ್ಕೆ ಸಿನಿಮಾದ ಮುಖ್ಯ ಆಕರ್ಷಣೆ ಮನರಂಜನೆ ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ದುಡ್ಡ ಮಾಡುವುದು. ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಇರುವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ವರ್ಗ ಕೂಡಾ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಸಿನಿಮಾದ ಶಾಂತಿಕರೆಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

“ಯಾವ ಮಾಧ್ಯಮ ಒಂದರೂ ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಅಳಿವಿಲ್ಲ ಅದೋಂದು ಜೀವಂತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ” ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ. ಆದರೆ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಧ್ಯಮವು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮ ಬೇರುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲ?

ರಂಗಭೂಮಿ ಅದೋಂದು ಜೀವಂತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಆದರೆ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ ಅಷ್ಟೇ. ಆದರೂ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಧ್ಯಮದಿಂದ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮ ಆಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ, ರಂಗಭೂಮಿಯ ಬೇರು ಕೂಡಾ ಅಷ್ಟೇ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ 100 ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ‘ಫಟಶ್ರಾಧ್’ದಂತಹ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಿರುವ ನೀವು ತುಳಿಂಬಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲ?

ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದ ಒಳಿನ ಅರಿವು ಎಲ್ಲ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಲು ಮುಂದಾಗಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ನನ್ನ ಆಸಕ್ತಿ ನಾಟಕದ ಮೇಲಿದ್ದರಿಂದ ತಳು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವು ತಳು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಮುಂದಾದರೆ ಯಾರ ಕೃತಿಯನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡುವರಿ?

ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಕಥಾವಸ್ತುವಾಗಿ ಬಳಸುವುದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ, ಹೀಗೆ ಒಳಿಸಿದರೂ ಕೆಲವು ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಬಡಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ: ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಯು. ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಅವರ ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಲೇಖಕರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯ ತಿದ್ದುವಿಕೆಗೆ ಒಮ್ಮುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಶುಲೇಶಾರ್ಥಾ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾದಂಬರಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ಮಾಡಿದರು. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಬಹುದು.

ನೀವು ತಳು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ನಿಮ್ಮ ಅನೇಕ ಶಿಷ್ಯವರ್ಗ ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪುರಿತಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ

ನನ್ನ ನಾಟಕ ಗರಡಿಯಲ್ಲಿ ಗೋಬಿನಾಥ ಭಟ್ಟ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕುಮಾರ್ ಮಲ್ಲಾರು, ಚಂದ್ರಹಾಸ ಉಳ್ಳಾಲ್ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಕೆಲಾವಿದರು ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ‘ಗುಡ್ಡೆದ ಭೂತ’ದಲ್ಲಿ ವಿನಯ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರ ಸಹೋದರನನ್ನು ನಾಯಕನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯಿತ್ತು. ಆದರೆ ಗಿರಿಶ್ ಕಾಸರವಳ್ಳಿಯ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಕಾಶ ರೈ

ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ನಟನಾ ಸಾಮಧ್ಯ ಮುಂದೆ ಅವರನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯ ನಟನಾಗುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಯಿತು.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಸಿನಿಮಾ ಅಂದರೆ ಏನು?

ಸಿನಿಮಾ ಅಂದರೆ ಜಲಿಸುವ ಬಿತ್ತಗಳು. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಸಿನಿಮಾ ಅಂದರೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಕುಶಾಹಲ, ಆಶ್ಚರ್ಯರ್ಥ, ಅದ್ಭುತವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಅದೊಂದು ಉದ್ದೇಶದತ್ತ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ದುರಂತ. ಮನರಂಜನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ ಸಿನಿಮಾ ಕಾರಣ ಆಗಬೇಕು

ಎಂ.ಕೆ. ಸೀತರಾಮ ಕುಲಾಲ್

‘ಮೋಕ್ಷದ ಸಿಂಗಾರಿ.. ಉಂಟುದೆ ವೈಯಾರಿ’ ಈ ಹಾಡಿನ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದವರು ಹಾಗೂ ಹಾಡಿದವರು ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇರಲೀಲಾವೆಂದರೂ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗದು. ಸಿನಿಮಾದ ಹೆಸರು, ಕತೆ ಗೊತ್ತಿರದಿದ್ದರೂ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಳು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಜನರು ಸರಾಗವಾಗಿ ಹಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದವರು ಎಂ.ಕೆ. ಸೀತರಾಮ ಕುಲಾಲ್.

ಬಂಟಾಳ ತಾಲೂಕಿನ ಕೊಳ್ಳಾಡು ಎಂಬ ಪುಟ್ಟ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 1940ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಇವರು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಲವು ತೋರಿದವರು. ಕನ್ನಡ, ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 69 ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವ ಇವರ ‘ಮಣ್ಣದ ಮಗಲ್’ ಅಭಿಕ್ಷೇತನ್ನಿಂದ ತುಳು ನಾಟಕ. ಒಟ್ಟು 12 ತುಳು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ 26 ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಇವರ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಹಾಡಿಗೂ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಇವರು ಪಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂಬುಪ್ಪದು ಅಭಿಮಾನದ ಸಂಗತಿ. ತುಳು, ಕನ್ನಡ ನಾಟಕಗಳಿಗೆ 350ಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವ ಇವರ ‘ತುಳುವ ಮಲ್ಲಿಗೆ’ ದ್ವಾರಾ ಸುರುಳಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ಇವರ ‘ಸತ್ಯೋನೆ ದೇವರೋ’ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ‘ಉಡಲ್ಲ ತುಡರ್’ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಚಿತ್ರಕಥೆ, ಸಂಭಾಷಣೆಗೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶ್ನಿಗಳು ಸಂದಿವೆ. ತುಳುರತ್ನ, ಪೆರ್ದೆ ತುಳುವೆ, ತುಳುಸಿರಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮರಸ್ತಾರಕೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಇವರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಮರೆಯಲಾಗದು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಕುರಿತು ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕುರಿತಾಗಿ ಎಂ.ಕೆ. ಸೀತರಾಮ ಕುಲಾಲ್ ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಭಿವೃತ್ಯಿಯ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ ಇದೆಯಾ?

ಇಂದಿನ ಯಾವ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಕಲಾತ್ಮಕತೆ ಇದೆ? ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಈ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಪೂರಕವಾಗಿಲ್ಲ. ‘ಸಂಸ್ಕೃತಿ’ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಜಾತ್ರೆ, ಕೋಲ, ಕಂಬಳ ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಯಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗ ಅಷ್ಟೇ. ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಭಿವೃತ್ಯಿಯ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿಲ್ಲ.

ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವ ಮೊದಲು ಯಾವ ಭಾಷಾ ಸಿನಿಮಾದ ಪ್ರಭಾವ ಇತ್ತು?

ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ತುಳು ಪ್ರಥಾನ ಭಾಷೆಯಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ಕೊಂಕಣಿ, ಬ್ಯಾರಿ, ಮಲಯಾಳಂ ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿ ಭಾಷಿಕರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಅದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬ ವರ್ಗ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತು.

ನಿಮ್ಮ ‘ಸತ್ಯಾನ ದೇವರ್’ ನಾಟಕ ಅಧರಿಂ ‘ಉಡಲ್ಲ ತುಡರ್’ ಸಿನಿಮಾ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ಚಿತ್ರಕಥೆಗಾಗಿ ಮೂಲಕ್ಕಾಗಿಯನ್ನು ತಿದ್ದುವುದನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪಿದ್ದೀರಾ?

ಕೃತಿಕಾರನ ಮೂಲಕ್ಕಾಗಿಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಒಂದಿಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸಹಜ. ಅದರೆ ಕೃತಿಯ ಆಶಯಕ್ಕೆ ಚ್ಯಾರ್ಟಿ ಬರಬಾರದು ಅಷ್ಟೇ. ‘ಉಡಲ್ಲ ತುಡರ್’ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮೂಲಕ್ಕಾಗಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇನೆ.

‘ಮೋಕೆದ ಶಿಂಗಾರಿ’, ‘ಪಕ್ಕಿಲು ಮೂಜಿ ಬಂಜೆ ಗೂಡುಡ್’ ಮುಂತಾದ ಪ್ರೈಡ್ ತುಳು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ ನಿಮಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಏನು?

ನಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದವನು. ನಂತರದಲ್ಲಿ ತುಳು ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಪದ್ಯ ಬರೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ರಾಮ ಕರೋಡಿಯನ್ನು. ಅವರೇ ನನಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ. ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾ ತುಳುನಾಡಿನ ಸೋಗಡಿನ ಅರಿವನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾಡಿನ ರಚನೆಗೆ ಮುಂದಾಗುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಇಂದಿನ ಸಿನಿಮಾ ಹಾಡುಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಏಕೆ?

ಇಂದು ಕಥಾವಸ್ತುವಿಗೆ ಮೂರಕವಾದ ಸಿನಿಮಾದ ಹಾಡು ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೆಲವೊಂದು ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುಗಳು ಅರ್ಥಮಾರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಚಿತ್ರದ ಕತೆ ಓದದೆ ಹಾಡಿನ ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಈಗ ಚಿತ್ರೀಕರಣದ ಸನ್ನಿಹಿತದಲ್ಲಿಯೇ ಹಾಡುಗಳ ರಚನೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅಲ್ಲ.

ಒಂದು ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಹಾಡುಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯವೇ? ಈ ಹಾಡುಗಳು ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಸಲು ಸಹಾಯಕವೋ?

ನಾಟಕದ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಹಾಡುಗಳು ಬಳಕೆಯಾದವು. ಮನರಂಜನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹಾಡುಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಅದರೆ ಒಂದು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಹಾಡುಗಳು ಇರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮ ಬೇಡ. ಹಾಡುಗಳು ಕೂಡ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಉದಾ: ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ, ಬೊಳ್ಳಿದೋಟ ಉಡಲ್ಲ ತುಡರ್ ಇತ್ತಾದಿ.

ನಿಮ್ಮ ಹಾಡಿನ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಓದು ಕಾರಣವೋ? ಅಥವಾ ತುಳುವಿನ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರೇರಣೆಯೋ?

ಓದಿನ ಪ್ರಭಾವ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೂಡಾ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಜನಪದದ ಪ್ರಭಾವ ನನ್ನ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಇದೆ, ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ.

ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ನಟಿಸಲು ಅವಕಾಶಗಳು ಬರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶಗಳು ತುಂಬಾ ಇತ್ತು. ‘ದಾರೆದ ಬುಡೆದಿ’ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪಾತ್ರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಿನಿಮಾ ರಂಗಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಎಳೆಯಲು ತುಂಬಾ ಪ್ರಯುತ್ಸಿಸಿದರು. ‘ಉಡಲ್ಲ ತುಡರ’ ಜಿತ್ರಕ್ಕೆ ನಾಯಕ ಪಾತ್ರ ಮಾಡಲು ಒತ್ತಾಯಿವಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾನೇ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವೃತ್ತಿ ಬೇರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇಂದು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೊ ಹಾಕಿದವರೇ ನಾಯಕ/ನಾಯಕಿಯಾಗಿ ನಟಿಸುವ ಪರಂಪರೆ ಬೇಳೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾಪರ

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕಿನ ನಂದಾಪರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾಪರ ಅವರು ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಜಾನಪದ ಸಂಶೋಧಕರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರು. ಸೃಜನಶೀಲ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಇವರ ಹಲವಾರು ಬರಹಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಕಂಡಿವೆ. ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತುಳು ಒಗಟುಗಳ ಸಂಕಲನ ‘ಟೆಲೆ ಪಟಾಕಿ’, ತುಳು ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರಬಂಧ ‘ಸಿಂಗದನೆ’, ತುಳು ಜಾನಪದ ಪ್ರಬಂಧಗಳಾದ ‘ತುಳುವರೆ ಕುಸಾಲ್ ಕುಸೆಲ್’ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಕತೆ, ‘ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆ’ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಇಂದು ಕಾಡ ತುಳು ಪತ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಮಿತಿ, ತುಳು ಜಾನಪದ ಪತ್ರಿಕೆ, ತುಳು ನಿರ್ವಾಂಟು ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ತುಳು ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಿಯವಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ತುಳುನಾಡಿನ ಏರಮರುಪರಾದ ‘ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆ’ರ ಕುರಿತಾಗಿ ಎರಡನೇ ಬಾರಿಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಭಾಷಣೆ ಬರೆದ ಇವರು ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ದ್ವಾನಿಸುರುಳಿಗೆ ಗೀತರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿನ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇವರ ಮಾತುಗಳು ಹೀಗಿವೆ :

ಸಂಭಾಷಣೆ ಬರೆಯುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೀವು ಯಾವ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ತುಳುವನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ವ್ಯಾಪ್ತಾಸಗಳಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಿದೆ. ನಾನು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಬರೆದ ಸಂಭಾಷಣೆ ಅರ್ಥವಾ ಗೀತಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂಟ್ವಾಳದ ಕಡೆ ಬಳಸುವ ತುಳುವನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ತಾಯಿ ನಂದಾಪರದವರು. ತಂದೆಯವರು ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕಿನ ಬಾಳೆಮಣಿಯವರು. ಹಾಗಾಗಿ ನನ್ನ ಬರವಣಿಗೆಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಟ್ವಾಳದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ತುಳುವಿದೆ.

ನೀವು ತುಳುವಿನ ಯಾವ ಚಿಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸಂಭಾಷಣೆ, ಗೀತಸಾಹಿತ್ಯ ಬರೆದಿದ್ದೀರಿ?

ನಾನು ಸಂಭಾಷಣೆ ಹಾಗೂ ಗೀತಸಾಹಿತ್ಯ ಬರೆದಿರುವುದು 2006ರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದಂತಹ ‘ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆ’ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ.

‘ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಾಯ’ ಸಿನಿಮಾದ ನಂತರ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಚಿತ್ರ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಏಕೆ?

ನವ್ಯ ಜನರು ಸಿನಿಪಾಠವೆಂದರೆ ‘ಶ್ರೀತಿ-ಪ್ರೇಮ-ಹೊಡೆದಾಟ’ ಎಂದಷ್ಟೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಲು ನಿರ್ಮಾಫಕರು ಧ್ಯೇಯ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾಡುವುದಿದ್ದರೂ ‘ಕಾಂತಭಾರೆ-ಬುದಭಾರೆ’ ‘ರಾಣಿ ಅಬ್ಜಕ್ಕೆ’ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಮಾಡಬಹುದು.

‘ರಾಣಿ ಅಬ್ಜಕ್ಕೆ’ನ ಕುರಿತು ಜಯಾಮಾಲ ಅವರು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಸಿನಿಮಾ ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗಿಲ್ಲವೇಕೆ?

ಐತಿಹಾಸಿಕ ಅಥವಾ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಒಂದು ಸವಾಲಿನ ಕೆಲಸ. ಅಂತಹ ಸಿನಿಮಾದ ಯೋಜನೆಯ ಕನಸನ್ನು ಕಂಡದ್ದು ಸಂತಸದ ವಿಚಾರ. ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದು ಸ್ಥಿರಗೊಂಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಕೂಡಾ ಈ ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗದಿರುವುದು ದುರಂತ.

ನಾವು ಮಾತನಾಡುವ ತುಳು ಭಾಷೆಗೂ ಮತ್ತು ಸಿನಿಮಾದ ತುಳು ಭಾಷೆಗೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಿದೆ. ಇದು ಭಾಷೆಗೆ ಮಾರಕವೇ?

ಮಾರಕವೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಗೆ ಒತ್ತು ಹೊಡಬೇಕು. ಉದಾ: ಉಡುಪಿ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಭಾವ ಬಹಳವಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮತ್ತೂರು, ಕಾಸರಗೋಡು ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಮಲಯಾಳಂ ಪ್ರಭಾವ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಗ್ರಂಥಸ್ಥಾಪನೆ ತುಳುವನ್ನು ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಆದರೂ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಸರಳವಾದ ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯಿದು.

ಒಂದು ಸಿನಿಮಾದ ಗೀತರಚನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀವು ಅನುಸರಿಸುವ ಮಾರ್ಗವೇನು?

ಗೀತರಚನೆಕಾರನು ಒಂದು ಸಿನಿಮಾದ ಮೂರ್ಕಣ ಕಥಾವಸ್ತುವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದು ಅವನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಕೂಡಾ ಹೌದು. ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ನಾನೂ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಗೀತರಚನಾಕಾರನು ಕೇವಲ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕೆಲವೋಮೈ ಹಾಡುಗಳು ಜನರನ್ನು ತಲುಪುವಲ್ಲಿ ಸೋಲುತ್ತವೆ.

ಒಂದು ಸಿನಿಮಾದ ಹಾಡಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮೊದಲೇ ನೀವು ಸಾಹಿತ್ಯ ಬರೆಯುತ್ತಿರೇ? ಅಥವಾ ರಾಗ ಸಂಯೋಜನೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರೇ?

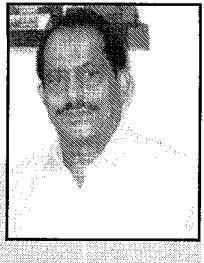
‘ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಾಯ’ ಸಿನಿಮಾದ ಹಾಡಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬರೆಯಲು ಏ. ಮನೋಹರ್ ಮೊದಲು ರಾಗ ಸಂಯೋಜನೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಾನು ‘ಓ ಬಾಲೆ ಕೇದಗೆ’ ಗೀತೆ ಬರೆದೇನು. ಕೆಲವೋಮೈ ರಾಗ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿಮಗೆ ಬಹಳ ಇಷ್ಟವಾದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಹಾಡಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಯಾವುದು?

ವಿಶುಕುಮಾರ್ ಅವರ ‘ಕೋಟಿ ಜನ್ನಯ’ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಡಾ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ ಅವರು ಬರೆದ ‘ಎಕ್ಸ್‌ಸ್‌ಕ್ಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಸ್‌ಕ್ಸ್’ ಹಾಡಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟವಾದುದು.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗೀತರಚನೆ, ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಹೊಸ ಪ್ರತಿಭೆಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಏನು?

ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದ ತಕ್ಕಣಕ್ಕೆ ಚಿತ್ರುಕ್ಕೆ ಗೀತರಚನೆ ಮಾಡುವುದು, ಸಂಭಾಷಣೆ ಬರೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಅಲ್ಲ. ವೊದಲು ಚಿತ್ರದ ವಸ್ತುವಿಷಯದ ಕುರಿತಾಗಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಲ್ಲದೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಓದಿನ ಜ್ಞಾನವನ್ನು, ಅನುಭವವನ್ನು ಮೇನುಸೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವಸರದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಅಲ್ಲ.

ಟ.ವ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್

ತುಳುವಿನ ಮೂದಲ ಚಿತ್ರ ನಾವೆಲ್ಲ ತಿಳಿದಂತೆ 1971ರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡಂತಹ ‘ಎನ್ನ ತಂಗಡಿ’. ಇದರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದವರು ಟಿ.ವಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು. 1970ರಲ್ಲಿ ‘ಚಿತ್ರ ಭಾರತ’ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್‌ಸಿಸ್ ಅದರ ಮೂಲಕ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ‘ಭಾಗ್ಯವಂತೆದಿ’ (1981) ಮತ್ತು ‘ಬರ್ದಾಕ್ ದ ಬಿಲೆ’ (1994) ಎಂಬ ಎರಡು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ‘ಭಾಗ್ಯವಂತೆದಿ’ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಕನಾಂಟಿಕ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಉತ್ತಮ ತುಳುಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೂ ಲಭಿಸಿದೆ. ತುಳುಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಭದ್ರವಾದ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಟಿ.ವಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು ತುಳು ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಸೀಮಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಪಾರ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೂ ಹಲವು ತುಳು ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ ನೀಡಿರುವುದು ಹೆಗ್ಲಿಕೆಯ ವಿಕಾರ.

ಎನ್ನ ತಂಗಡಿ, ಪಗೆತ ಮಗೆ, ಬಿಸ್ತಿ ಬಾಬು, ಏರ್ ಮಲ್ಲಿನ ತಪ್ಪು, ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ, ಯಾನಾ ಸನ್ಯಾಸಿ ಆಪೆ, ಕಾಸ್‌ದಾಯಿ ಕಂಡನೆ, ಸಾವಿರಂಡೋರ್ಟ್ ಸಾವಿತ್ರಿ, ಭಾಗ್ಯವಂತೆದಿ ಮತ್ತು ಬರ್ದಾಕ್ ದ ಬಿಲೆ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮುಖ ಚಿತ್ರಗಳ ಹಂಚಿಕೆದಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ದಾರೆದ ಬುಡಿ, ತುಳುನಾಡ ಸಿರಿ, ಉಡಲ್ಲ ತುಡರ್, ರಾತ್ರೆ ಪಗೆಲ್, ನ್ಯಾಯಾಗಾದ್ ಜಿಂದಾಬಾದ್, ತುಡರ್ ಈ ಚಿತ್ರಗಳ ನಿರ್ಮಾಪಕರುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಹಕ್ಕು ಚಾಚಿದ್ದರು. ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ದಶಕಗಳಿಂದ ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದ ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ, ಚಿತ್ರ ಹಂಚಿಕೆ ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನ ಈ ಮೂರು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ‘ತುಳುಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಪಕರ ಸಂಘ’ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ಇವರಿಗೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಗೌರವ ಪುರಸ್ಕಾರ ಸಂದಿವೆ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಬಗ್ಗೆ ಏಳು-ಬೀಳುಗಳನ್ನು ಕಂಡಂತಹ ಇವರ ಅನುಭವದ ವಿಚಾರಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

1971ರಂದು 2000ರವರೆಗೆ ಬೆರಳಿಣಿಕೆಯ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ದಾಖಲೀಕರಣ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ ಏಕೆ?

ಅಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಅಂತಹ ಮಹತ್ವ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದವರು ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಬೆಂಬು ಹಾಕುವ ಸಂದರ್ಭವಿತ್ತು. ಅದಲ್ಲದೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಮರ್ಪಕವಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸೌಕರ್ಯಗಳಲ್ಲದ ಕಾರಣ ದಾಖಲಿಸಿದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಉಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಅವರ ಚಿತ್ರದ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯೂ ನಮ್ಮೆಲಿಲ್ಲ ಅನ್ನವುದೇ ದುರಂತ.

1971ರಲ್ಲಿ ‘ಎನ್ನ ತಂಗಡಿ’ ಹಾಗೂ 1972ರಲ್ಲಿ ‘ದಾರೆದ ಬುಡೆದಿ’ ಸಿನಿಮಾ ತಯಾರಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ ಉಂಟಾಗಿದ್ದು ನಿಜವೇ?

ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಗ ಕಾಳುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಫೆ ಹಿಂದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತುಳು ಭಾಷೆಯ ವೋದಲ ಸಿನಿಮಾ ನಮ್ಮಡಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಮಹಾದಾಸೆಯಿಂದ ‘ಎನ್ನ ತಂಗಡಿ’ ಮತ್ತು ‘ದಾರೆದ ಬುಡೆದಿ’ ಸಿನಿಮಾದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಗೊಂದಲಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು-ಮೂರು ತುಳು ಚಿತ್ರಗಳು ಏಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ತೊಡಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸ್ಥಫೆ ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ನಿಮಾರ್ಪಕರಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಶಿಕೆಯ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಹಣ ಹಾಕಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಬೇಗ ತೆಗೆಯುವ ಅವಸರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಚಿತ್ರವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡುವಂತಿರಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಕೆನಿಷ್ಟೆ ನಾಲ್ಕು ವಾರಗಳ ನಂತರ ಇನ್ನೊಂದು ಚಿತ್ರ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಬೇಕು.

ತುಳುನಾಡು ತುಳುಭಾಷಿಕರ ಉರಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಭಾಷಿಕರು ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಅನ್ಯಭಾಷಾ ಚಿತ್ರಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತುಳುಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಅನ್ಯಭಾಷೆಯ ಚಿತ್ರದಿಂದ ತುಳುಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದನೆಯದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿರುವ ಸೀಮಿತ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಅವಲಂಬಿಸುವ ಅನಿವಾಯತೆ ಇತ್ತು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಚಿತ್ರ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯ ಚಿತ್ರಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾದರೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಹಂಚಿ ಹೋಗುವ ಅಪಾಯವೂ ಇತ್ತು. ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಳುಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಭಾಷಾ ಚಿತ್ರದಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ ಬಿಡುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಫೆ ತೋರುವವರು ಚಿತ್ರದ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತೋರಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ?

ವಿಂಡಿತ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವರವರ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮುಖ್ಯ ‘ನಮಗಾಗಿ ಚಿತ್ರೋದ್ಯಮ ಅಲ್ಲ, ಚಿತ್ರೋದ್ಯಮಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು’ ಎಂಬುವುದನ್ನು ವೋದಲು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಧಾರಣ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡುವುದರ ಬದಲು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿನಿಮಾ ನೀಡುವತ್ತ ಗಮನವಹಿಸಬೇಕು.

ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ಮಾತು ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗದ ಒಳಗೂ ಇದೆ, ಹೋರಗೂ ಇದೆ. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನು?

ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇರಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು

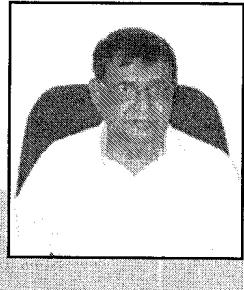
ಕೂಡಾ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಚಿತ್ತೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಹೊಡೆತ ಬೀಳುವಂತಹ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಕಲಹ, ವೈಮನಸ್ವಗಳು ವಿಪರೀತಕ್ಕೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅದು ತುಳುಚಿತ್ರರಂಗದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಲಿದೆ.

ನೀವೊಬ್ಬ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಾಲಕರು, ನಿಮಾರ್ಪಕರು ಆಗಿದ್ದ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಪೌರಾಣಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಚಿತ್ರ ನಿಮಾರ್ಪಕಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಮುಂದಾಗಿಲ್ಲ?

ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಪೌರಾಣಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಚಿತ್ರ ನಿಮಾರ್ಪಕಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದ ಬಜೆಟ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಾನು ಸಿನಿಮಾಗಳ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಒತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವನು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂತಹ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಿಮಾರ್ಪಕ ಮಾಡಲು ಯಾರಾದರೂ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಿಂಡಿತವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ತುಳು ಚಿತ್ರ ನಿಮಾರ್ಪಕರ ಸಂಭಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಯೋಜನೆ, ಯೋಜನೆಗಳೇನು?

ಚಿತ್ರ ಬಿಡುಗಡೆಗಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಸ್ವರ್ದೇಶಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು. ಒಂದು ತುಳು ಚಿತ್ರ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಇಂತಿಷ್ಟು ಕಾಲಾವಧಿಯ ನಂತರ ಇನ್ನೊಂದು ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಆವಕಾಶ ನೀಡುವುದು. ಹೊಸತಾಗಿ ಬಂದಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ನಿಮಾರ್ಪಕ, ನಿದೇಶಕರುಗಳಿಗೆ ಮೊದಲಾಗಿ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಸಮರ್ಪಕ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ, ಗುಣಾತ್ಮಕ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡುವುದು.

ಡಾ. ಸಂಜೀವ ದಂಡೆಕೇರಿ

ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಆಯುಹೇದ ವೈದ್ಯರಾದ ಡಾ. ಸಂಜೀವ ದಂಡೆಕೇರಿ ಓವರ್ ನಟ, ನಿದೇಶಕ ಹಾಗೂ ನಿರ್ಮಾರ್ಪಕರು. ತುಳು, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 26 ನಾಟಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವ ಇವರ ಮೊದಲ ತುಳು ನಾಟಕ 'ಕಲ್ಪಂದಿ ತಿಮ್ಮೆ' (1962). ಸುಮಾರು 16ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ನಾಟಕದ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ ದಂಡೆಕೇರಿ ಅವರ ಪ್ರಕಟಿತ ತುಳು ನಾಟಕಗಳು ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ, ಸರಸ್ವತಿ, ಬೋಳಿ ಮೂಡುಂಡು, ಪಾದಕಾಣಿಕೆ, ರಾಧ-ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಗಂಗಾರಾಮ್. 'ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ' ನಾಟಕವು ಕಳೆದ 46 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 28 ಸಾವಿರ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಂಡಿದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡ, ಮರಾಠಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಹೊಂಕಣಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಯರಾಮ್ ಫಿಲ್ಮ್ಸ ಬ್ಯಾನರ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 1975ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ 'ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ' ಮಂಗಳೂರು ನಗರದ 'ಜ್ಯೋತಿ' ಹಾಗೂ 'ರಾಮಕಾಂತ' ಜಿತ್ತುಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿತ್ತು. ಬಳಿಕ 1977ರಲ್ಲಿ 'ಬೋಳಿದೋಟು' ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ತುಳು ಜಿತ್ತುಮಂದಿರದಲ್ಲಿ 'ಜೀವಮಾನ ಪ್ರಶ್ನೆ' ಪಡೆದ ಇವರಿಗೆ ಇನ್ನು ಹಲವಾರು ಗೌರವ, ಪುರಸ್ಕಾರ ಲಭಿಸಿವೆ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದ ಒಗ್ಗೆ ದಂಡೆಕೇರಿ ಅವರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಒಂದಿಷ್ಟು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡರು.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಿಂದ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಡೆ ತುಳು ಭಾಷೆ ಪರಸಿಸಿದ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದೆ?

ಕೇವಲ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಿಂದಲೇ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಡೆ ತುಳು ಭಾಷೆ ಪರಸಿಸಿದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪುವುದು ಕಷ್ಟ. ತುಳು ನಾಟಕ, ಯಕ್ಕಾಗಾನ, ಕುಣಿತ, ಪಾಡ್ನ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಕೂಡಾ ಕಾರಣ. ಆದರೆ ಸಿನಿಮಾದ ಮೂಲಕ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಒಂದು ಭಾಷೆ ಜನರನ್ನು ತಲುಪಬಹುದಷ್ಟೇ.

ದಂಡೆಕೇರಿ ಎಂದರೆ ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ, ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ ಎಂದರೆ ದಂಡೆಕೇರಿ ಎಂದು ಪ್ರೈಡ್‌ರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ನಿಮ್ಮೆ ಬೇರೆ ನಾಟಕಗಳ, ಸಿನಿಮಾಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಜ್ಞಾಮ ಬೀರಿದೆಯೇ?

ಒಂದು ಒಳ್ಳಿಯ ಕೃತಿ, ನಾಟಕ ಅಥವಾ ಸಿನಿಮಾವೇ ಆಗಲಿ ಜನ ಅದನ್ನು ಸದಾ ಕಾಲ ಒಪ್ಪತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುಪ್ರಾಪ್ತಿ ನನ್ನ 'ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ'ಯೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ

ನನ್ನ ಇತರ ನಾಟಕಗಳಿಗೆ, ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಜನರು ನನ್ನನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಮೌಲ್ಯಾಹಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ 'ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ'ಯಿಂದಾಗಿ ನನ್ನ ಕೃತಿ, ನಾಟಕ, ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪ್ರಜಾರ, ಬೆಂಬಲ ದೊರೆಯಿತು.

'ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ' ಕಥಾವಸ್ತು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವಾದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ

'ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ' ಕಥಾವಸ್ತು ಕಾಲ್ಪನಿಕವಲ್ಲ ಇದು ಮಂಗಳೂರು ಪರಿಸರದ 'ಬಜಾಲ್' ಎಂಬಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಸೈಜ ಘಟನೆ. ನನಗೆ ಈ ಕರೆಯನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನೇ ನನ್ನ ಜಿತ್ರಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡೆ.

ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದ ವೇಗ ಇಂದು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದೇನಿಸುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ?

1970-80ರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿತ್ತು. ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಿನಿಮಾ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದವನಲ್ಲಿ ಹಣ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಣ ಇದ್ದವನಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಆಗಲ್ಲ, ಹಣ ಇದ್ದವ ಸಿನಿಮಾ ತೆಗೆಯುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಹೆಸರಿಗಾಗಿ, ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಮಾತ್ರ ಬಿಡುಗಡೆಗಾಗಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿವೆ. ಕೇವಲ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು ಜಿತ್ರಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕಡೆಗೂ ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಯಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ನಾಟಕಗಳು, ಸಿನಿಮಾಗಳು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬೀರುವ ಮಾಧ್ಯಮ ಯಾವುದು?

ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ನಾಟಕ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬೀರುವ ಮಾಧ್ಯಮ ಎನ್ನೆಬಿಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಸಿನಿಮಾ ಒಂದು ಕಾಲಫಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಜಾರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾಟಕ ಇದಕ್ಕೆ ತದ್ದಿರುಧ್ವ. ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಯಾವುದೇ ಕಾಲಮಿತಿ ಇರುವದಿಲ್ಲ.

ತುಳು ಭಾಷೆ ಸಿನಿಮಾದ ಯಶಸ್ವಿನಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಭಾಷಿಕರ ಪಾತ್ರ ಇದೆಯೇ?

ಬಿಂಡಿತ ಇದೆ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಕೇವಲ ತುಳು ಭಾಷಿಕರು ಮಾತ್ರ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬ್ಯಾರಿ, ಕೊಂಕಣಿ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷಿಕರು ಕೂಡಾ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನವರ ವ್ಯಾಪಹಾರಿಕ ಭಾಷೆ ತುಳು ಆದ ಕಾರಣ ಎಲ್ಲಾರೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಮೌಲ್ಯಾಹ ಹೇಗಿದೆ?

ಮೊದಲಿಗೆ ಅಂತಹ ಸಹಕಾರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. 1984ರಲ್ಲಿ 50,000 ರೂಪಾಯಿ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲ ಜಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಮೌಲ್ಯಾಹ ಧನ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಎಲ್ಲ ಜಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ ಸಿಗುತ್ತದೆಯೋ? ಇಲ್ಲವೋ? ಎಂಬುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ತುಳು ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಕತೆ, ಸಂಭಾಷಣೆ, ಗೀತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬರೆಯುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯಾ?

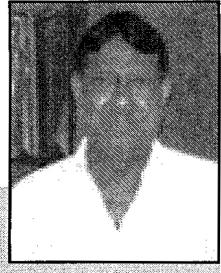
ಸಿನಿಮಾ ರಂಗಕ್ಕೆ ನನ್ನಿಂದ ಆದಮ್ಮೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ನನ್ನದೇ ಆದ ‘ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ’ ಚೆಲಿಫಿಲ್ಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಭಾಷಣೆ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಬೇರೆ ಅಂತಹ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಒಂದು ಸಿನಿಮಾ ತಯಾರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ.

ನಿಮ್ಮ ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೀವು ಮೆಚ್ಚಿದಂತಹ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ತುಳುಚಿತ್ರ ಯಾವುದು?

‘ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಟೀರ್’, ‘ಬಿಸತ್ತಿ ಬಾಬು’ ಹಾಗೂ ‘ಕೋಟಿ ಚನ್ನಯ’ ನಾನು ಮೆಚ್ಚಿದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ತುಳು ಚಿತ್ರಗಳು. ಈ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿದವನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೋಡುವ ಎಂದು ಮನಸ್ಸಾಗುತ್ತದೆ.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಲಾರದ ಅನುಭವ, ಘಟನೆ ಇಡೆಯೇ?

ನನ್ನ ‘ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ’ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಟಿಯಾದ ಪಂಡರಿಬಾಯಿ ಅವರಿಂದ ಪಾತ್ರ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮಹಾದಾಸೆಯಿತ್ತು. ನಾನು ದೂರವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಅವರು ಒಟ್ಟಿ “ಖಂಡಿತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಯಾವ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ನನಗೆ ರೈಲಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು” ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನನಗಾದ ಸಂತೋಷ ಹೇಳಲು ಅನಾಧ್ಯ ಇಂದಿಗೂ ಆ ಘಟನೆ ಅಚ್ಚೊಯದ ಹಾಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ.

ರಿಷಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಲ್ನೋ

“ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮಂಥವರು ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು, ಬನ್ನಿ” ಎಂದು ಕನ್ನಡದ ವರನಟ ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್ ಅವರಿಂದ ಪ್ರಶಂಸನೆಗೆ ಒಳಗಾದ ರಿಷಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಲ್ನೋ ನಮ್ಮ ತುಳುವರು ಎಂಬಿವುದೇ ಅಭಿಮಾನದ ಸಂಗತಿ. ಮೇ 3, 1944ರಂದು ಬಂಟ್ವಾಳದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಇವರು ತುಳು, ಕೊಂಕಣಿ, ಕೊಡವ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದವರು.

1976ರಲ್ಲಿ ‘ಬೋಳಿದೋಟ’ ಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ತುಳುಚಿತ್ರರಂಗನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ರಿಷಡ್ ಅವರು ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯೋಗಾದ್ ಎನ್ನ ಬದ್ಕೋ, ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಟೀರ್, ಸಪ್ಪೆಂಬರ್ 8, ಬದಿ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ “ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಟೀರ್” ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ 105 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಒಂಭತ್ತು ಕ್ಯಾಮೆರಾ-ಒಂಭತ್ತು ಯೂನಿಟ್ ಬಳಸಿ ಕೇವಲ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ “ಸಪ್ಪೆಂಬರ್ 8” ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಮರಸ್ತತ ಡಾ. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ‘ಬದಿ’ ಚಿತ್ರಕ್ಕೂ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರೆತಿದೆ.

‘ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾನ್ಯತೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ’ ಎಂಬ ನೋವನ್ನು ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜೊತೆಗೆ ಜಲನಚಿತ್ರ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಸಿಳಿಡಿ ಸಮಿತಿ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಆಯ್ದು ಸಮಿತಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಏವಿಧ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗೆ ಸದಸ್ಯತ್ವ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಆಗ್ರಹಿಸುವ ರಿಷಡ್ ಅವರಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಕುರಿತಾಗಿ ನಡೆಸಿದ ಒಂದಿಷ್ಟು ಮಾತುಗಳು.

ಕೊಂಕಣಿ ಮಾತೃಭಾಷಿಕರಾದರೂ ನೀವು ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಸ್ತೋತ್ರಾಯೇನು?

ನಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಬೇರೆ ಇರಬಹುದು ಆದರೆ ಪರಶುರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿಯ ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರಣ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತುಳುವರು. ಅದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ವ್ಯಾಪಹಾರಿಕ ಭಾಷೆ ತುಳು. ತುಳುಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ನಾನು ಸೇವೆ, ಅಭಿಮಾನ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಅಂದುಕೊಳ್ಳತ್ತೇನೆ.

ನಿಮ್ಮ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಕಾಲದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೇ ಬಿಂಬಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು?

ತುಳು ಭಾಷಿಕರು ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಅದರೆ ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ತುಳು ಭಾಷಿಕರೇ ನೋಡಬೇಕು. ಹಾಗಾಗಿ ನನ್ನ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ತುಳುನಾಡಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ.

‘ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಟೀರ್’ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ‘ಬಾಬು-ಕರ್ಗಿ’ಯ ಅಂತರ್ಜಾರ್ತಿ ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬಹುದಿತ್ತಲ್ಲವೇ?

ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ‘ಬಾಬು-ಕರ್ಗಿ’ಯನ್ನು ಬದುಕಿಸಿ ಅಂತರ್ಜಾರ್ತಿ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಸುವುದು ಕೆಲವೊಂದು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಜೊತೆಗೆ ಇದರ ಮೂಲ ‘ಸತ್ಯ ಬತ್ತಲೆ’ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುವಿಕೆಯು ಸರಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕಂಡಾಗ ನನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಅವರನ್ನು ಬದುಕಿಸಿ, ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರೆ ಜೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

‘ಸಪ್ಪೆಂಬರ್ ೪’ ಸಿನಿಮಾವು ತುಳು ಸಿನಿಮಾವಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಟರಲ್ಲರೂ ಕನ್ನಡದವರು ಇರಲು ಕಾರಣ?

ನನಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲದ ಮುತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯಿತ್ತು. ಕೇವಲ 24 ಗಂಟೆಯ ಒಳಗೆ ಈ ಸಿನಿಮಾ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾದುದರಿಂದ ನುರಿತ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗದ ನಟರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡೆ. ಈ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕಾಗಿ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂಭತ್ತು ಕೃಮೇರ ಬಳಸಿದ್ದೇನೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗ ಯಶ್ವಿನ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ನೀವು ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಸಮಕಾಲೀನರು ಚಿತ್ರ ಸಿನಾರ್ಜಾಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಏಕೆ?

ಚಿತ್ರ ಮಾಡುವ ಹುಮ್ಮಸ್ಸು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಅದರೆ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸುಷ್ಯವಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಒಂದು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡುವವರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಯಾರಾದರೂ ಹೊಸಬರು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡುವವರಿದ್ದರೆ ಹೊತ್ತಾಹವರನ್ನು ವಿಂಡಿತ ನೀಡುತ್ತೇನೆ.

ಒಂದು ಸಿನಿಮಾ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚವಾಗುವ ಕ್ಷೇತ್ರ ಯಾವುದು?

ಈಗ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಖಿಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ಕಷ್ಟ. ಅದರೆ ನಾನು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಟ, ವಸತಿಗೆಯೇ ದೊಡ್ಡ ಖಿಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಚಿತ್ರದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಮದ್ದಾಸ್, ಮುಂಬಯಿ, ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಕೆಲವೋಮ್ಮೆ ಸಿನಿಮಾದ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಖಿಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಇಂದು 40–50 ಲಕ್ಷ್ಯ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ನಿರ್ಮಾಣವಾದರೂ ಗುಣಮಟ್ಟಿದೆ ಸಿನಿಮಾ ವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ?

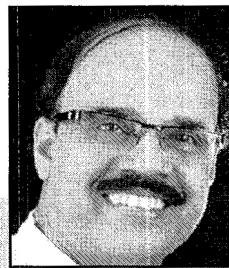
ಹಿಂದೆ ಕಡಿಮೆ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಜಿತ್ತುಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ನನ್ನ ‘ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಟೀರ್’ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ 22 ಲಕ್ಷ್ಯ ಹಾಗೂ ಬದಿ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ 20 ಲಕ್ಷ್ಯ ಅಭಿರೂಪಿತ್ತು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಿನಿಮಾದ ಯಾವ ಕೇತ್ತಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಹೂಡಬೇಕಂಬ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ನಿರ್ಮಾಣಕರು ಸೋಲುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗೆ ಸಿನಿಮಾ ಕಾಡಾ ಸೋಲುತ್ತದೆ.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಚಾರದ ಅಗತ್ಯ ಇದೆಯೇ?

ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವ ಕಾಲ ಇದು ಅಲ್ಲ. ಪ್ರಚಾರ ಅಥವಾ ಅಭಿಮಾನದ ಮೇಲೆ ಸಿನಿಮಾ ನೋಡಲು ಹೋದರೆ ಭಾಷೆ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಇದು ತುಳು ಸಿನಿಮಾವೇ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಂತಿದೆ.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಫಿಲಂ ಚೇಂಬರ್‌ನ ಅಗತ್ಯ ಇದೆಯಾ?

ಕನಾರ್ಟಿಕದಲ್ಲಿ ಚಲನಚಿತ್ರ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಂದಳ, ನಿರ್ಮಾಣಕರ ಸಂಘ ಇದೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಫಿಲಂ ಚೇಂಬರ್ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಸಿನಿಮಾ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ನಿರ್ಮಾಣಕರ ಸಂಘವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸೋಳ್ಳಬಹುದು.

ಕಾಸರಗೋಡು ಚಿನ್ನಾ

ಕರಾವಳಿಯ ಜನತ್ವಿಯ ನಟ, ರಂಗಕರ್ಮಿ, ಸಿನಿಮಾ ನಿದೇಶಕ, ಸಂಘಟನಗಾರರಾದ ಕಾಸರಗೋಡನ ಕರಂಡಕ್ಕಾಡುವಿನ ಕಾಸರಗೋಡು ಚಿನ್ನಾ ಅವರ ಮೂಲತಃ ಹೆಸರು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್ ಎಂಬೆ. ಎಂದು. ಆದರ್ಥ ಫಿಲಂ ಇನ್‌ಸೈಟ್‌ಹೌಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಲೊಮ್ ಪಡವಿಯನ್ನು ಚಿನ್ನಾದ ಪದಕದೊಂದಿಗೆ ಪಡೆದ ಇವರ ಕಲಾ ಜೀವನ ಸ್ತ್ರೇಣೀಯವಾದುದು.

1969ರಲ್ಲಿ ‘ತಾಳ ಕಚ್ಚೇಕೆ ತಯಾರ’ ಅನ್ನವ ಕನ್ನಾಡ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ರಂಗಪ್ರೇಶ ಮಾಡಿದ ಇವರು ಕನ್ನಾಡ, ತುಳು, ಮಲಯಾಳ, ಕೊಂಕಣಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆಗಳ 400ಕ್ಕೂ ಮುಕ್ಕೆ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ನಿದೇಶ ತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಓವನ ನಟ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ ನಾಟಕಕಾರ, ನಿರೂಪಕಕಾರನಾಗಿಯೂ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರತಿಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಇವರು ಅಕಾಡೆಮಿ, ಸಂಘಸಂಸೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಫೆಂಯುಮ್ಮೆ, ಪ್ರಾಯ ಪ್ರಾಯ, ಕೆಂಡದ ಮಳೆ, ರಾವಣ ರಾಜ್ಯ ಮುಂತಾದ 13 ಕನ್ನಾಡ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿದ್ದು ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ‘ಬಂಗಾರ ಪಟ್ಟೀರ್’ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ನಾಯಕ ನಟನಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ನಟಿಸದಿದ್ದರೂ ‘ಕೊನ್ನಿಲರ್’ ಕೊಗಣ್ಣ, ಸೀರ್ಟನ ಕಿತಾಪತಿ, ಈ ಪ್ರಾಯಾಳ್ ಬರವಾ?, ನಿನ್ನ ಮೋಕ್ಷದಾ... ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ನಟಿಸಿ ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿರುವ ಇವರಿಂದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಕುರಿತಾಗಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಮಾತುಗಳು.

‘ಉಜ್ಜಾಡು’ ಅಂತಹ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ (ಕೊಂಕಣಿ) ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದಂತಹ ನೀವು ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಮನಸ್ಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಏಕೆ?

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಿನಿಮಾಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಸ್ವಧೇಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸೋಗಡನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡುವಂತಹ ಆಸೆ ಇದೆ.

ಸಿನಿಮಾಗಳ ಒಂದು ಮಾತ್ರದೆ. ತುಳು ನಾಟಕಗಳ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯೇ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾ?

ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಪುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾದ ಮಾತು. ಹಿಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಈ ಮಾತು ಸರಿ. ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಸ ಪ್ರಯೋಗ, ಕಥಾವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಈ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಪರಭಾಷಾ ಕಲಾವಿದರ ಜೊತೆ ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವವೇನು?

ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಪರಭಾಷಾ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರ ಜೊತೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಪ್ಪವಾಗುತ್ತದೆ. ಡಬ್ಬಿಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ತೊಂದರೆಯು ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಲಾವಿದರ ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕತೆಯಿತ್ತು. ಹೋಸ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಹಾಕಿ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಿನಿಮಾದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸಮಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಪರಭಾಷಯಲ್ಲಿನ ಅನುಭವಿ ನಟರನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಭಾಷೆ ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆಯೇ?

ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕೇವಲ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಭಾಷೆಯೇ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಹಾಡ್ನ, ಯ್ಯಾಗಾನ, ನಾಟಕ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದಲೂ ತುಳು ಭಾಷೆಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಜನಪ್ರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮವಾದ ‘ಸಿನಿಮಾ’ದ ಮೂಲಕ ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವತ್ತೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ನೊರರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಕುರಿತಾದ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಪುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಏಕೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿಲ್ಲ?

ಮಕ್ಕಳ ಕುರಿತಾಗಿ ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂದು ಲಕ್ಷ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮುಂದೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದಲ್ಲದೆ ಮಕ್ಕಳ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕಾಗಿ ಒಳ್ಳಿಯ ಕಥಾವಸ್ತು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ, ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಮಾಡುವವರಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಚಿತ್ರಗಳಿಗ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೂಂದು ಸಮಿತಿ ಇದೆ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಸಿಗೆಂಬೇಕಂದಿಲ್ಲ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಒದಗಿಟ್ಟು ಕೇವಲ ಮನರಂಜನೆಗೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೇ?

ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡುವುದು ದುಡ್ಡ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಉದ್ದಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಚಿಂತನೆ, ಉದ್ದೇಶ ಇದ್ದ ಕೆಲವರು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಲಿ ಆದರೆ ಸಿನಿಮಾದ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾಜೀ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ನಿರ್ದೇಶಕರು ಕೂಡ ಹವ್ಯಾಸಿ ಆದರೂ ಅವರಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಪರತೆ ಇರಬೇಕು.

93.5 ರೆಡ್ ಎಫ್ ಎಪ್ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಪ್ರಶ್ನೆ-2014ರಲ್ಲಿ ಶೀಪುಗಾರರಾಗಿದ್ದ ನೀವು ಮತ್ತು ವಸಂತ ಕದಿ ಅವರು ‘ಒರಿಯದೋರಿ ಅಸಲ್’ ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ತುಳುವಿನ ಶೈಷ್ಣಿಕ ಚಿತ್ರ ಎಂದು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿದ್ದೇರಿ. ಇಲ್ಲಿ ನೀವು ಅನುಸರಿಸಿದ ಮಾನದಂಡಗಳೇನು?

ಒಂದು ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ನಾವು ಕಥಾದೃಷ್ಟಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ದೃಷ್ಟಿ ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಯಾಮಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಹಾಡುಗಳು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಕಥಾವಸ್ತುವಿನ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ‘ಒರಿಯದೋರಿ ಅಸಲ್’ ಎಲ್ಲಾ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾವು ‘ಒರಿಯದೋರಿ ಅಸಲ್’ ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ತುಳುವಿನ ಶೈಷ್ಣಿಕ ಚಿತ್ರ ಎಂದು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ‘ರಿಕ್ವೂ ಡ್ರೈವರ್’ ಕೂಡಾ ತುಳುವಿನ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿನಿಮಾ. ಆದರೆ ಆ ಜಿತ್ರ ತಂಡದವರು ಸ್ವಧೇರಿಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿದು ಬಿಟ್ಟರು.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಯಶ್ಶಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕರ ಕೊಡುಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕರ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರವಿದೆ. ತುಳುವಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂಗೀತ ನಿದೇಶಕ ಚರಣ್ ಕುಮಾರ್, ನಿಮಾರ್ ಪಕ ರಿಚರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ಲೀನೋ, ಗಾಯಕರಾದ ಮತ್ತೊರು ನರಸಿಂಹ ನಾಯಕ್, ರವೀಂದ್ರ ಪ್ರಥಮ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಪ್ರತಿಭೆಗಳು ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ನಟವಿದ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಸಂಭಾವನೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವರು ಪದೆಯಿತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ಇದು ಭಾಷಾಭಿಮಾನವೋ? ಪ್ರಚಾರವೋ?

ಪ್ರಚಾರ ಅಲ್ಲ ಅಭಿಮಾನ. ಆದರೂ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಸಂಭಾವನೆ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಕನ್ನಡದ ‘ಪ್ರಾಯ ಪ್ರಾಯ’ ಸಿನಿಮಾದ ನಟನಾಗಿ 500 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಭಾವನೆ ಪಡೆದಿದ್ದೆ.

ತುಳುವಿನ ಯಶ್ಶಿ ಚಿತ್ರ ‘ಬಂಗಾರ ಪಟ್ಟೀರ್’ ಚಿತ್ರದ ನಾಯಕ ನಟನಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವ ತಿಳಿಸಿ

ನಾನು ‘ಬಂಗಾರ ಪಟ್ಟೀರ್’ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನಟಸುವ ಮೊದಲೇ ಆದರ್ಶ ಥಿಲಂ ಇನ್ನಾಷ್ಟಿರ್ವಾಟನಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನಡ ಪದಕ ಪದೆದು ರಂಗಭಾವಿಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟವ. ಅದಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಮೊದಲ ಸಿನಿಮಾ ಕನ್ನಡದ ‘ಫಣಿಯಮ್ಮೆ’. ಮೊದಲೇ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ನಟಿಸಿ ಬಂದುದರಿಂದ ತುಳುವಿನ ‘ಬಂಗಾರ ಪಟ್ಟೀರ್’ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಭವ ಪಡೆದೆ.

ತುಳುನಾಡಿನ ಒಂದು ಭಾಗವಾದ ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಇದೆ?

ಇಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಅಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಇಲ್ಲ. ‘ಕೃಷ್ಣ’ ಧಿಯೇಟ್ರೋನಲ್ಲಿ ‘ಒರಿಯದೋರಿ ಅಸಲ್’ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಂಡದ್ದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಂಡದ್ದು ಕಡಿಮೆ.

ಮಾತು ಮುಗಿಸುವ ಮುನ್ನ ಬೆಂಬ್ತಾ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು “ಹೆಸರಿಗಾಗಿ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಸಿನಿಮಾಕ್ಕಾಗಿ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಬೇಡಿ” ಎಂದು.

ವಿ. ಜಿ. ಪಾಲ್

ರಂಗನಟ, ನಿದೇಶಕ, ಸಂಪನ್ಹೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಂತಹ ವಿ.ಜಿ. ಪಾಲ್ 1960ರಲ್ಲಿ ವಿಶು ಕುಮಾರ್ ಅವರ ಕಲ್ಲಿಗದ ಕುರುಕ್ಕೆಲ್ತು ತುಳು ನಾಟಕದ ಮೂಲಕ ರಂಗ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರು. ಇವರ ಮೂಲ ಹೆಸರು ಗೋಪಾಲ್ ಟಿ. ಕೋಟ್ಯಾನ್. ದೇಹಲಿ, ಜೆನ್ಸೆ, ಮುಣ್ಣ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ಹಾಗೂ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡ ಹಲವಾರು ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಯಸುಲ್ಲಿಗೆ, ಭಾಗ್ಯವಂತೆದೆ, ಸತ್ಯ ಓಲುಂದು, ತುಡರ್, ಮಾರಿಬಲೆ, ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಟೀರ್ ಮುಂತಾದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ನಟಿಸಿದ ಇವರಿಗೆ ಸಂದಿರುವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಹಲವಾರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ‘ತುಳು ಸಿನೇಮೋಫೆಲ್ವ-2016’ರ ವಿಶೇಷ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೂ ಭಾಜನಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಕುರಿತಾಗಿ ವಿ.ಜಿ. ಪಾಲ್ ಅವರ ಒಂದಿಷ್ಟು ಒಳನೋಟವನ್ನು ತಿಳಿಯೋಣ

ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ತುಳುನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪುವಿರಾ?

ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಲಿ. ಆದರೆ ಅನಗ್ತವಾಗಿ ತುರುಕಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಕರ್ತನೆ ಪೂರಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವೈಭವೀಕರಣ ವಾಡಿದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಬಾರದು.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಪ್ರಚಾರ, ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಇವುಗಳು ನಾಟಕರಂಗಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ?

ಇಂದು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಮಾರಕ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಸಿನಿಮಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೂ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದ ವಾಸ್ತವಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಕೂಡಾ ತುಳು ನಾಟಕಗಳ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಪರಭಾಷಾ ಕಲಾವಿದರು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕರಿತಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?

ಪರಭಾಷಾ ಕಲಾವಿದರ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂದು ಕೇವಲ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಂತ ಪರಭಾಷೆಯ ಜನಪ್ರಿಯ ಕಲಾವಿದರು ನಟಸಿದ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಗೆದ್ದಿವೆ ಎಂದು ಕೂಡಾ ಹೇಳಲಾಗದು. ನಮ್ಮ ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಪಳಗಿದ ಅನೇಕ ಕಲಾವಿದರು ಇರುವಾಗ ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ.

‘ಗಗ್ಗರ್’, ‘ದೇವರೊ’ ಇಂತಹ ಬಿರಳಿಕೆಕಿಂತ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವಂತಹ ಸಿನಿಮಾಗಳು ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಏಕ ನಿಮಾಣ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ?

ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸಿನಿಮಾಗಳು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿವೆ. ಹಣ ಹಾಕಿ ಹಣ ತೆಗೆಯುವುದೇ ಮಂತ್ರವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಿನಿಮಾ ಎಷ್ಟು ಗಳಿಸುತ್ತವೆ? ಎಂಬ ಲೆಕ್ಕಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ ವಿನಾ: ಸಿನಿಮಾ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಗಮನ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಕಳೆದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಿಚಿಗೆ ಒಮ್ಮೆಲೆ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಾರಣ?

ಕತೆಗೆ ಮೂರಕವಾದ ಚಿತ್ರಗಳು, ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂದೇಶಗಳಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಹಾಸ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಜನರಲ್ಲಿಯೂ ಸಿನಿಮಾದ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಮನಸ್ಸಿತಿಯೂ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗವು ಇಂದು ಯಂತ್ರಿಸಿನತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾತ್ರ ಇದೆಯಾ?

ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾತ್ರ ಇಲ್ಲ. ವ್ಯಾಯಕ್ಕಿಕವಾಗಿ ಸಿನಿಮಾ ರಂಗಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ತುಳು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ತುಳು ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸದಸ್ಯರ ಮನೆಯವರಲ್ಲರೂ ಬಂದರೆ ಯಾವ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಸೋಲುತ್ತದೆ? ಹಾಗೆಯೇ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತುಳು ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಾತನಾಡುವವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ತುಳು ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

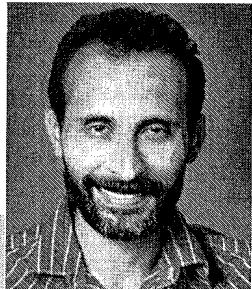
ಒಬ್ಬ ಕಲಾವಿದನಾಗಿ ನೀವು ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಅನುಭವಗಳೇನು?

ಬದುಕನ್ನು ತ್ರೈತಿಸಬೇಕು ಎಂಬುವುದನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲೇ ರಂಗಭೂಮಿಯಿಂದ ಕಲಿತವನು. ಜೊತೆಗೆ ಸಿನಿಮಾ ರಂಗಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸಮಯಪ್ರಸ್ಥಿತಿಸ್ತನ್ನು ಕಲಿತೆ. ಹಿಂದೆ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಲಾವಿದ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಟನೆಗೆ ಬೇಕಾದ

ವೇಷಭೂಷಣವನ್ನು ನಾವೇ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕಲಾವಿದರಲ್ಲಾ ಸೇರಿದರೆ ಮನೆಯ ವಾತಾವರಣವೇ ನಿವಾರಣಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ಕೆಳಿಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

‘ತುಳು ಚಿತ್ತರಂಗದ ಭೀಷ್ಯ’ ಎಂದು ಹೆಸರಾದ ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ ಅವರ ಜೊತೆ ನಿಮ್ಮ ಒಡನಾಟದ ಅನುಭವ ಹೇಗಿತ್ತು?

ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುವುದನ್ನು ಟೇಲರ್ ಅವರ ಬಳಿಯಬೇಕು. ಸಿನಿಮಾದ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಚಾರದ ಕುರಿತಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಂದ ಬಹಳಪ್ಪು ಕಲಿತೆ. ಅವರ ಜೊತೆ ಹಲವಾರು ನಾಟಕ, ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ನಟಿಸಿದ್ದೇನೆ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಷ್ಟ-ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕಂಡರೂ, ಅವಾರ ಶ್ರಮವಹಿಸಿದವರು. ಇಂದು ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಯಶಸ್ವಿನತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದರ ಹಿಂದೆ ಟೇಲರ್ ಅವರ ಪಾತ್ರ ಮರೆಯಲಾಗದು.

ವಿಜಯ್‌ಕುಮಾರ್ ಕೋಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್

ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಭದ್ರವಾದ ಅಡಿಪಾಠೀವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ವಿಜಯ್‌ಕುಮಾರ್ ಕೋಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಕೂಡ ಒಬ್ಬರು. ಅವರ ‘ಒರಿಯದೋರಿ ಅಸಲ್’ ಚಿತ್ರವೇ ತುಳು ಚಿತ್ರದ ಸುಗ್ರಿಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದ್ದ ಎನ್ನಬಹುದು. ಸದಾ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಹೊಸತನಕ್ಕೆ, ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವ ಇವರಿಗೆ ಸಿನಿಮಾ ರಂಗ ಇನ್ನಷ್ಟು ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿತು. ಇಂದು ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಯಶಸ್ವಿನತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿರಲು ಹಾಗೂ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಜನಕ್ರಿಯತೆಯ ಜೊತೆ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟವರೇ ವಿಜಯ್‌ಕುಮಾರ್ ಕೋಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಅವರು.

ಒಂತೆ ಅಡ್ಡನ್ನೊಮಲ್ಲಿ, ಕಡಲ ಮಗೆ, ಒರಿಯದೋರಿ ಅಸಲ್ ಮುಂತಾದ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಭಾಷಣೆ, ಗೀತಸಾಹಿತ್ಯ ಬರೆದ ವಿಜಯ್‌ಕುಮಾರ್ ಕೋಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಓವರ್ ತುಳು ನಾಟಕಕಾರ, ಚಲನಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಪಕ, ನಿರ್ದೇಶಕ ಹಾಗೂ ಹೋರಾಟಗಾರರು ಹೌದು. ಇವರ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಿಭಿನ್ನತೆಯಿದೆ. ಚಿತ್ರದ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುವ ಇವರ ಎಲ್ಲಾ ನಾಟಕ, ಸಿನಿಮಾ, ಸಾಹಿತ್ಯಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತುಳುನಾಡಿನ ಬದುಕು-ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾಳಜಿ ಇರುವುದನ್ನು ಕಾಳುತ್ತೇವೆ. ಇವರ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಳುವ ತುಳುನಾಡಿನ ಬದುಕು, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ವಾದುವರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಹೋರಾಟ, ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ನಿಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡವರು.

“ಚಿತ್ರ ಮಾಡಿ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿದರೂ ಯಾವ ನಿರ್ಮಾಪಕರು ಬಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಚಿತ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ, ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಅನುಭವದ ಕೊರತೆಯು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಸೋಲುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸುವ ಚಿತ್ರಗಳು ಇಂದು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆಯೇ ಹೊರತು ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಬಗ್ಗೆಗಿನ ಪ್ರೀತಿ, ಅಭಿಮಾನಗಳು ದೂರವಾಗುತ್ತಿವೆ” ಎಂಬ ಬೇಸರವನ್ನು ಕೋಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಜೊತೆ ನಡೆಸಿದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದ ಕುರಿತಾದ ಒಂದಿಷ್ಟು ಮಾತುಕತೆ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ವಿಜಯ್‌ಕುಮಾರ್ ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಎಂದರೆ ‘ಹೊಸತನ’ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಿಂದ, ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಿಂದ ನೀವು ದೂರವಾದದ್ದು ಹೋದೆ?

ದೂರವಾಗಿಲ್ಲ, ದೂರವಾಗುವ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲ. ಹಿಕೆಂದರೆ ತುಳುನಾಡಿನ ಜನತೆ ನನ್ನನ್ನು ಸದಾ ಕ್ಯೆ ಹಿಡಿದು ಹೆಚ್ಚುತ್ವಾಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ‘ಒರಿಯದೋರಿ ಅಸಲ್’ ನಂತರ ‘ಮದಿದೆ’ ಎಂಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಿದೆ ಆದರೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನೋವಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಲವೊಂದು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದವರೆಗೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಾಲ ಕೂಡಿ ಬಂದಾಗ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ತುಳು ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಪ್ರೇಕ್ಷಕನ ಮುಂದಿದುತ್ತೇನೆ.

ತುಳುನಾಡಿನ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಲು ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಲು ಕಾರಣ ಸಿನಿಮಾ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಜನಶ್ರೀಯ ಮಾಡುವು. ಹಾಗಾಗಿ ನೀವು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಸಿನಿಮಾದ ಮೂಲಕ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ನಾನು ಅದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ಭರವಸೆಯಿಂದ ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದಿಪ್ಪು ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಒಂದು ಚಿತ್ರ 100 ದಿನ 150 ದಿನ ಪ್ರದರ್ಶನ ಆಗುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದರೆ 400, 500 ದಿನ ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗುತ್ತಿರುವುದರ ಹಿಂದೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತುಳು ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಿದ್ದಾನೆಯೇ?

ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ನಾನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ನೀವೇ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಾಗ ತಿಳಿಯತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಚಿತ್ರವು ದಿನದಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ದೇಶಾವೆಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂಬುವುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವಿಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಕಡಲಾಚಿಗೆ ದಾಟಿ ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ಭಾವೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸಮಸ್ಯೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ‘ವಿಶಿಷ್ಟತೆ’ ಎನ್ನಬಹುದು. ಮಂಗಳೂರು ತುಳು, ಉಡುಪಿ ತುಳು, ಮತ್ತೂರು ತುಳು ಹಾಗೂ ಕಾಸರಗೋಡು ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಿಪ್ಪು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವೃತ್ತಾಸ್ತಗಳಿದ್ದರೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ತುಳು ಭಾವೆಯು ಸರಳವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿರುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬ ಸಾಹಿತ್ಯಕಾರನಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಇತ್ತೀಚಿನ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಹಾಡುಗಳು ಜನಮನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಇಂದಿನ ಸಿನಿಮಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಹಿಂದಿನ ಸಿನಿಮಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಅಂತಹ ವೃತ್ತಾಸ್ತಗಳಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಅದರ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಜನ ಪದೇಪದೇ ಕೇಳಿ ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದು ಕಂತಪಾಠ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹಾಗೆಯೇ ಉತ್ತಮ ಸಂಗೀತ, ಅರ್ಥಮಾರ್ಚ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಜನರ ಮುಂದೆ ತುಂಬಾ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಹಾಡುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲವೆಂದರೂ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯಪ್ರಜ್ಞಗೆ ಬಹಳ ಒತ್ತು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ವಕೆ?

ತುಳು ಪ್ರೇಕ್ಷಕನು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೇ ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಒತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಿನಿಮಾ ನಿಮಾರ್ಚ ಮಾಡುವವರು ಅದನ್ನೇ ಬಂಡವಾಳ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಹಜ. ಪ್ರೇಕ್ಷಕನು ಕೂಡ ‘ಸಿನಿಮಾ’ದ ಕುರಿತಾಗಿರುವ ತನ್ನ ನೋಟವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹೊಸತನವನ್ನು ಒಷ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹನಾಗಬೇಕು.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಬಂದು ಸಿನಿಮಾ ಅಂದರೆ ಏನು?

ಸಿನಿಮಾ ಅಂದರೆ ಹಣ, ಹೆಸರು, ಪ್ರಚಾರ ಗಳಿಸುವ ಮಾರ್ಗ ಅಲ್ಲ. ಕೇವಲ ನಾಯಕ, ನಾಯಕಿ ಕೇಂದ್ರಿತವಾಗಿದ್ದ ಪ್ರೀತಿ-ಪ್ರೇಮದ ಸುತ್ತ ತಿರುಗಿದರೆ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸಿನಿಮಾವಾಗಲಾರದು. ಮನರಂಜನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಕಲಾತ್ಮಕತೆಯು ಕೂಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಲ್ಲಿನಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಿರಬೇಕು.

ಇಂದಿನ ಯುವ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕಿರಿಮಾತೇನು?

ಇಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹಣ ಹಾಕುವ ನಿಮಾರ್ಚಪಕರುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕಾಗಿ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡದೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಂದಂತಹ ರಂಗಿಕರಂಗ, ಕರ್ವ, ಗೋಧಿ ಬಣ್ಣ ಸಾಧಾರಣ ಮೈಕ್ರೋ, ಯೂಟೋನ್ ನಂತಹ ಹೊಸತನವನ್ನು ನೀಡುವಂತಹ, ಸ್ಪಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶ ಇರುವಂತಹ ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಯುವ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕು.

ಹೊಸ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಯೋಜನೆಯ ಇದೆಯಾ?

ಮರಾತಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರಗೊಂಡ ನನ್ನ ‘ಮುದಿಮೆ’ ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಗುಜರಾತಿ ಹಾಗೂ ಬೋಂಜೊಪುರಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಕಾಲ ಪರಿಪ್ರಕ್ಷಲೆಯಾದಾಗ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಬಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ನಿಮಾರ್ಚಕರ ಸಂಘ ರಚನೆಯಾಯಿತು. ಈ ಕುರಿತಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?

ತುಳು, ಕೊಂಕಣಿ, ಕೊಡವ, ಭಾರೀ ಹಿಗೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಘ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಸಂಘವನ್ನು ಅಥವಾ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಸಾಯಿಕೃಷ್ಣ ಹಡ್ಡ

ಮೂಲತಃ ರಂಗಭೂಮಿಯಿಂದ ಬಂದ ಸಾಯಿಕೃಷ್ಣ ಕುಡ್ಲ ಅವರು ಒಟ್ಟು ನಟ, ನಿರ್ದೇಶಕ ಹಾಗೂ ನಿರ್ಮಾಪಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತುಳು ನಾಟಕದ ಮೂಲಕ ಪೊದಲೇ ಚಿರಪರಿಚಿತರಾಗಿರುವ ಇವರು ಸುಧ್ಯ, ತೆಲಿಕೆದ ಬೊಳ್ಳಿ, ಕಂಚಿಲ್ಲಿ ಬಾಲೆ, ಬಿರಿಯನ್ ತೊಂದ ಇರಿಯಗಾಪುಜಿ ಮುಂತಾದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣ ಹಜ್ಜಿ ಪ್ರಸ್ತುತಿ ನಿರ್ದೇಶನದತ್ತ ಮುಖ ಮಾಡಿ ಯಶಸ್ವಿಯನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡದ ಖ್ಯಾತ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಗಿರೀಶ್ ಕಾಸರವಳಿಯವರಿಂದ ನಟನೆಯಲ್ಲಿ ‘ಸೈ’ ಎನಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ‘ಗುಲಾಬಿ ಟಾಕೀಸು’ ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ನಟಸಿರುತ್ತಾರೆ. ‘ಸೂಂಬೆ’ ತುಳು ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ಇವರು ‘ಕುಡ್ಲ ಕೆಫೆ’ ಸಿನಿಮಾದ ಕ್ರಿಯೋಟಿಕ್ ಮೇಲ್ಮೈಸರ್. ‘ಜೋಕುಲಾಟಿಕ್’ ಅನ್ನುವ ತುಳು ಓಲಿಫಿಲ್ನಾನ ಯಶಸ್ವಿನಿಂದ ಮುಂದೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ‘ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲ’ ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಗಾಂಧಿನಗರಹ್ನೂ ಕಾಲಿಟ್ಟರು.

ಮೂಲತಃ ಓವ್ರೆ ನಾಟಕ ಕಲಾವಿದನಾಗಿದ್ದ ನಿಮಗೆ ಸಿನಿಮಾದ ನಟನೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಂಡಿತೆ?

ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಎಲ್ಲರೂ ನಾಟಕ ರಂಗದಿಂದಲೇ ಬಂದಿರುವವರು. ನಾಟಕದ ಅಭಿನಯದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಅನುಭವಗಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪ್ರಬುಧಿತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೊಂಡೊಯಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

ನಟರಾಗಿದ್ದ ನೀವು ನಿರ್ದೇಶನದತ್ತ ಒಲವು ತೋರಲು ಕಾರಣ ಅಥವಾ ಸ್ವೀತ್ರಾ

ಮುಂಬಾಯಿನಿಂದ ‘ಸುಧ್ಯ’ ಸಿನಿಮಾಕ್ಷಾತ್ ಕರೆ ಬಂತು. ಅದಲ್ಲದೆ ‘ಗುಲಾಬಿ ಟಾಕೀಸು’ಗೆ ಗಿರೀಶ್ ಕಾಸರವಳಿಯಿಂದ ಕರೆ ಬಂದಿತು. ಹೀಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಹಾಗೂ ಮುಂಬಾಯಿಯ ಕಲಾವಿದರ, ನಿರ್ದೇಶಕರ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳೆಯಿತು. ಅದಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ‘ಜೋಕುಲಾಟಿಕ್’ ತುಳು ಓಲಿಫಿಲ್ನಾನ ಯಶಸ್ವೇ ಮುಂದೆ ನನ್ನನ್ನು ನಿರ್ದೇಶನದತ್ತ ಸೆಳೆಯಿತು.

ಯುವ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ನೀವು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೀರಿ?

ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ‘ಮಿತಿ’ಯನ್ನು ನಾನು ಇಟ್ಟಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ ಆಸೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ಚಿತ್ರ ಯಾವುದೇ ಇರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಸುವ ಶ್ರಕ್ತಿ ನಿರ್ದೇಶಕನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಆ ಭರವಸೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಾನು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನಿದೇಶಕನಾಗಿ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡುವಾಗ ನಿಮಗೆ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರ ಜೊತೆ ಸಹಕಾರ ಸಿಗುತ್ತಿದೆಯೇ?

ನಾನು ಎಲ್ಲ ಕಲಾವಿದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೆರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕಲಾವಿದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹಿರಿಯ-ಕಿರಿಯ ಎಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲ, ಇರಬಾರದು. ನಾನು ಕೂಡಾ ಸ್ವತಃ ಕಲಾವಿದ ಆದ ಕಾರಣ ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಸಹಜವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ನಿಮಗಿತ್ತೇ?

ತುಳು ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿಯೇ ಅವಕಾಶಗಳು ಸಾಕಷಿದ್ದವು. ಆದರೆ ‘ಸುದ್ದ’ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬಂದಾಗ ಕಾಸರವಳಿ ಅವರ ‘ನಾಯಿನರಳು’ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬಳಿಕ ಅವರು ‘ಸುದ್ದ’ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕಂಡು ನನ್ನ ಅಭಿನಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನಟಿಸುವ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು.

ನಿಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾ ‘ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲ’ಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಾವಿದರು ಕರಾವಳಿಗರು ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಅದೊಂದು ‘ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾಚಿತ್ರ’ ಎಂಬ ಟೀಕೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನು?

ನಾನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಯದ್ದು. ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೇ ಇತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ ಭರವಸೆಯೂ ಇತ್ತು. ಸಿನಿಮಾ ಅಂದ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆಗಳು ಸಹಜ. ನನ್ನ ‘ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲ’ ಸಿನಿಮಾ ಗೆದ್ದಿದೆಯೇ? ಇಲ್ಲವೋ? ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸೋತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಚತುರ್ಮಂದಿರದ ಕೊರೆತೆಯಿದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕ್ಕ

ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ರ ಮಂದಿರದ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ. ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಅಂದುಕೊಂಡಂತಹ ಚಿತ್ರಮಂದಿರ ಸಿಗದಿದ್ದಾಗ ಇಂತಹ ಅಪವಾದಗಳು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ ಅಷ್ಟೇ. ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಕ್ಕಿಂತ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿನಿಮಾ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎರಡು-ಮೂರು ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ತುಳು ಸಿನಿಮಾರಂಗಕ್ಕೆ ಪೂರಕವೇ? ಮಾರಕವೇ?

ವಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸ್ವರ್ಥಗೆ ಯಾರೂ ಇಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಬದಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿನಿಮಾವೆಂದರೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ಲಿಂಡಿತ ನೋಡಿಯೇ ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಬಂದು ಸಿನಿಮಾದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಯಿತು ಎಂಬುವುದು ತಮ್ಮ.

ತುಳುಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಸಹಾಯಧನದ ಕುರಿತಾಗಿ ಏನಂತೀರಿ?

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಸಹಾಯಧನ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಅದಲ್ಲದೆ ಈ ಸಹಾಯಧನಕ್ಕಾಗಿ ಇದಾರು ವರ್ಷ ಕಾಯಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 2012ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ‘ಅಮೇರ್ಟ್ ಅಸಲ್ ಈಮೇರ್ಟ್ ಕುಸಲ್’ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಧನ ದೊರೆತಿರುವುದು 2016ರಲ್ಲಿ.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ತಕ್ಷಣ ಬದಲಾವಣೆ ಏನು?

ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಥಾನ ಚಿತ್ರಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಥಾವಸ್ತು ಇರುವ, ಹೊಸಲನವಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳು ಬರಬೇಕು. ಪ್ರೇಕ್ಷಕನು ಕೂಡಾ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು.

ಒಟ್ಟು ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕನಸೇನು?

ಚಿತ್ರರಂಗವನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ವವಾಗಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ನನ್ನದು, ಕೇವಲ ಸ್ವಾರ್ಥ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಗಾಗಿ ಸಿನಿಮಾ ವಾಡುವುದು ಕಲೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿ ಅಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೆಂಡಿದ್ದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನು ಇಂದು ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯವನ್ನೇ ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರೇಕ್ಷಕನು ಕೂಡಾ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಹೊಸಲನಕ್ಕೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡರೆ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯ ಗಾಳಿ ಬೀಸಬಹುದು.

ಸುಹಾನ್ ಪುಸಾರ್

2012–13ರಲ್ಲಿ ‘ರಾಮೋಜಿ ಫಿಲ್ಮ್ಸ್ ಸಿಟಿ’ಯಲ್ಲಿ ಜಿತ್ತುಕಢಿ ಹಾಗೂ ನಿದೇಶನ ವಿಪಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಕೋತ್ತರ ಡಿಪ್ಲೋಮ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಸುಹಾನ್ ಪುಸಾರ್ ಅವರು ತುಳು ಜಿತ್ತುರಂಗದ ಒವ್ವ ಉದಯೋನ್ನಿಂಬಿ ಯುವ ನಿದೇಶಕರು. ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾ ‘ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲ’ಯಲ್ಲಿ ಸಹ ನಿದೇಶಕನಾಗಿ ಸಿನಿಮಾ ರಂಗಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟ ಇವರು ತುಳುವಿನ ಯಶಸ್ವಿ ಜಿತ್ತು ‘ರಂಗ್’ನ ನಿದೇಶಕರು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ‘ಒಂದು ಮೊಟ್ಟೆಯ ಕರೆ’ ಜಿತ್ತುವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಇವರು ಜಿತ್ತುರಂಗದ ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಒಬ್ಬ ಆಸಕ್ತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ಹೌದು. ಅವರ ಅಧ್ಯಯನ ಹಾಗೂ ತುಳು ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಅಧ್ಯ್ಯಾಸಿಕೊಂಡ ರೀತಿಯನ್ನು ಅವರ ಮಾತುಗಳಿಂದಲೇ ತಿಳಿಯೋಣ.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ?

ತುಳು ಭಾಷೆ, ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಇಂದು ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ದೂರವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುವುದನ್ನು ಒಬ್ಬಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತುಳುನಾಡು ಜನಪದ ಕಲೆಗಳ ಆಗರ. ಅದರೆ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ, ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬಳಸುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಸೋತಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವರು ಕೇವಲ ಕೋಲ, ಕಂಬಳವನ್ನೇ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ನಮ್ಮ ತಿಳಿವಳಕೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ತುಳು ಜಿತ್ತುರಂಗದತ್ತ ನೀವು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಲು ಕಾರಣವೇನು?

ನಮ್ಮ ಉರು, ಜನ, ಭಾಷೆ ಎಂದಾಗ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಪ್ರೀತಿ, ಅಭಿಮಾನ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲವೂ ಸಹಜ. ಆ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ತುಳು ಜಿತ್ತುರಂಗದತ್ತ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿದೆ.

ಒಂದು ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ?

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಅಂದರೆ 35 ದಿನಗಳು ಸಾಕು. ಅದಲ್ಲದೆ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಆಯಾ ಬಜೆಟ್‌ಗೆ ತಕ್ಕುದಾಗಿ ದಿನಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಅಧವಾ ಕಡಿಮೆ ಆಗಬಹುದು.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ ಸನ್ನಿಹಿತ, ಹಾಸ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳು ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿಜ್ಞಂಭಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಒಟ್ಟು ಚಿತ್ರದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದೇ?

ಜನರ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹಾಸ್ಯ ಚಿತ್ರ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಹಾಸ್ಯ ವಿಜ್ಞಂಭಿಸುವುದು ಒಟ್ಟು ಚಿತ್ರದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹಾಸ್ಯವೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಚಿತ್ರದ ಮೂಲ ಆಶಯ ಮರೆಯಾಗಬಹುದು.

ಪರಭಾಷಾ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯೇ?

ಪರಭಾಷಾ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ತುಳು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಿಚಾರದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಕಲಾವಿದರೂ ಅವಕಾಶ ವಂಚಿತರಾಗಬಾರದು.

ಒಂದು ಚಿತ್ರದ ಸೋಲು-ಗೆಲುವಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಕನ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ವವಿಹಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪುವಿರಾ?

ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಗೆದ್ದಾಗ ಹಾಗೂ ಸೋತಾಗ ಏರಡಕ್ಕೂ ನಿರ್ದೇಶಕನನ್ನೇ ಹೊಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸಹజ. ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರ ಹಿಂಸುವಾವನು ನಿರ್ದೇಶಕ ಅನುಷ್ಠಾನದನ್ನು ಕೂಡಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಿನಿಮಾದ ಯಶಸ್ವಿಗೆ ಆತನೊಬ್ಬನ ಕ್ಯಾಚ್‌ಕ ಸಾಕಾಗದು. ಹಾಗೆಯೇ ಸಿನಿಮಾದ ಸೋಲು-ಗೆಲುವಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಪಾತ್ರವಿದೆ.

ಯುವ ನಿರ್ದೇಶಕನಾಗಿ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಲುವು ಏನು?

ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ಕೆತೆಗಿಂತ ಆ ಕೆತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮಣಿನ ಕೆತೆಯನ್ನೇ ಆಧಿರಿಸಿದ ಕನ್ನಡದ 'ರಂಗಿರಂಗ' ಯಾವ ಯಶಸ್ವನ್ನು ಗಳಿಸಿತು ಎಂಬುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹೊಸ ಪಾತ್ರಗಳ ಪರಿಚಯ ಆಗಬೇಕು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಆ ಹೊಸ ಪಾತ್ರಗಳು ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ಸಲ್ಲಿಸುವಂತಿರಬೇಕು.

ತುಳು ಪ್ರೇಕ್ಷಕನ ಕುರಿತಾಗಿ ಏನು ಹೇಳುವಿರಿ.

ತುಳು ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ಬುದ್ಧಿವಂತ. ಆತನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಆಯ್ದು ಇದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿಂತೂ ನಾಲ್ಕೆಯದು ಭಾಷೆಗಳ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗುವುದರಿಂದ ತನ್ನ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮೀರಿದ ಆಯ್ದು ಮಾಡುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅವನಿಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅಂತಹ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನನ್ನು ಸೆಳಿಯುವಂತಹ ಸಿನಿಮಾಗಳು ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಶಿಥಿಗತಿ ಹೇಗಿದೆ?

ಪ್ರಸ್ತುತ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸತನವಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಭಾವನ್ನು ಕೂಡಾ ಮೂಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಯಶಸ್ವಿ ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡಾ ಅಪ್ಪೇ ಕಷ್ಟ ವಿಕೆಂದರೆ ಇದು ಬಹುಭಾಷಿಕರ ನೆಲೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಸುವುದು ಒಂದು ಸವಾಲು. ಹಾಗಾಗಿ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ ಹಣ ವಾಪಾಸ್ಸು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿ

ಚಲಿಸುವ ಚಿತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿ-ಕೆವಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅನುಭವದೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದೇ ‘ಸಿನಿಮಾ’. ಈ ಸಿನಿಮಾ ಎಂಬ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗವು 1971ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರಥಮ ಹೆಚ್ಚೆಯಿನಿಂತಿತ್ತು. ಸಮೃದ್ಧವಾದ ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಯಶಸ್ವಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಮೆಟ್ಟಿಲೇರುತ್ತಾ ಬರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಶುಬಿಳಿಗಳನ್ನು ಕಂಡಿವೆ. ಕೊಡವ, ಬ್ಯಾರಿ, ಕೊಂಕಣಿ, ಬಂಜಾರ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಚಿತ್ರಗಳ ನಡುವೆ ‘ತುಳು ಸಿನಿಮಾ’ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಳಕ್ಕಿರಿಯಾಗುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗ ವೇಗವಾಗಿ ಮುನ್ನಿಸ್ತಿರುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿ ಹೇಗೆ ಎಂಬುವುದನ್ನು ತೀಳಿಯೋಣ.

ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಬಹುಬೇಗ ಜನರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಇಂದು ಮಾಡ್ಯಮಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ದೃಶ್ಯ ಮಾಡ್ಯಮ, ಬರಹ ಮಾಡ್ಯಮಕ್ಕಿಂತ ವೇಗವಾದುದು ಶ್ರವ್ಯ ಮಾಡ್ಯಮ. ಆದರೆ ಬರಹ ಹಾಗೂ ಶ್ರವ್ಯ ಮಾಡ್ಯಮಕ್ಕಿಂತ ಜನಪ್ರಿಯವಾದುದು, ಆಕರ್ಷಕವಾದುದು ದೃಶ್ಯ ಮಾಡ್ಯಮ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬರಹ ಮಾಡ್ಯಮವಾದ ಪ್ರತಿಕೆಗಳು, ಶ್ರವ್ಯ ಮಾಡ್ಯಮವಾದ ಏಫ್.ಎಂ. ರೇಡಿಯೋಗಳು ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯ ಮಾಡ್ಯಮವಾದ ಟಿಪಿ ಚಾನಲ್‌ಗಳು ಸಿನಿಮಾದ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನನ್ನು ಚಿತ್ರಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಸೆಳೆದು ತರುವಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಸಿನಿಮಾ ರಂಗವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಹೆಳಿಹೆಲ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಂತರ್ಜಾಲದಿಂದ ಕೂಡಾ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ಕುವ ಕಾಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಇರುವ ಯಾರಾದರೂ ಒರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಾನು ಸಿನಿಮಾ ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಅದೊಂದು ವಿಶೇಷ ಸುದ್ದಿಯಾಗುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಿನಿಮಾ ರಂಗ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ.

ಕೆಲೆಯಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡ ಸಿನಿಮಾವು ಇಂದು ಉದ್ಯಮವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ ಎಂಬುವುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಲೇಬೇಕು. ಸಿನಿಮಾ ಒಂದು ಉದ್ಯಮವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಂತ ಅದನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭಾಗವಲ್ಲ ಎಂದು ಖಂಡಿತ ಹೇಳಲಾಗದು. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಈ ಪರಂಪರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬೇರಿನಿಂದ ಕಳಿಕೆಯಿಂದು ಕೇವಲ ಮನರಂಜನೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ 70%ರಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಲಾಂಗು-ಮಚ್ಚು, ತ್ರೀತಿ-ಪ್ರೇಮ, ತ್ರಿಯತಮೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಇವುಗಳೇ ಚಲನಚಿತ್ರ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ನಿಜಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಾಗದಂತಹ, ಉಂಟಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದಂತಹ ಹೊಡೆದಾಟಗಳು, ಪ್ರೇಮಕತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನುಸ್ಕಳೊಂಡಿವೆ. ಇಂತಹ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಬುದ್ಧಿವಂತನಾದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನು ಅದೇಗೆ ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುವುದು ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥ. “ನಾವು ಕೇವಲ ಮನರಂಜನೆಗೊಂಡಷ್ಟೇ ಸಿನಿಮಾ ನೋಡದೆ ಮನರಂಜನೆ ಅದರ ಒಂದು ಭಾಗವಂದಷ್ಟೇ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು” ಎಂಬ ಕನ್ನಡದ ಖ್ಯಾತ ಕರ್ತೆಗಾರ ಎಸ್. ದಿವಾಕರ್ ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಸಿಮೆತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯದ್ದರೂ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಿತ್ರ ತಯಾರಿಸಲು ಇಂದು ಕೆನಿಷ್ಟೆವೆಂದರೂ 40–50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಜಿತ್ರದ ಬಜೆಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಷ್ಟು ಜಿತ್ರ ಹಿಂಜ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಕಳ್ಳಿನೆ. ಅಭಿಮಾನವೋ, ಪ್ರಚಾರವೋ, ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯೋ ಅಂತು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹಣ ಹಾಕುವವರಿಗೆ ಇಂದು ಬರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಿನಿಮಾದ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ವ್ಯಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲಾಗಿ ಸಿನಿಮಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಇಂದು ‘ಮೈಕ್ರೋ ಪ್ರಚಾರ’ವೇ ನುಂಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸಿನಿಮಾ ಒಂದು ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು, ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುವುದು ಜಿತ್ರ ವಿಮರ್ಶಕರ ಮಾತ್ರ. ಒಂದು ಪರದೆಯೋಳಗೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ಏಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಷಣಿ ಸಿನಿಮಾ ಹಿಡಿದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಪರದೆಯಿಂದ ದೂರವಾದ ನಂತರ ಆ ಸಿನಿಮಾ ನಮ್ಮನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಸಿನಿಮಾದ ಪ್ರಚಾರದ ಅಭಿರವನ್ನು ಕಂಡು ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರದ ಒಳಹೊಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಿಗೆ ತನ್ನ ಸಮಯ ಹಾಗೂ ಕೊಟ್ಟಿ ಹಣಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸುವಂತಹ ಸಿನಿಮಾಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಲಿ.

ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಾದ ಸಿನಿಮಾವು ಇಂದು ಆ ಸಮಾಜವನ್ನೇ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುವಂತಿದೆ. ಚಿಂತನೆ ಮೂಡಿಸಬೇಕಾದ ಜಿತ್ರಗಳು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಈ ಜಿತ್ರಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಬಂದೆ? ಎಂಬ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವಂತಿರಬಾರದು. ಒಂದು ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದ ನಂತರದ ಕೆಲವಾರು ದಿನಗಳವರೆಗೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡುವಂತಹ ಕಥಾವಸ್ತುವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಂತೆ, ಜೂತೆಗೆ ಜ್ಞಳಂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವಂತಿದ್ದು, ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ಅರಿವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿರಬೇಕು.

ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಗೊಂದಲಗಳಿಗೆ, ವಿವಾದಗಳಿಗೆ ತುಳು ಜಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬಾರದು. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತುಳು ಜಿತ್ರರಂಗ ಬೆಳೆದಂತೆಯೇ ಜಿತ್ರರಂಗದೊಳಗೆಯೇ ಬಿಡುಗಡೆ, ಜಿತ್ರದ ಹೆಸರು ಹಾಗೂ ಜಿತ್ರಮಂದಿರ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ವಾದ-ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಕಂಡಾಗ ತುಳು ಜಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಂಡಳಿ ಇಳ್ಳರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವಂತಿದೆ. ಒಂದು ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡಾಗ ನಾಯಕ ನಟರಿಗಿಂತ ಜಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣಪಕರ ಪ್ರಭಾವ, ಹಿಡಿತ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂದರೆ ನಟನೆ, ಕಲೆ ಇವಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಹಣ ನುಂಗಿ ಹಾಕುತ್ತಿದೆ.

ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಕಥಾವಸ್ತುಕೇಂದ್ರಿತ, ಪಾತ್ರಕೇಂದ್ರಿತ, ಚಿಂತನಾಕೇಂದ್ರಿತ, ಸಾಹಿತ್ಯಕೇಂದ್ರಿತ ಎಂಬ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಸಿನಿಮಾಗಳಿವೆ. ಭಾರತೀಯ ಜಿತ್ರರಂಗದ ಆರಂಭದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ‘ಕಥಾಕೇಂದ್ರಿತ’ ಸಿನಿಮಾಗಳೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಬರುಬರುತ್ತಾ ‘ನಾಯಕ ಪ್ರಧಾನ ಜಿತ್ರಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿತು. ಇದರ ಭಾಯೆ ಇಂದನವರೆಗೂ ಜಿತ್ರರಂಗವನ್ನು ಆವರಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ಜಿತ್ರರಂಗವು ಕಳೆದ ಏರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಥಾವಸ್ತುಕೇಂದ್ರಿತ ಜಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟು ಯಶ್ಸಿಸ್ತುಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತುಳು ಜಿತ್ರರಂಗ ಮಾತ್ರ ಹಾಸ್ಯ ಮತ್ತು ಪಾತ್ರಕೇಂದ್ರಿತ ಜಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬಂಧಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಎನ್ನಲಾರದು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮದುಕಾಟವನ್ನು ಕಂಡ ಬಳಿಕ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡುವವನ್ನು ಕೂಡಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಳ್ಳಿ. ಆದರೆ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡ ರೀತಿ ಅಸಮರ್ಪಕ. ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೇವಲ ಪ್ರಜಾರಕ್ಷಾಗಿ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಬಾರದು. ಕರ್ತೆಗೆ ಮೂರಕವಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಆಕೆಯನ್ನು ಒದ್ದೆ ಅಥವಾ ತುಂಡುಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತಹ ಹಳೆ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಸ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಕೈ ಬಿಡಬೇಕು. ಬದಲಾಗಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಸಂವೇದನಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಸಿನಿಮಾದತ್ತ ತುಳು ಚಿತ್ರರಂಗ ಗಮನವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉದಾ: ದಲಿತ ಸಂವೇದನಗಳನ್ನು ‘ದೇವರೋ’, ‘ಗಗ್ರರ್’ ಸಿನಿಮಾಗಳು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ.

ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಜಗತ್ತು ಕಟ್ಟಕೊಟ್ಟಿ ತುಳು ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಹಾಗೂ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಜಗತ್ತು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿ ತುಳು ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಅಂತರಗಳಿವೆ, ಬಿನ್ನತೆಗಳಿವೆ. ಎಲ್ಲೋ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯವು ಹೇಗೆ ಜನರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿ ಇದ್ದವೋ ಅಷ್ಟು ಹತ್ತಿರವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನೈಜೃತೆ, ವಾಸ್ತವತೆಗಿಂತ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಮೂಲಕ ಮನರಂಜನಗಳ್ಳೇ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೂಡ ವಿಫಲವಾಗಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡಿನ ಜೀವನದಿ ‘ನೇತ್ರಾವತಿ’ಯ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿದ, ಬೆಂಬಲಿಸಿದ ಜನರನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಇದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

80ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಜೀತ ಪದ್ಧತಿ, ಅಸ್ಟ್ರೇಶ್, ನಗರೀಕರಣ, ಬ್ರಹ್ಮಿಕಾರ, ಮಹಿಳೆಯರ ಶೋಷನೆ ಮುಂತಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಬಯಲಾಯಿತು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗಿರೀಶ್ ಕಾಸರವಳಿ ಅವರ ಘಟಶ್ರಾಧ, ತಬರನ ಕಥೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. 1970ರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ‘ಸಂಸ್ಕಾರ’ ಭಾರತೀಯ ಚಿತ್ರರಂಗ ಕನ್ನಡದ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಷಿಸಿತು ಹಾಗೂ ಕಲಾತ್ಮಕ ಸಿನಿಮಾಗಳು ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞಗೆ ಹೇಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿತು ಮುಂತಾದ ವಿಚಾರಗಳತ್ತ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು.

ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಚಿತ್ರಗಳು ನಿರ್ವಾಣವಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಕಟ್ಟಬಾದರೆ ಚಿತ್ರ ಬಿಡುಗಡೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಲ್ವಪೆಕ್ಕೆ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಪರದೆಯಲ್ಲಾದರೂ ತುಳುಚಿತ್ರದ ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಆಗಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಟಿಕೆಟ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆ, ತಾಲೂಕು, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಭಿನ್ನ ದರ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಈ ಮೂಲಕ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಚಿತ್ರಮಂದಿರದತ್ತ ಸೇಳಿಯುವಂತಾಗಬೇಕು. ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಾಣವಾಗುವ ಗುಣಮಟ್ಟವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಲಾತ್ಮಕ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ವಿಶೇಷ ಸಹಾಯಧನ ಸಿಗುವಂತೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿರುತ್ತದೆ.

ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಪರಭಾಷಾ ಚಿತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿ ಟಿಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರೂ.3ರಿಂದ 5.ರೂ ಹೆಚ್ಚಿರಿದ ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹೊತ್ತಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನೀಡಿ ಆ ಹೊತ್ತವನ್ನು ಚಿತ್ರಮಂದಿರ ನಿರ್ವಾಣ, ಸಹಾಯಧನಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಷಾ ಜಿತ್ರಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅನ್ನಭಾಷಾ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಮೇಲೆ ಇದೇ ನಿಯಮವನ್ನು ಅನ್ನಯಿಸಿ ನಮ್ಮ ತುಳು ಜಿತ್ರರಂಗದ ಬೆಳವಶಿಗೆಯತ್ತೆ ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು.

ತುಳು ವ್ಯಕ್ತಿ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಬೆಳೆದ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಜಗತ್ತು ಗಾಢವಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ತುಳುವರ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದೆ. ಹಾಗಂತ ಒಂದು ಸಿನಿಮಾ ಕೇವಲ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಭಿನಯದಷ್ಟೇ ಜಿತ್ರಕೆ ಹಾಗೂ ಭಾಯಾಗ್ರಹಣ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ನಟನಿಂದ ಸಿನಿಮಾ ಗೆಳ್ಳುವ ಕಾಲ ಇದಲ್ಲ. ಒಟ್ಟು ಜಿತ್ರದ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜಿತ್ರದಿಂದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ದೂರ ನಿಲ್ಲಬಹುದು. ಇಂತಹ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತಹ ಕೆಲವೇಂದು ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ನಾಬಿಂದು ಕಾಣಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಸಂಬಧದ ಕರ್ತಗಳು, ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಹಾಡುಗಳು, ನಗು ಬಾರದ ಹಾಸ್ಗಳು ಜಿತ್ರ ರಸಿಕರನ್ನು ನಿರಾಶರನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಜಿತ್ರ ಸೋತ ನಂತರ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆಯಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿವ ಬದಲು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವತ್ತೆ ನಿರ್ದೇಶಕ, ನಿರ್ಮಾಪಕ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಲಾಭ ಅನ್ನವುದು ಕೇವಲ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿಸುವ ಬಂದವಾಳ ಹಿಂಬಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಭಾಷೆ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮದ ಅರಿವಿನ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುವುದನ್ನು ಕೂಡಾ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಲೆಯಾದರೆ, ಸಿನಿಮಾ ಬಹುಮಂದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಲೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತಪ್ಪಿನಿಂದಲೂ ಸಿನಿಮಾ ಸೋಲಬಹುದು ಅಧವಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿನಿಮಾವಾಗಿದ್ದು ಅದು ಜನರನ್ನು ಮುಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಂತಹ ‘ದೇವರ್’ ಉತ್ತಮ ಕಲಾತ್ಮಕ ಜಿತ್ರವಾದರೂ ಅದು ಅಂತಹ ಸದ್ಗ್ರಂಥೇ ಮಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಸಿನಿಮಾ ಚನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಅನ್ನವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನು ಕೂಡಾ ಮೋದಲು ಸಿನಿಮಾದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ‘ಆರಾಧನಾ ಪರಂಪರೆ’ಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ‘ಅಲೋಚನಾ ಪರಂಪರೆ’ಯನ್ನು ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೊಸತನವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹಾಗಾದಲ್ಲಿ ತುಳುಭಾಷೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಜಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಭವಿಷ್ಯವಿದೆ.

ಪ್ರಾರ್ಥೇಶಿಕ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಸಿಗಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಸಿಗದ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗ ಎಲೆಮೆರೆಯ ಕಾಲಿಯಂತಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದು ನಿರ್ದೇಶಕರ ಕ್ಯೇಚೆಲ್ಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನ ಮೇಲ್ಮೈಹದ ನೆಲೆಯಿಂದ ತುಳು ಜಿತ್ರರಂಗವು ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾತ್ರವಲ್ಲ, ಗಾಂಧಿ ನಗರವೂ ತಿರುಗಿ ನೋಡುವಂತೆ ವಾಡಿದೆ ಎಂಬುವುದು ಅಭಿಮಾನದ ಸಂಗತಿ. ಹಾಗಾಗಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಿ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಅದು ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗಕ್ಕೆ ಬರಲಿ.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೋಂದು ಸಣ್ಣಮಟ್ಟ ಕೊರತೆಗಳಿದ್ದರೂ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ, ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿರತ ಪರಭಾಷಾ ಜಿತ್ರದ ಪಾರಮ್ಯದ ನಡುವೆಯೂ ತುಳು ಸಿನಿಮಾವು ತನ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾವನ್ನೂ ಮೂಡಿಸಿದೆ ಅನ್ನವುದು ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯ ಎಂಬುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ತುಳುವರು ಸಂತೋಷ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಿಡುಗೆಯಾದ ಜಿತ್ತಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ	ಸಿನಿಮಾದ ಹೆಸರು	ವರ್ಷ	ನಿರ್ದೇಶಕರು	ನಿರ್ಮಾಪಕರು
1	ಎನ್ನ ತಂಗಡಿ	19.02.1971	ಎಸ್. ಆರ್. ರಾಜನ್	ಎಸ್. ಆರ್. ರಾಜನ್
2	ದಾರೆದ ಬುಡೆದಿ	26.03.1971	ಆರೋಹ ಪಟ್ಟಾಭಿ	ಕೆ. ಎನ್. ಟೇಲರ್,
				ನಾರಾಯಣ ಮತ್ತನ್
3	ಪರ್ಗತ ಮುಗೆ	31.03.1972	ಆರೋಹ ಪಟ್ಟಾಭಿ	ಕಾಡುಪುತ ಮಹಾಬಲ ಶೈಟ್,
				ಅನಂದ ಶೇವರ್
4	ಬಿಸ್ತೃ ಬಾಬು	6.10.1972	ಆರೋಹ ಪಟ್ಟಾಭಿ	ಎಂ. ವೃ. ಕೋಲ
5	ಉದ್ದ್ಯ ಖದರ್	5.05.1973	ಪದ್ಮಾಭಾನ್	ಶ್ರೀಮತ್ತ ಅನ್ನರಾ ಚೇಗ್
6	ಕೊಟ ಜನ್ನಯ್ಯ	15.06.1973	ವಿಶ್. ಹುಮಾರ್	ಕೆ. ಮುದ್ದು ಸುದೌರ್
7	ಯಾನ್ ಸನ್ನಾಮ ಅಪೆ	1973	ಗೀತಪ್ರಯಿ	ಎ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಅತ್ಮಾರ
8	ಕಾಸ್ದರಾಯ್ ಕಂಡನ್	1973	ಗೀತಪ್ರಯಿ	ಅನಂದ ಶೇವರ್
9	ವರ್ ಮತ್ತು ತಂಪ್ಪಿ	15.02.1974	ಕೆ. ಎನ್. ಟೇಲರ್	ಕೆ. ಎನ್. ಟೇಲರ್
10	ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ	18.10.1974	ಆರೋಹ ಪಟ್ಟಾಭಿ	ಸಂಚೀವ ದಂಡಕೆರಿ
11	ಸಾವಿರಂದ್ರೇ ಸಾವಿತ್ರಿ	14.08.1976	ಗೀತಪ್ರಯಿ	ಕೆ. ಎನ್. ಟೇಲರ್
12	ಹುಳು ನಾಡುಪಿ	1976	ಕೆ. ಎನ್. ಟೇಲರ್	ಕೆ. ದಯಾನಂದ
13	ಬೊಳ್ಳೊಳೆ	1977	ಆರೋಹ ಪಟ್ಟಾಭಿ	ಸಂಚೀವ ದಂಡಕೆರಿ
14	ನ್ಯಾಯೋಗಾದ್	22.09.1978	ಪಿ. ಎಸ್. ಮೂರ್ತಿ	ಕೆಮ್ಮೂರು ದೊಡ್ಡಣಿ ಶೈಟ್,
	ಜಿಂಡಾಬಾದ್			ಬಿ. ಎಸ್. ರಾಜ್
15	ಸಂಗಮಸಾಕ್ಷೀ	20.10.1978	ಸುಂದರ್ ಕೃಷ್ಣ ಅರಸ್	ವಸಂತ ಬಂಗೇರ
				ಆರೋಹ ಭೀಮರಾವ್
16	ಕರಿಯಣ ಕ್ಷಿಂಡಿ ಸಂಡನ	1978	ಆರೋಹ ಪಟ್ಟಾಭಿ	ಆರೋಹ ಪಟ್ಟಾಭಿ
				ಆರೋಹ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಾಯಣ ರಾಜ್
17	ನ್ಯಾಯೋಗಾದ್ ಎನ್ನ ಬಿದ್ದಾಕ್	1979	ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಕುಕ್ಕಿಕುಕ್ಕಿ	ರಿಚರ್ಡ್ ಕೃಷ್ಣಲಿನ್ನೆ
18	ಭಾಗ್ಯಪಂತದಿ	23.10.1981	ಆರೋಹ ಪಟ್ಟಾಭಿ	ಹಿ. ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್
19	ಬದ್ದೆ ಬುಡ್ಲೆ	13.05.1983	ಆರೋಹ ಪಟ್ಟಾಭಿ	ರಾಮ್ ಶೈಟ್
20	ದಾರೆದ ಶೀರೆ	13.04.1984	ರಾಮ್ ಶೈಟ್	ರಾಮ್ ಶೈಟ್
21	ಪಟ್ಟಾಯಿ ಪಿಲಿ	8.05.1987	ರವಿ ಎನ್. ಕಾಂಡನ್	ಎಸ್. ಎಸ್. ಮತ್ತನ್
22	ಬದ್ದುಂಜಿ ಕಬತೆ	11.11.1988	ದಾಂಡೊಡರ ಬಿ. ಬಂಗೇರ	ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ಆಚಾರ್
23	ರಾತ್ರೆ ಪರ್ಗೆಲ್	4.01.1991	ಕೋಡ್ಲು ರಾಮಕೃಷ್ಣ	ಡಾ. ಜಂಪ್ರಿತಾ
				ಸದಾತ್ಮ ಸಾಲಿಯಾನ್,
24	ಸತ್ಯ ಓಲುಂಡು	23.08.1991	ಆರೋಹ ಪಟ್ಟಾಭಿ	ಎಸ್. ಎಸ್. ಮತ್ತನ್, ಅಧ್ಯ ಮುಸೇನ್, ಧೀರಜ್ ಮುಸೇನ್
25	ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಟೇರ್	23.04.1993	ರಿಚರ್ಡ್ ಕೃಷ್ಣಲಿನ್ನೆ	ರಿಚರ್ಡ್ ಕೃಷ್ಣಲಿನ್ನೆ
26	ಸಂಪೂರ್ಣಬಿ. 8	7.05.1994	ರಿಚರ್ಡ್ ಕೃಷ್ಣಲಿನ್ನೆ	ರಿಚರ್ಡ್ ಕೃಷ್ಣಲಿನ್ನೆ
27	ಬದ್ದೆ ಬಿಲೆ	20.10.1994	ಮಣಿ ಮುರುಗನ್	ಹಿ. ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್
28	ಕಾಲ	14.03.1997	ರಾಜ್ ಬಲ್ಲಾರ್	ವೃ.ಆರ್. ಅಶ್ವತ್ತಿ ನಾರಾಯಣ ರಾಜ್
29	ಮಾರಿಬಲೆ	3.04.1998	ಕೃಷ್ಣಪ್ ಲಂಕುರು	ಕಂಪಿ ರಘುನಾಥ ರ್ಯಾ

30	ಒಂತೆ ಅಡ್ಡನ್ಹಿ ಮಲ್ಲಿ	4.12.1998	ಕುಂಜಾಡಿ ಪ್ರೇಮನಾಥ ರೈ	ಪ್ರಭಾಕರ್ ಜೆ. ಬಂಗೀರ, ಪ್ರಜ್ಞಾ ಡಿ. ಬಂಗೀರ
31	ಅಂತಪುರ	2001	ಅನಂತ ಕೃಷ್ಣ	ರಮೇಶ್ ಜ್ಯೋತಿಸ್
32	ಪುಡೆರ್	4.05.2001	ಹೊಳ್ಳು ರಾಮಕೃಷ್ಣ	ಪ್ರಭಾತೋರಾಜ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಪ್ರೇಮನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ
33	ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯ	5.05.2006	ಅನಂದ ಪಿ. ರಾಜು	ಆರ್. ಧನರಾಜ್
34	ಕಡಲ ಯಗೆ	8.09.2006	ಪ್ರಮೇಶ್ ಹೆಚ್ಚುಪ್ಪಿ	ಸಾಧನಾ ಎನ್. ಶೆಟ್ಟಿ
35	ಬದಿ	14.09.2007	ರತ್ನಕ್ರಿಂತಿ ಕಾಣ್ಡಲಿನೊ	ರಿಜರ್ವ್ ಕಾನ್ಸಲಿನೊ, ರೇಮಂಡ್ ಕ್ಲಾರ್ಸ್
36	ಬಿಸ್	11.04.2008	ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಕೌಶಿಕ್	ವಂ. ವಿ. ಲೋಕೇಶ್
37	ಬರ್ದ್	5.12.2008	ರಾಜೇಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ ನಿಂಬಾಯ	ರಾಜೇಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ ನಿಂಬಾಯ
38	ಬೇವರ್	27.08.2010	ಸುಧಾಕರ್ ಬನ್ನಂಜಿ	ವಚನ್ ಶೆಟ್ಟಿ. ವಿ. ಕ. ಪ್ರಾತ್ಯಾ, ಶ್ರೀಮತಿ ದೇದಾವತಿ ಶೆಟ್ಟಿ ಜಯಪೀಠ ಶೆಟ್ಟಿ
39	ಗಗ್ಗರ್	4.03.2011	ಶಿವಧ್ರಜ್	ಗುರುದ್ವಾ ಎಂ. ದುರ್ಗಾನಂದ
40	ಕಂಟ್ಲ್ ಬಾಲೆ	25.03.2011	ಕಂಬು ರಘುನಾಥ ರೈ	ಕಂಬು ರಘುನಾಥ ರೈ
41	ಒರಿಂಬುದ್ದೀರಿ ಅಸಲ್	27.05.2011	ವ. ಸ್. ರಾಜಶೇಖರ್	ರೂಪ ವಿಜಯ್ ಕುಮಾರ್
42	ಬಂಗಾರ್ ಸುರಲ್	27.04.2012	ರಾಮ್ ಶೆಟ್ಟಿ	ರಾಮ್ ಶೆಟ್ಟಿ
43	ಆಮೇಶ್ ಅಸಲ್ ಕಾಮೇಶ್ ಕುಸಲ್	4.05.2012	ರಂಜನ್ ರಾಘು ಶೆಟ್ಟಿ	ಸೂರ್ಯ ಮನ್ನನ್, ರಂಜನ್ ರಾಘು ಶೆಟ್ಟಿ
44	ಕೊಂಡ	2012	ರಾಜನ್ ಲ್ಯಾಲಪುರಿ	ಗೀತಾ ಹೆಗ್ಡೆ ನಮ್ಮತಾ ಹೆಗ್ಡೆ
45	ತೆಲಿಕೆದ ದೊಳ್ಳಿ	6.12.2012	ಪಿ. ಎಚ್. ವಶ್ನೇಶ್	ಸುಧಿರ್ ಕಾಮತ್
46	ರಿಕ್ಷ ದ್ರೇಪರ್	27.09.2013	ಪ. ಸ್. ರಾಜಶೇಖರ್	ಪ್ರಮೇಶ್ ಕೊಂಡಾಡಿ
47	ಪಕ್ಕಿಲು ಮೂಡಿ	24.01.2014	ಪ್ರಕಾಶ್ ಕಾಟಪ್ಪು	ಪ್ರಕಾಶ್ ಕಾಟಪ್ಪು
48	ಬರ್ಕ್	14.02.2014	ಭರತ ಕೃಷ್ಣ	ಸುರೇಶ್ ಕ. ರೆಡ್ಡಿ
49	ನಿರ್ಲೂ	7.03.2014	ರಂಜಿತ್ ಬಜ್ಜೆ	ಶೋಧನ್ ಪ್ರಸಾದ್
50	ಬ್ರಹ್ಮ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಗುರು ಸ್ವಾಮಿ	2.05.2014	ರಾಜಶೇಖರ ಕೋಡ್ಕಾನ್	ರಾಜಶೇಖರ ಕೋಡ್ಕಾನ್
51	ರಂಗ್	8.08.2014	ಸುಧಾನ್ ಪ್ರಸಾದ್, ವಿಜ್ಯಾಯ ವಿನಾಯಕ್	ದೇವದಾಸ್ ಕುಮಾರ್ ಪಾಂಡೇಶ್ವರ
52	ಕಾಲಿಮೋಲಿಲು	31.10.2014	ವರ್ಣಂದ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಕಾವರು	ಪ್ರಕಾಶ್ ಪಾಂಡೇಶ್ವರ
53	ಮದಿಮೆ	20.11.2014	ವಿಜಯ್ ಕುಮಾರ್ ಕೊಡಿಯಾಲ್ ಬ್ರೀಲ್	ಮೇಗಿನ ಮಾಲಾಡಿ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ
54	ಸೂಂಬೆ	13.03.2015	ಸಾಯಿಕೃಷ್ಣ ಪಿಡ್	ಕಶೋರ್ ಕೆಟ್ಟಾರಿ, ಶ್ರೀತಾ ಕ. ಕೊಟ್ಟಾರಿ

55	ಎಕ್ಸೆಪ್ಟ್	1.05.2015	ಕ. ಸೂರ್ಯೋ ಶೈಟ್	ಕರ್ನಾಟಕ ರಿ. ಶೈಟ್
56	ಒರಿಯನ್ ತೊಂಡ ಒರಿಯಗಾಮುದ್	15.05.2015	ಹ. ಸೂ. ರಾಜಶೇಖರ್	ಬಿ. ಅಶೋಕ್ ಕುಮಾರ್ ವ. ಗಂಗಾಧರ್ ಶೈಟ್
57	ದಂಡ್	29.05.2015	ರಂಜತ್ ಬಜ್ಜೆ	ಶೋಧನ್ ಪ್ರಸಾದ್
58	ಸೂಪರ್ ಮಮಾಯ್	14.08.2015	ರಾಮ್ ಶೈಟ್	ಅಕ್ಷಯ್ ಮಾಧವ ನಾಯ್ಕ್
59	ಚಂಡಿಕೋರಿ	25.09.2015	ದೇವದಾಸ್ ಕಾಂತಿಕಾರ್	ಶರ್ಮಿಳಾ ಡಿ. ಕಾಂತಿಕಾರ್ ಸಚಿನ್ ವ. ಎಸ್.
60	ರೈಟ್ ಹೊಕ್ ಲೆಫ್ಟ್	5.11.2015	ಯತೀತ್ ಆಳ್	ಚಂಡ್ರಶೇಖರ ರೈಟ್ ಕಲ್ಪಣ್
61	ಬಾಕ್ಟ್ರೀಂ	20.11.2015	ವೇಣು ಗೋಪಾಲ್ ಶೈಟ್ ಪ್ರೀತಮ್ ಸಾಗರ್	ನವೀತಾ ಜ್ಯೇನ್, ಪ್ರೀತಮ್ ಸಾಗರ್
62	ವರ್ಗ್ ವಸೇಶ್ವಿ	27.11.2015	ಹೊಳ್ಳು ರಾಮಕೃಷ್ಣ್	ಬಿ.ವಲ್. ಮುರ್ಳಿ, ಎಸ್.ಕೆ.ಶೈಟ್
63	ಘನಿಶ್ ಹೋಟ್	25.12.2015	ದಿನು ಮಹೇಶ್	ರಮೇಶ್ ಪ್ರಜಾರಿ
64	ಜ್ಯೇ ಪುಳುನಾಡ್	15.01.2016	ಪ್ರಾಣ್ ತೋಕ್ಕುಟ್ಟು	ಘಾಂಕ್ ಘೋಣಾಂಡಿಸ್
65	ರಂಬಾರೋಟ್	1.04.2016	ಪ್ರಪ್ರಲ್ ಕುಮಾರ್ ಅತ್ಯಾಪರ	ಪ್ರಕಾಶ್ ಕಾರ್ಬಿಟ್, ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಉಚರೆ
66	ಪವಿತ್ರ್	05.02.2016	ನಾಗಪೆಂಕಟೇಶ್	ಅನಂತರಾಮ್ ರಾವ್ ಎಮಾಳ್
67	ಹಡ್ಡ ಕೆಫ್	12.02.2016	ಸಾಯಂ ಮನನ್	ರಂಜನ್ ಶೈಟ್
68	ಚೌಕ್ಕಿಲು	29.04.2016	ಶರತ್ ಕುಮಾರ್ಚಂದ್ರ ಕಣ್	ಮಿತ್ರ ಜೆರಾಚೆ
69	ತಪ್ಪೊದುಲಯ್	10.06.2016	ಶತಿಕಾಂತ್ ಗಟ್ಟಿ	ಪ್ರಕಾಶ್ ಕಾರ್ಬಿಟ್, ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಉಚರೆ
70	ದಬ್ಬಾದಬ್ ಬಸ್	05.08.2016	ಪ್ರಕಾಶ್ ಪಾಂಡೇಶ್ವರ	ಪ್ರಕಾಶ್ ಪಾಂಡೇಶ್ವರ
71	ದೊಂಬಿರಾಟ	15.09.2016	ರಂಜತ್ ಸುವರ್ಣ್	ರಾಜೇಶ್ ಬ್ರಹ್ಮಪರ
72	ಬಸ್	13.10.2016	ದೇವದಾಸ್ ಕಾಂತಿಕಾರ್	ಶರ್ಮಿಳಾ ಕಾಂತಿಕಾರ್ ಮುಹೇಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ, ಎಸ್. ಕಿರೀ
73	ಪನೋಡಾ ಹೊಡ್ಡಾ	18.11.2016	ಶ್ರೀ ಮಧು ಸುರಕ್ಷ್ತಾ	ಚಂಡ್ರಹಾಸ ಶೈಟ್ ಮಾರ್ ಗಂಕೇಶ್ ಶೈಟ್ ಕಲ್ಪಣ್, ಹೆಚ್. ಕೆ. ನಿಂಬಾಡು
74	ಪಲೆಟ್ ಯಮನಕ್	9.12.2016	ಕ. ಸೂರ್ಯೋ ಶೈಟ್	ರೋಹನ್ ಶೈಟ್

ಇಂದು ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಲಾಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಬಂದು ನೂತನ ಪ್ರಕಾರ. ಸುಮಾರು ಏದು ದಶಕಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿರುವ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗವು ಹಲವು ಏಳು-ಬೀಳುಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಆದರೂ ಈ ನಡುವೆಯೂ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಇಂದು ಉದ್ಯಮವಾಗಿ, ಕಲಾಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದೆ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ನಡೆದು ಬಂದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಕಂಡಾಗ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟೀರುತ್ತಾಗುವುದು. ಒಂದು ಕಾಲಫೆಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಲ್ಲ, ಜಿತ್ತ ಮಂದಿರಗಳಿಲ್ಲ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಟೀಕೆ-ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಇಂದು ಕಾಲ ಬಡಲಾಗಿದೆ ಸಾಲುಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜಿತ್ತಗಳು ನಿಮಾರ್ಚಣಾಗುತ್ತಿವೆ. ನಗರದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಿತ್ತ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಜನರು ಇತರ ಜಿತ್ತಗಳನ್ನು ಬದಿಟ್ಟು ತುಳು ಸಿನಿಮಾದತ್ತ ಹೆಚ್ಚೆ ಹಾಕುವುದನ್ನು ಕಂಡಾಗ ತುಳು ಸಿನಿಮಾದ ಜನಪ್ರಿಯತೆ, ಗುಣಮಟ್ಟದ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ.

ಜಿತ್ತ ನಿಮಾರ್ಚಣಕ್ಕೆ ಹೀಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕ, ಭಯ ಇಂದು ದೂರವಾಗಿವೆ. ಯಶಸ್ವಿನತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತುಳು ಜಿತ್ತರಂಗ ತನ್ನ ಮಿತಿ, ಸಾಧ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ದೋಷಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಬೇಕು. ಪ್ರಚಾರ, ಜನಪ್ರಿಯತೆಗಳ ನಡುವೆ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಮರೆಮಾಚವಿಕೆ ಸಿನಿಮಾಗಳಿಂದ ಆಗಬಾರದು. ಒಂದು ಸಿನಿಮಾ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಹಣ ಹೂಡಲಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ನಂತರ ಅದರ ಲಾಭ-ನಷ್ಟದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಮಾತು ಸಹಜವೇ ಎನ್ನಬೇಕು. ಕೇವಲ ಹಾಸ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಗೀತದಿಂದ ಸಿನಿಮಾಗಳು ಗೆಲ್ಲಿತ್ತವೆ ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಮೊದಲು ಹೊರಬರಬೇಕು. ಅದಲ್ಲದೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಪ್ಪು ತುಳು ಜಿತ್ತಗಳು ಸ್ಥಳೀಯ ಕಲಾವಿಡರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವಂತಿರಬೇಕು.

ನಿಮಾರ್ಚಣಾಗಲಿರುವ ತುಳು ಸಿನಿಮಾಗಳು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಥಾಯೆಯಿಂದ ಹೊರ ಬಂದು ತನ್ನದೇ ಆದ ‘ಸ್ವಂತಿಕೆ’ಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಸಿನಿಮಾದ ಹಣ ಗಳಿಸುವಿಕೆಯ, ಪ್ರಚಾರದ, ಪ್ರದರ್ಶನದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಿನಿಮಾ ಜೆನ್ನಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ಜೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಅನ್ನವ ತಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಜನರು ಹೊರಬರಬೇಕು. ತುಳು ಜಿತ್ತರಂಗದ ನಿಮಾರ್ಚಣಕೆ, ನಿರ್ದೇಶಕ, ತಂತ್ರಜ್ಞರ ಹಾಗೂ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ನಡುವೆ ಸಂವಹನ ಏರ್ಪಡಬೇಕು.

ಸ್ವಂತಿಶೀಲತೆ, ಚಿಂತನಶೀಲತೆಗಿಂತ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ತುಳು ಜಿತ್ತರಂಗ ಕೇವಲ ಉದ್ಯಮವಾಗಬಹುದೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ಕಲಾಪ್ರಕಾರವೆಂದು ಕರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಕೂಡ ಜಿತ್ತವನ್ನು ನೇರ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ದೃಢ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ಕ್ರೀ ಹಾಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಇವುಗಳು ಮಾಡುವ ಪ್ರಚಾರದ ಅಭಿರುಗಳು ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಜಿತ್ತಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ದಿನ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋದದ್ದು ಇದೆ. ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ವಸ್ತುವಿನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಮುಂದಾಗಿ ತುಳು ಜಿತ್ತರಂಗದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ

ಸಹಕಾರಿಯಾಗಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹದ ಸಿನಿಮಾಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ? ಜನರ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಏನು? ಎಂಬ ಅಂಶಗಳತ್ತ ತುಳು ಜಿತ್ರರಂಗ ಗಮನ ವಹಿಸಬೇಕು.

ತುಳು ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಿನಿಮಾ ಎಂದರೂ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದು ಕೇವಲ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ, ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮುಂಬಯಿ ಹಾಗೂ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ತನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಕೆಲಾಚೆಯ ದುಬ್ಬಿ, ಶಾಜಾರ್, ಅಬುದಾಬಿ, ಕುವ್ಯಾ, ಬಹರ್ನ್‌ ಮುಂತಾದ ಗಲ್ಲಿ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಂಘಟನೆಗಳು ತುಳು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವು ಸಿನಿಮಾ ನಿರ್ಮಾಪಕರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ತಂದಿದೆ.

ಇಂದು ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಜಗತ್ತಿನ ಮೂಲೆಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ತುಳುವನೂ ಜಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿಯೋ, ಅಂತರ್ಜಾಲದಲ್ಲಿಯೋ ಅಥವಾ ಸಿ.ಡಿ/ವಿಡಿಯೋ ಮೂಲಕ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದು ಒಂದು ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯ ಹಾಗೂ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಹಾಯಕವಾಗಬಹುದು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಹೆಚ್ಚಿನೆಂದರೂ ಈಗ ಒಂದು ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 40 ರಿಂದ 60 ಲಕ್ಷ ಬೇಕೆ ಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿಸಿದ ಹಣವು ನಿರ್ಮಾಪಕರಿಗೆ ಮರಳಿ ಕ್ಯಾ ಸೇರುತ್ತದೆಯೋ? ಇಲ್ಲವೋ? ಎಂಬ ಅನುಮಾನಗಳಿಧರೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಸಾಲು ಸಾಲು ತುಳು ಜಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕಂಡಾಗ ನಿರ್ಮಾಪಕರ ದೃಢ್ಯವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಲೇಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ತುಳು ಭಾಷೆ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಅಭಿಮಾನವೇ ಇದರ ಮೂಲವೆಂದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಸಿನಿಮಾ ಒಂದು ಪರಿಮಾಣವಾದ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿ. ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಿನಿಮಾ ತಲುಪುವಂತಾಗಲಿ. ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಇತರ ಜಿತ್ರರಂಗವೂ ಅಳ್ಳಿರಿ ಪಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತುಳು ಜಿತ್ರರಂಗವು ಸಾಗುವ ರೀತಿಯ ಕುರಿತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಿ ತುಳುವ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವಂತಾಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಯಾಮಾನದವರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಕಲಾ ಮಾಡ್ಯಮ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಮನರಂಜನಾ ಮಾಡ್ಯಮವಾದ ‘ಸಿನಿಮಾ’ವನ್ನು ಒಂದು ಅಧ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮಾಡ್ಯಮವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವತ್ತೆ ತುಳು ಜಿತ್ರರಂಗ ಸಾಗಬೇಕು. ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ‘ಸಿನಿಮಾ ಮಾದರಿ’ ರೂಪಗೊಳಿಸಬೇಕು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ತನ್ನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬೇರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ಹಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗಲಿ. ಇನ್ನಷ್ಟು ಜಿತ್ರಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರಲಿ, ಹೊಸ ಸಂದೇಶವ ನೀಡಲಿ ಹಾಗೂ ತುಳು ಮಳ್ಳಿನ ಪರಂಪರೆ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ತೇರನ್ನು ಎಳೆಯಲಿ ಎಂಬುಪುದೇ ತುಳುವರ ಆಶಯ.

1. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಜರಿತ್ರೆ
ಡಾ. ಬಿ. ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು
ಪ್ರಸರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿವಿಹ ಹಂಪಿ (2007)
2. ಶೋಡಿಪು
ಡಾ. ಹಾಮನ ನಂದಾವರ
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು
ವಿಶ್ವ ತುಳು ಸಮೈಳನೊ (2009)
3. ಕದಿಕೆ
ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ, ಸಂಪಾದಕಿ
ವಿಶ್ವ ತುಳು ಸಮೈಳನ, ನೆಂಪುದ ಸಂಚಿಕೆ
ಅಖೀಲ ಭಾರತ ತುಳು ಒಕ್ಕೂಟ (ರ) ಮಂಗಳೂರು
4. ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ವಿಶೇಷಿಣಿಯ
-ಅಂತರ್ಜಾಲ
5. ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಸುವರ್ಣ ಚಿತ್ರಗಳು
ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯಾನಿ
ಕನಾರ್ಕಿಕ ಚಲನಚಿತ್ರ ಅಕಾಡೆಮಿ
6. ಸಿನಿಮಾ - ಒಂದು ಜನಪದ ಕಲೆ
ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ
ಅಂಕಿತ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ
7. ಚಲನಚಿತ್ರ ರಸಗ್ರಹಣ - ಒಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪರಿಚಯ
ಎಂ. ಅಬ್ದುಲ್ ರೆಹಮಾನ್ ಪಾಠಾ
ಕನಾರ್ಕಿಕ ಚಲನಚಿತ್ರ ಅಕಾಡೆಮಿ
8. ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರ : ಭಾಷೆ
ಡಾ. ಪ್ರೇಮಪಲ್ಲವಿ ಸಿ. ಬಿ.
ಪ್ರಗತಿ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು
9. ಸ್ವಾಮ್ಮ ಸಾಧ್ಯತ್ವ
ಕಾ ದಶಕದ ಸಿನಿಮಾ, ನಾವು ಕಂಡಂತೆ
ಸಂಪಾದಕ : ಕಿರಣ್ ಎಂ.

ಕನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ತುಳು ಭವನ, ಉಪಸ್ಥಿತಿ, ಮಂಗಳೂರು - 6

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್
ಎಮ್. ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ

ರಿಜೆಸ್ಟರ್
ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈ. ಬಿ.

ಅರ್ಥಸದಸ್ಯರ್
ಡಿ. ಎಮ್. ರವಿ ಕುಮಾರ್

ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸದಸ್ಯರ್
ಮೌ. ಡಿ. ಹೇದಾವತಿ
ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಕುಲಾಲ್
ಶ್ರೀ ಶುಭಾಶ್ಯಂದ್ರ ಪಡಿವಾಲ್
ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಪ್ರಸಾದ್ ರೈ ಕುಂಬು
ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶೀಲ
ಶ್ರೀ ವಸಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಬೆಳ್ಳಾರೆ
ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಉಪೋದ್ಯಂ
ಶ್ರೀ ರಘು ಇಡ್ಲಿದು
ಶ್ರೀ ಮೋಹನ ಕೌಪ್ಪಲ ಕಬ್ರಿ
ಶ್ರೀಮತಿ ರೂಪಕಲಾ ಆಳ್ಳಿ
ಶ್ರೀ ನವೀನ್ ಡಿ. ಪಡೀಲ್
ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ವಿಶ್ವನಾಥ
ಡಾ. ದಿವಾ ಕೊಕ್ಕಡ

ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾರವು ತುಂಬ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದು ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಉಳಿವು ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನಿತ್ತಿದೆ. ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಆರಂಭವಾದುದೇ 1971ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ. ತುಳು ನಾಟಕರಂಗದಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದವರೇ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು, ತುಳು ನಾಟಕ ಆಧಾರಿತ ಚಿತ್ರಕಥೆಗಳನ್ನೇ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿದರು. ಆರಂಭದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ರಂಗ ತ್ವರಿತಗತಿಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಸ್ವಿಂಗ್ ಸ್ವಿಂಗ್ ಸ್ವಿಂಗ್ ಸ್ವಿಂಗ್ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಯಶಸ್ವಿ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೂ ಮುಂದಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಎಮ್. ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್
ಕನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ